

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

20'nci Birleşim 15 Kasım 2022 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	406
II.- GELEN KÂĞITLAR	410
III.- YOKLAMALAR	459, 460
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	414
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>414:418</i>
1.- Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'nun, Bursa'ya ilişkin gündem dışı konuşması	414:415
2.- İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, 7 Kasım 1982 tarihinde oylanan 1982 Anayasası'nın 40'ıncı yılına ilişkin gündem dışı konuşması	415:416
3.- Nevşehir Milletvekili Mustafa Açıkgöz'ün, İstiklal Caddesi'ndeki alçak terör saldırısı ve Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığının kurulmasına ilişkin gündem dışı konuşması	416:418

V.- AÇIKLAMALAR

418, 447, 461, 472, 480,
499

- 1.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, İstanbul İstiklal Caddesi'ndeki terör saldırısına ve 14 Kasım Dünya Diyabet Günü'ne ilişkin açıklaması 418
- 2.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Avukat Jiyan Tosun ve İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin'in hedef gösterilmelerine ilişkin açıklaması 418
- 3.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, İstanbul'daki hain terör saldırısına ve internete erişimin kısıtlanmasına ilişkin açıklaması 419
- 4.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 15 Kasım Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 39'uncu yıl dönümüne ve İstanbul'da hain terör örgütü tarafından kalleşçe gerçekleştirilen bombalı saldırıya ilişkin açıklaması 419
- 5.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Rekabet Kurumunun Ferrero ve iştirakleri hakkında soruşturma başlatmasına ilişkin açıklaması 419
- 6.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, İstiklal Caddesi'ndeki hain, kalleş saldırıya, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 39'uncu yıl dönümüne ve Mersinli çiftçilerin beklentilerine ilişkin açıklaması 420
- 7.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir Bağbaşı TOKİ 2'nci etap konutlarına ilişkin açıklaması 420
- 8.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, Tokat Niksar'da yaşanan toplulaştırma mağduriyetine ilişkin açıklaması 420
- 9.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Taksim'de meydana gelen patlamaya ve terörle mücadeleyle ilişkin açıklaması 421
- 10.- Ordu Milletvekili Metin Gündoğdu'nun, İstiklal Caddesi'nde gerçekleştirilen hain terör örgütü eylemine, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 39'uncu kuruluş yıl dönümüne ve Türk Devletleri Teşkilatına gözlemci üye olarak kabul edilmesine ilişkin açıklaması 421
- 11.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay'ın Yayladağı ilçesi Dağdüzü Mahallesi'ndeki sulama göletine ilişkin açıklaması 421
- 12.- Kırklareli Milletvekili Türcü Kayan'ın, Kırklareli'de yapılan toplulaştırmaya ilişkin açıklaması 422
- 13.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Adana'nın Seyhan ilçesi Onur Mahallesi'nde bulunan 125. Yıl Ortaokulunun merdivenlerinin basamaklarına yazılan yazıya ilişkin açıklaması 422
- 14.- Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, İstanbul'da gerçekleştirilen terör saldırısına ve işsizlik rakamlarına ilişkin açıklaması 422

- 15.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, İstiklal Caddesi'nde PKK-PYD/YPG terör örgütü tarafından alçakça gerçekleştirilen terör eylemine ve Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin Tıbbi ve Aromatik Bitki Yetiştiriciliği Projesi'ne ilişkin açıklaması 423
- 16.- Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal'ın, Türkiye'nin ihracatta yakalamış olduğu ivmeye ve Kahramanmaraş'ın ihracatta gösterdiği başarıya ilişkin açıklaması 423
- 17.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 39'uncu kuruluş yılı dönümüne ve Türk Devletleri Teşkilatına gözlemci üye olarak kabul edilmesine ilişkin açıklaması 423:424
- 18.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, SMA ve kanser hastalarının sorunlarına ve çölyak hastalarına yapılan aylık ödemelere ilişkin açıklaması 424
- 19.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, Ahıskalı Türklerin sürgün edilişlerinin 78'inci yıl dönümüne ve Taksim'de meydana gelen patlamaya ilişkin açıklaması 424
- 20.- Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'ın, Iğdır'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması 424
- 21.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Cumhuriyet Bayramı'na ve Türk Devletleri Teşkilatına gözlemci üye olarak kabul edilmesine ilişkin açıklaması 425
- 22.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Taksim terörüne, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 39'uncu yıl dönümüne ve Hatay'ın Hassa ilçesinin düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 425
- 23.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İstiklal Caddesi'nde gerçekleştirilen alçak terör eylemine, İYİ Parti iktidarında "Hudut namustur." ilkesinin benimseneceğine, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Cumhuriyet Bayramı'na ve Türk Devletleri Teşkilatına gözlemci üye olarak kabul edilmesine, Ahıska Türklerinin sürgün edilişinin 78'inci yıl dönümüne, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının Varlık Fonu bünyesinde bulunan şirketler üzerinden uluslararası piyasalara borçlanmaya devam ettiğine ve dış politikadaki tutarsızlıklara ilişkin açıklaması 425:428
- 24.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstiklal Caddesi'nde düzenlenen bombalı terör saldırısına, Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları 9'uncu Zirvesi'ne, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Türk Devletleri Teşkilatına gözlemci üye olarak katılmasına, Kuzey Kıbrıs

- Türk Cumhuriyeti'nin bağımsızlık ve 39'uncu kuruluş yıl dönümüne, Ahıska sürgününün 78'inci yıl dönümüne ve Mehmet Zeki Sekin'in vefatına ilişkin açıklaması 428:430
- 25.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Taksim'de yaşanan patlamaya, İçişleri Bakanının yaptığı açıklamaya, Seyit Rıza ve yol arkadaşlarının idamının 85'inci yıl dönümüne, TÜİK'in açıklamış olduğu işsizlik verilerine, OECD'nin Türkiye'yi rüşvetle mücadele konusunda uymasına ve FATF'nin Türkiye'yi gri listeye almasına ilişkin açıklaması 430:432
- 26.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Taksim'de gerçekleşen hain terör saldırısına, İçişleri Bakanının yaptığı açıklamaya, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Cumhuriyet Bayramı'na, Ahıska sürgününün 78'inci yıl dönümüne, Tip 1 diyabet hastası çocukların 14 Kasım Dünya Diyabet Günü dolayısıyla kendilerine ve Meclis Başkanına yaptıkları ziyarete ilişkin açıklaması 432:434
- 27.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Tip 1 diyabet hastası çocuklara, İstanbul Taksim İstiklal Caddesi'nde meydana gelen hain terör saldırısına, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 39'uncu yıl dönümüne, Ahıska Türkleri sürgününün 78'inci yıl dönümüne, Sezai Karakoç'un vefatının seneidevriyesine, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 434:436
- 28.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 436
- 29.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 436:438
- 30.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 438:439
- 31.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 439:442
- 32.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Batman'ın sorunlarına ilişkin açıklaması 447
- 33.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, AK PARTİ'nin tarım politikasına ilişkin açıklaması 448

34.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emeklilikte yaşa takılanlara ve emeklilerin beklentilerine ilişkin açıklaması	461:462
35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK TV Editörü Gazeteci Ahmet Erkan Yiğitsözlü'nün gözüaltına alınmasına ilişkin açıklaması	462
36.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, atanamayan öğretmenlere ilişkin açıklaması	462
37.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, hayat pahalılığına ilişkin açıklaması	462
38.- Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, ziraat mühendislerinin kamuda daha fazla istihdam edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması	463
39.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydın'ın, PIKTES çalışanlarının kadro beklentisine ilişkin açıklaması	463
40.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Sayıştayın Bursa Büyükşehir Belediyesiyle ilgili yayımladığı 2021 Yılı Raporu'na ilişkin açıklaması	463
41.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü'ne çağrıda bulunmak isteyenlerin Silopi'de engellenmelerine ilişkin açıklaması	472:473
42.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Niğde'ye yapılan sağlık yatırımlarına ilişkin açıklaması	473
43.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 39'uncu kuruluş yıl dönümüne ve Hatay'ın Hassa ilçesinin düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması	473
44.- Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, Beyoğlu İstiklal Caddesi'nde meydana gelen terör eylemine ilişkin açıklaması	474
45.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	474:475
46.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, yirmi yıllık AK PARTİ iktidarında yapılanlara ilişkin açıklaması	480
47.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, yirmi yıllık AK PARTİ iktidarında yapılanlara ilişkin açıklaması	480
48.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Eskişehir'in köylerindeki sorunlara ilişkin açıklaması	480

49.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, kamuda hizmet veren taşeron firma işçilerine ilişkin açıklaması	481
50.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	499:500
51.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	500
52.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	500:501
53.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	501

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

442, 460

A) TEZKERELER

442

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonunun 13-16 Kasım 2022 tarihlerinde Macaristan'ın başkenti Budapeşte'ye, 21-23 Kasım 2022 tarihlerinde Estonya'nın başkenti Tallinn'e, 23-25 Kasım 2022 tarihlerinde Slovakya'nın başkenti Bratislava'ya, 27-29 Kasım 2022 tarihlerinde Polonya'nın başkenti Varşova'ya ve 30 Kasım-2 Aralık 2022 tarihlerinde Sırbistan'ın başkenti Belgrad'a resmî ziyaretlerde bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/2100)

442

B) ÖNERGELER

460:461

1.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, (2/2139) esas numaralı 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/192)

460:461

VII.- ÖNERİLER

442, 449, 460

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

442:447, 449:459, 460

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, Demre Belediyesinin öğrenciler için sağlıklı, dengeli ve doğru beslenme olanağının kazandırılması, sağlıklı bireyler olarak eğitim hayatında eşit durumda yer almalarına destek verilmesi amacıyla Okul Öncesi Öğrencilere Doğru ve Eşit Beslenme Desteği Projesi'nin Demre Kaymakamlığı tarafından hangi gerekçeyle iptal edildiğinin araştırılması, ülke genelinde benzer uygulama var ise akıbetlerinin araştırılmasının ve öğrencilere beslenme desteğinin devam ettirilmesi, alınması mümkün tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 15/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük

Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Kasım 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	442:447
2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun bant daraltma uygulamasının seçim güvenliği yönünden araştırılması amacıyla 15/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Kasım 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	449:454
3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından, diyabet hastalarının sorunlarının araştırılması amacıyla 15/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Kasım 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	454:459, 460

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

464, 470, 476, 481, 502

A) KANUN TEKLİFLERİ

*464:469, 470:472,
476:479, 481:499,
502:519*

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 73 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4680) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 364)	464:469, 470:472, 476:479, 481:499, 502:519
2.- Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve 69 Milletvekilinin Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4674) ile İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 366)	519

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

469

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, demokrasinin bir uzlaşma kültürü olduğuna ilişkin konuşması	469
--	-----

X.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

475

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	475:476
---	---------

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.01’de açılarak yedi oturum yaptı.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün ölümünün 84’üncü yıl dönümü nedeniyle saygı duruşunda bulunuldu.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar, cumhuriyetin kurucusu, yüzyılın en büyük lideri ve komutanı, eşsiz devlet adamı Atatürk’ü aramızdan ayrılışının 84’üncü yılında ulusça saygı, sevgi ve şükranla andığına ilişkin bir konuşma yaptı.

İstanbul Milletvekili Ahmet Mücahit Arınç, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün ölüm yıl dönümüne, Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay, 10 Kasım Atatürk’ü Anma Günü ve Atatürk Haftası’na,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, 10 Kasım Atatürk’ü Anma Günü ve Tekirdağ’ın düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümüne,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu, Başbuğ Atatürk’ün Hakk’a yürüyüşünün 84’üncü yıl dönümüne ve şehir hastanelerine,

İzmir Milletvekili Murat Çepni, hasta tutuklu Fırat Nebioğlu, Emrah Nebioğlu ve Mehmet Emin Özkan’a,

Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya, son yıllarda artan intihar olaylarına,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün ebediyete irtihalinin 84’üncü yıl dönümüne ve 11 Kasım Millî Ağaçlandırma Günü’ne,

Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman, sokak köpeklerinin saldırılarına,

Sivas Milletvekili Semiha Ekinci, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün vefatının 84’üncü yıl dönümüne ve Mardin Derik Kaymakamı Muhammet Fatih Safitürk’ün şehadetinin 6’ncı yıl dönümüne,

Ordu Milletvekili Metin Gündoğdu, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün vefatının 84’üncü yıl dönümüne ve Korkut Ata Film Festivali’ne,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur,

Muğla Milletvekili Yelda Erol Gökcan,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan,

Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan,

Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün vefatının 84’üncü yıl dönümüne;

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ü rahmetle, minnetle andığına, Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığına ve 364 sıra sayılı Kanun Teklifi’ne,

Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel, Sosyal Güvenlik Kurumunun ilaçta geri ödeme politikasına,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ü rahmetle, saygıyla andığına ve Adana’nın sorunlarına,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ü rahmetle, minnetle andığına ve Kütahya’nın kentsel dönüşüm sorununa,

Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan, Atatürk’ü saygıyla andığına ve Nevşehir’in Kozaklı ilçesinin ısınma sisteminin çalışmamasına,

Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ü rahmetle, saygıyla andığına ve Adıyaman’ın sorunlarına,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü saygıyla, minnetle andığına ve Niğde'de kamu personelinin farklı tutarlarda promosyon almasına,

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 84'üncü ölüm yıl dönümüne ve ehliyet affına,

Giresun Milletvekili Necati Tıgılı, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün ebediyete intikalinin 84'üncü yıl dönümüne ve genç nüfusun köyden büyük şehirlere göç ettiğine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Başbuğ Atatürk'ün ebediyete uğurlanışının 84'üncü yıl dönümüne, Anıtkabir ziyaretinde karşılaştıkları sıkıntıya, şehit ve gazi yakınlarına verilen kadrolara, yaz saati uygulamasına ve Ekmek Üreticileri Sendikası Başkanı Cihan Kolivar'ın tutuklanmasına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ebediyete irtihalinin 84'üncü yıl dönümüne, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine ve Osman Yüksel Serdengeçti'nin vefatının 39'uncu yıl dönümüne,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Mustafa Kemal Atatürk'ü rahmetle, saygıyla andığına, Mardin Büyükşehir Belediyesine, cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine ve Türkiye'nin dünyanın çöp deposu hâline geldiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Mustafa Kemal Atatürk'ün aramızdan ayrılışının 84'üncü yıl dönümüne, Türkiye Tanıtım Araştırma Demokrasi ve Laik Oluşum Vakfı üyelerinin ziyaretine, Genel Kurulu ziyarete gelen misafirlere, Anıtkabir ziyaretinde karşılaştıkları sıkıntıya, PTT'den emekli maaşı alanların yaşadığı mağduriyete, çağrı merkezlerinde çalışanlar ile Diyanet İşleri Başkanlığı personelinin promosyon sorununa, Sağlık Bakanlığının verdiği giyim yardımına ve muharip gaziler arasındaki eşitsizliğe,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Ulu Önder Atatürk'ün aramızdan ayrılışının 84'üncü yıl dönümüne ve 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın, Dışişleri Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine ilişkin yazısı 9/11/2022 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin bir duyuruda bulunuldu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop ve beraberindeki Parlamento heyetinin Türkmenistan Parlamentosu Halk Maslahatı Başkanı Gurbangulu Berdimuhamedov'un vaki davetine icabetle, 17-18 Kasım 2022 tarihleri arasında Türkmenistan'a bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi kabul edildi.

Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık, Harran Üniversitesinin eğitim kooperatifi çalışanlarının kadro talebine,

Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, Yomra-Özdil-Oymalı-Yağmurdere grup yolu üzerinde faaliyetini sürdüren taş ocaklarına,

İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu, Mustafa Kemal Atatürk'ün aramızdan ayrılışının 84'üncü yıl dönümüne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İYİ Parti Grubunun, 3/10/2022 tarihinde İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu ve arkadaşları tarafından, İstanbul'da şehir içinde yer alan kamu kurumlarına ait bazı arazilerin boşaltılma amaçlarının ve amacına uygun kullanılıp kullanılmadıklarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 4/11/2022 tarihinde Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç ve arkadaşları tarafından, iş cinayetlerinin önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 10/11/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel tarafından, yargı bağımsızlığının ihlal edilmemesi ve siyasetin yargıya müdahalesinin önlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 10 Kasım 2022 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 366 ve 365 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin aynı kısmın sırasıyla 2’nci ve 3’üncü sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine, Genel Kurulun çalışma saatlerine ve 365 ve 366 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Yozgat Milletvekili Ali Keven, diyetisyenler platformunun taleplerine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün 84’üncü ölüm yıl dönümüne ve tüm kamu görevlilerini kapsayan vergi dilimi zulmüne,

Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan, Yüce Önder Atatürk’ün ebediyete intikalinin 84’üncü yıl dönümüne ve Kırklareli’nin düşman işgalinden kurtuluşunun 100’üncü yıl dönümüne,

Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya, Anayasa Mahkemesi üyelerine öğretmenlerin sesini duyurmak isteyen sendikacılara,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir’in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Özcan Purçu, Habur Sınır Kapısı’na yaptığı ziyarete,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Niğde Milletvekili Selim Gültekin, Niğde’ye yapılan yatırımlara,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Dışişleri Komisyonunda boş bulunan ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna düşen 1 üyeliğe Ankara Milletvekili Murat Emir seçildi.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 73 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 364), görüşmelerine devam edilerek 14’üncü maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Kayseri Milletvekili Dursun Atas’ın 364 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Alınan karar gereğince, 15 Kasım 2022 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere 21.08'de birleşime son verildi.

Haydar AKAR

Başkan Vekili

Bayram ÖZÇELİK

Burdur

Kâtip Üye

İshak GAZEL

Kütahya

Kâtip Üye

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 29

11 Kasım 2022 Cuma

Milletvekili Teklifleri

1.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın; TBMM'nin Varlık Vergisi Kanunuyla Vatandaşlık Haklarının Çiğnenmesine ve Haksızlığa Uğramasına Neden Olduğu Yurttaşlarımızdan Resmen Özgür Dilemesine Dair Kanun Teklifi (2/4717) (Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.11.2022)

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4718) (Milli Savunma ile Dışişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.11.2022)

3.- Bursa Milletvekili Lale Karabıyık ile Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4719) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.11.2022)

4.- İYİ Parti Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın; Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4720) (İçişleri; Milli Savunma ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.11.2022)

Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi**(Milletlerarası Andlaşma)**

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mal Ticareti Anlaşmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 11.11.2022) (Gelen evrak numarası: 1111554)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 20 Milletvekilinin, Kürt vatandaşlara yönelik bir nüfus politikası uygulandığına ilişkin iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6673) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.10.2022)

2.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Grup Başkanvekili Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, Kürt vatandaşların nüfus artışına yönelik bir mühendislik politikası olduğu iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6674) (Başkanlığa geliş tarihi: 27.10.2022)

3.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve 19 Milletvekilinin, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının kullanımında karşılaşılan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6675) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2022)

4.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 19 Milletvekilinin, yaşadığı iddia edilen yolsuzluk ve rüşvet olaylarının araştırılarak yolsuzluk ve rüşvetin önlenmesine yönelik tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6676) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.11.2022)

5.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu ve 20 Milletvekilinin, Türkiye’de faaliyet gösteren özel milletlerarası okullara ilişkin iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6677) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.11.2022)

6.- Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral ve 19 Milletvekilinin, Türk çobanların sorunlarının araştırılarak çobanlık mesleğinin korunması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6678) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.11.2022)

7.- Adana Milletvekili Tulay Hatmoğulları Oruç ve 19 Milletvekilinin, işçi ölümlerinin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6679) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.11.2022)

8.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin ve 19 Milletvekilinin, Sağlık Bakanlığı tarafından muayenehanelerinde serbest çalışan hekimlere yönelik olarak yapılan 6 Ekim 2022 tarihli yönetmelik değişikliğinin sağlık sistemi üzerindeki etkilerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6680) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2022)

9.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 24 Milletvekilinin, madde bağımlılığı sorununun nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6681) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2022)

10.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 27 Milletvekilinin, güvenlik bürokrasisi üzerinde siyasi baskı olduğu iddiasının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6682) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.11.2022)

11.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 20 Milletvekilinin, Karayolları Genel Müdürlüğü bünyesinde taşeron olarak görev yapan personelin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6683) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.11.2022)

12.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 19 Milletvekilinin, kamu ve özel sektörde çalışan LGBTİ+ bireylere yönelik her türlü şiddetin ve ayrımcılığın önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6684) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.11.2022)

13.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, siyasetin yargıya müdahale ettiğine ilişkin iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6685) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.11.2022)

14.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 20 Milletvekilinin, PTT Adana Başmüdürlüğü tarafından Adana Organize Sanayi Bölgesinde yer alan bir işyerinin kiralanmasına ilişkin iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6686) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.11.2022)

15.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 20 Milletvekilinin, çalınan veya kaybolan kültür varlıklarının akibetinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6687) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.11.2022)

16.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat ve 23 Milletvekilinin, eğitim alanında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6688) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.11.2022)

17.- Adana Milletvekili Orhan Sümer ve 22 Milletvekilinin, iş kazası geçiren işçilerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6689) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.11.2022)

18.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 21 Milletvekilinin, kitap ve kırtasiye satan esnafın sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6690) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.11.2022)

19.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan ve 19 Milletvekilinin, koruma statüsü altında bulunan alanlarda koruma kullanma dengesine aykırı uygulamalar yapıldığı iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6691) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.11.2022)

20.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun ve 19 Milletvekilinin, Diyarbakır’da uyuşturucu madde kullanımı ve ticaretinde görülen artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6692) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.11.2022)

21.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç ve 19 Milletvekilinin, Eskişehir H Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’nda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6693) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.11.2022)

22.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen ve 22 Milletvekilinin, Türkiye’ye yerleştiği iddia edilen uluslararası uyuşturucu baronları ve uluslararası uyuşturucu ticaretine ilişkin iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6694) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.11.2022)

23.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu ve 22 Milletvekilinin, gençlerin yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6695) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.11.2022)

24.- Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral ve 19 Milletvekilinin, sokaklardaki hayvanların popülasyonlarının insancıl ve ahlaki bir şekilde azaltılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6696) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.11.2022)

25.- Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral ve 19 Milletvekilinin, Mersin Akkuyu Nükleer Santralının atıklarının Ankara’nın Polatlı ilçesine bağlı Avdanlı mahallesindeki bir alanda depolanacağı iddiasının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6697) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.11.2022)

26.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 Milletvekilinin, okullaşma oranlarındaki düşüşün nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6698) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.11.2022)

27.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve 19 Milletvekilinin, sağlık hizmetlerinin sunulmasında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6699) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.11.2022)

28.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur ve 19 Milletvekilinin, Uzman Çavuşların yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6700) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.11.2022)

14 Kasım 2022 Pazartesi**Yazılı Soru Önergeleri**

1.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, 27. Yasama Döneminde Dışişleri Bakanı'na yöneltilen yazılı soru önergelerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73791) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.10.2022)

2.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, 27. Yasama Döneminde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'na yöneltilen yazılı soru önergelerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73792) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.10.2022)

3.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, 27. Yasama Döneminde Cumhurbaşkanı Yardımcısı'na yöneltilen yazılı soru önergelerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73793) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.10.2022)

4.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, 27. Yasama Döneminde Gençlik ve Spor Bakanı'na yöneltilen yazılı soru önergelerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/73794) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.10.2022)

15 Kasım 2022 Salı
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Bursa hakkında söz isteyen Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Vahapoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'nun, Bursa'ya ilişkin gündem dışı konuşması

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Beyoğlu İstiklal Caddesi'nde yapılan terör eylemini, bu eylemin arkasında olan örgütü, bu örgütün ovaya indirilmiş tüm uzantılarını ve bunlara her seviyede destek olan siyasi parti ve devletleri lanetliyorum. Eylemde hayatlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Marka ve kalite şehri Bursa'mızın tarihî, sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan önemli bazı özelliklerine dikkat çekmek üzere söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Karacahisar, Yenişehir, İznik ve Bursa Osmanlı Devleti'nin ilk başkentleridir ve tam yüz otuz yıl başkentliğini yapmıştır. İstanbul'un ve Balkanların fethi Bursa'da kararlaştırılmıştır. Milletnin manevi başkenti olarak tanımlanan tek şehir Bursa'dır ve bu tanımlama Atatürk tarafından yapılmıştır. Çanakkale Savaşı'nda 4.737 şehidimizle en çok şehit veren ildir. 1502 yılında II. Bayezit, Kanunname-i İhtisab-ı Bursa'yla dünyada ilk defa belediye hizmet standartları ve tüketici koruma kanununu Bursa'da uygulamaya sokmuştur.

Osmanlı Devleti'nin ilkleri kalite şehri Bursa'mızdadır. Osmanlı'nın ilk kalıcı eserleri Bursa'da inşa edilmiştir. Osmanlı'nın ilk parası Bursa darphanelerinde basılmıştır. Osmanlı'nın ilk hastanesi Yıldırım Darüşşifasıdır, Bursa'dadır. Karagöz oyunu Orhan Gazi döneminde Bursa toprakları üzerinde doğmuştur. Osmanlı'nın ilk ve tek ipekçilik okulu Bursa'da açılmıştır. Osmanlı çinişi ilk defa İznik'te üretilmiştir. Osmanlı'nın ilk bedesteni Yıldırım Bayezit tarafından Bursa'da yaptırılmıştır. İlk yün, pamuk ve ipek dokumacılığı Üç Kuzular Tekkesi'nde kurulan makinelerle yapılmıştır. Osmanlı'nın ilk medresesi Orhaniye Medresesi'dir ve Orhan Gazi tarafından yaptırılmıştır. Osmanlı'nın ilk kâğıt üretim tesisi, ilk ipek fabrikası, ilk krom madeni marka şehir Bursa'mızda hayata geçirilmiştir. İlk modern tiyatro Bursa'da açılmıştır. Mevlid, Süleyman Çelebi tarafından Bursa'da yazılmıştır. Dünyanın ilk çarşılı köprüsü Bursa'daki İrgandı Köprüsü'dür ve hâlen ayaktaadır.

Sadece Osmanlı Devleti döneminde değil, Cumhuriyet Dönemi'nde de kalite şehri Bursa olmaya devam etmiştir. Türkiye Cumhuriyeti, Millî Mücadelesi'nin ilk diplomatik zaferini Mudanya ilçemizde taçlandırmıştır. Türkiye'deki ilk okul başışı Bursa'da yapılmıştır. Türkiye'nin ilk kız meslek lisesi Bursa'dadır. İlk Türk operası Nesteren'in bestecisi Bursalıdır. Türkiye'nin ilk kayak ve dağcılık

kulübü Bursa Dağcılık Kulübüdür. İlk suni ipek fabrikası, ilk çamaşır ve bulaşık fabrikası, ilk yerli tramvay ve bisiklet üretimi, ilk organize sanayi bölgesi, ilk hayvan hastanesi, ilk teleferik hattı, Türkiye'deki ilk uluslararası kayak yarışları, ilk festival ve millî fuar organizasyonu... İlk şehirler arası otobüs seferleri Bursa ile Bilecik arasında yapılmıştır. İlk kez Türk otomotiv endüstrisinin silindirik blok, dingil ve diferansiyel üretimi Bursa'da yapılmıştır. Türkiye'nin ilk elektrikli otomobil fabrikası Gemlik'te açılmıştır. İlk Avrupa şehri unvanını alan şehrimiz Bursa'dır. 2022 Türk Dünyası Kültür Başkenti unvanı Bursa'mızdadır. İlk sivil Cumhurbaşkanı Celal Bayar Bursalıdır. Dünyadaki ilk kadın savaş pilotu Sabiha Gökçen Bursalıdır. Bursa demek yenilik demektir, teknoloji demektir, inovasyon demektir, kültür demektir. Bursa hayattır, tabiidir, tarihtir. Bursa yeşildir, beyazdır. Bursa ay yıldızlı al bayrağın ta kendisidir. Türkiye'nin gurur kaynağı Bursa'mızın "marka şehir Bursa" "kalite şehri Bursa" olarak anılması hakkın teslimi olacaktır. Bursa büyürse Türkiye büyür, Bursa nefes alırsa Türkiye nefes alır diyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, 7 Kasım 1982 tarihinde oylanan 1982 Anayasası'nın 40'ıncı yılı münasebetiyle söz isteyen İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'na aittir.

Buyurunuz Sayın Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, 7 Kasım 1982 tarihinde oylanan 1982 Anayasası'nın 40'ıncı yılına ilişkin gündem dışı konuşması

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, vekiller, bizleri izleyen değerli yurttaşlar ve konuklarımız; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Bugün, 1982 Anayasası'nın 40'ıncı yıl dönümü vesilesiyle kısa bir konuşma yapacağım. Ama ilkin, Taksim'de meydana gelen terör eylemini lanetliyor, yaşamını yitiren yurttaşlarımıza rahmet, yakınlarına sabır ve yaralılara şifa diliyorum.

İkinci ve üçüncü değineceğim husus, ön sorun olarak, Anayasa'ya saygı sorunu; Anayasa Mahkemesinin, önünde bulunan Öğretmenlik Meslek Kanunu üzerine bir an önce karar vermesi ve 19 Kasım'da yapılacak olan öğretmenlik sınavının yol açacağı kaosu önlemesi; ikincisi; burada görüşmekte olduğumuz yasa teklifinden cemevlerinin çıkarılması ve ilgililerle birlikte bunun yeni bir şekle büründürülmesi.

Sayın vekiller, bilindiği üzere, Anayasa, bir toplumsal uzlaşma ve barış belgesidir, hukuk kurallarının en üst düzeyinde yer alan normlardır, en kapsayıcı kavramlarla yazılan edebî bir metindir, genelliği ve kapsayıcılığı ölçüsünde toplumsal yaşam bakımından çeşitlilik içinde birlik güvencesidir. Bütün bunlar bizim tarihimizde de mevcuttur. Eğer Senedi İttifak'ı başlangıç olarak alırsak iki yüz yıl, 1876 Kanun-ı Esasî'yi başlangıç alırsak yüz elli yıl, cumhuriyet dönemini başlangıç alırsak yüz yıllık anayasal birikimimiz bulunmaktadır.

7 Kasım 1982'de kabul edilen yürürlükteki Anayasa 40'ıncı yılında nasıl okunmalıdır? Başlangıçta en çok eleştirilen yönü; sınırlı iktidar ve güvenceli özgürlük ikileminde iktidarın yürütme ekseninde hayli güçlendirilmiş olması, özgürlüklerin de ölçsüz bir biçimde sınırlandırılmış olmasıydı.

Gerçekten 1982 Anayasası'nda, 1987'den 2017'ye kadar otuz yıl süreyle yaklaşık 20 kez değişik yapıldı ve bu değişiklikler birbiriyle çelişen iki ana eksene yöneldi: Birincisi, anayasacılıkta iyileştirme yönünde oldu; ikincisi ise anayasacılıktan kopma şeklinde oldu. İyileştirme, 1987-2004 değişiklikleriyle özellikle siyasal uzlaşma yoluyla özgürlükleri pekiştirme ve iktidarı elden geldiğince sınırlama yönünde oldu. Buna karşılık, kopuş ise 2007-2017 ekseninde yapılan Anayasa değişiklikleriyle halk oylaması araçsallaştırılarak kişisel iktidar eşliğine varan değişiklikler toplamı oldu.

Anayasa, kırılma ve kopuş açısından 1982 Anayasası her ikisini de yansıtmaktadır. Daha önceki, darbe dönemi sonrası Anayasaları da dâhil olmak üzere, darbe ve darbe girişimleri ile muhtıra ve müdahaleler Türkiye’de anayasal ve siyasal demokrasinin düzenli bir biçimde gelişmesine büyük zararlar vermiştir. Ancak bu kırılmalar ile 2017’de tanık olunan kopma arasında nitelik farkı bulunmaktadır. Zira, darbe sonrası Anayasalar genellikle darbeciler tarafından, darbecilerin güdümünde yapılmıştır. Buna karşılık, 2017 Anayasa değişikliği ise 2016 darbe girişimini bastıran ve seçimle gelen iktidar tarafından gerçekleştirilen, siyasal aktörler tarafından gerçekleştirilen bir Anayasa değişikliği oldu. Bu değişiklik yani 16 Nisan 2017’de oylanan bu değişiklik, kurumlar, kurallar ve ilkeler bütünlüğü bakımından Osmanlı Devleti, Türkiye Cumhuriyeti anayasacılık çizgisinden kopma veya ayrılmayı ifade etmektedir. Nasıl? Hükümet lağvedildi, bir; iki, parlamenter rejim sonlandırıldı; yasama yetkisinin devredilmezliği ilkesi delindi; yargı bağımsızlığının kurumsal güvencesi kaldırıldı; kişiselleştirilen iktidar hesap vermekten başışık tutuldu. Dahası, devlet, parti, kişi birleşmesi, demokratik siyasal yarışmanın serbest ve eşit işleyişini engelleyerek iktidarın el değiştirme ortam ve koşullarını da zedeledi.

Özetle, zorlayıcı toplumsal ihtiyaçlar bulunmadığı hâlde, OHAL ortam ve koşullarında istismarcı anayasa değişikliği, anayasa bilimi ve anayasacılık çizgisinde oluşan anayasal kurumlar ve kuralları yürürlükten kaldırdı, Türkiye Cumhuriyeti’nin demokratik hukuk devleti niteliğini zedeledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ne var ki uygulamada bugün geldiğimiz eşik, Anayasa’nın bizzat 2017’de konulan kurallarına bile saygı duyulmuyor olmasıdır.

Sayın vekiller, bu saptamalar ışığında, anayasacılık geleneğinden koparılan yürürlükteki Anayasa 40’ıncı yılında ve seçimler öncesinde fırsatçı değişiklik riskiyle karşı karşıya bulunmaktadır. Bu itibarla, bugün Türkiye’nin anayasa gündemi, demokratik hukuk devletinin gerekliliğini sağlamaya yönelik bir anayasa değişikliği yoluyla demokratik hukuk devletinin parlamenter rejim ekseninde yapılandırılmasıdır. Bu amaçla, Cumhuriyet Halk Partisi öncülüğünde kurulan millet masası ağır bir tarihsel sorumluluk taşımaktadır. Bu sorumluluk demokrasi mi yoksa monokrasi mi ayırımında cumhuriyetin 2’nci yüzyılımı biçimlendirecektir. Unutmayalım, Anayasa, siyasal hâkimiyet veya çatışma belgesi değil; ülkesel, toplumsal ve siyasal bir barış sözleşmesidir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, İstiklal Caddesi’ndeki alçak terör saldırısı ve Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığının kurulması hakkında söz isteyen Nevşehir Milletvekili Mustafa Açıkgöz’e aittir.

Buyurun Sayın Açıkgöz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Nevşehir Milletvekili Mustafa Açıkgöz’ün, İstiklal Caddesi’ndeki alçak terör saldırısı ve Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığının kurulmasına ilişkin gündem dışı konuşması

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Nevşehir) – Sayın Başkan, çok kıymetli Divan, değerli milletvekili arkadaşlarım, aziz milletim; hepinizi saygıyla ve muhabbetle selamlıyorum.

Pazar günü İstanbul’da İstiklal Caddesi’nde gerçekleşen bombalı terör saldırısında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza ise acil şifalar temenni ediyorum.

Şanlı Türk ordusunun, kahraman polisimizin karşısına çıkmaya cesaret edemeyen; masum kadın, çocuk ve insanları hedef yapacak kadar kallesiz, korkak, hain alçaklara gereken ceza dün olduğu gibi

bugün de kesilecektir ve kesiliyor. Ne şehitlerimizin ne masumların kanı yerde kalmadı, kalmayacaktır. Bu terör eylemini yapan leş parçasının bir maşa, bir eldiven, bir el bezi olduğunu gayet iyi biliyoruz. Bunları yetiştirenleri de eğitenleri de içerideki ve dışarıdaki destekçilerini de gayet iyi biliyoruz ve biz, bu işin hesabını mutlak ve mutlak soracağız. Unuttukları bir şey var: Her türlü hain planlara, her türlü saldırılara maruz kalan bu aziz milletimiz, Hakkârî'den Edirne'ye, Kars'tan Muğla'ya, Van'dan İzmir'e, Nevşehir'den Trabzon'a acılarını birlikte bertaraf etmiş ve birlikte dik durmayı, yılmamayı, mücadele etmeyi başarmıştır. Bu aziz milletimiz ve tarih, bu hainleri kınayamayan, bir tek söz dahi edemeyen, birlikte kol kola yürüyen, devletine güvenmeyip dışarıdan medet umanları asla unutmayacaktır.

Bu hain saldırının amaçlarından bir tanesi de turizmi baltalamayı hedeflemiştir ancak Kapadokya'da pazartesi sabahı sıcak hava balonlarının uçuşlarına eşlik ettik. Hamdolsun, tüm balonlarımız dolu, otellerimiz dolu, yerli ve yabancı misafirlerimiz huzurlu ve mutlu. Bu hedeflerine asla ama asla ulaşamayacaklar.

Hâl böyleyken ve maruz kaldığımız alçaklıklar karşısında ben bu satılıkların sahiplerine bir hatırlatma geçmek istiyorum. Biz hâlâ Anadolu'yu bize yurt kılan Komutan Sultan Alparslan'ın ufku kadar geniş ve hürüz. Biz hâlâ İstanbul'u bir gece ansızın imparatorluğuna katan Komutan Fatih Sultan Mehmet Han kadar akıllı ve ilericiyiz. Biz hâlâ yok edilmesine kesin gözüyle bakılan ülkemizi yeniden ayağa kaldıran Gazi Mustafa Kemal kadar zeki ve vizyon sahibiyiz. Biz hâlâ geçmişin değerlerine sahip çıkan, yerli ve millî olan, dünyaya adaleti ve barışı öğreten, Türkiye Cumhuriyeti'nin yeni yüzyıla damgasını vurmasını sağlayacak Sayın Recep Tayyip Erdoğan davasına sahip ve sadığız. Allah'ın izniyle, her türlü engellemelere, kötülöklere rağmen Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın çizdiği vizyonla 2023, 2053, 2071'e Türkiye Yüzyılı parolasıyla emin adımlarla ilerleyeceğiz ve müreffeh Türkiye ideallerimizi gerçekleştireceğiz. Biz binlerce yıllık geçmiş olan bir devletiz, ne mazide boyun eğdik ne de bugün boyun eğerez. Bizim vizyonumuz da kardeşliğimiz de birliğimiz de sizin küçük ve kirli hesaplarınızdan çok daha büyüktür, net olarak bilinmesi lazım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her köşesi cennet olan bu aziz vatanın en güzel, en nadide yerlerinden biri de eşi ve benzeri olmayan Nevşehir'imiz, Kapadokya'mızdır. Doğal güzellikleriyle, tarihi yerleriyle, yer altı ve yer üstü zenginlikleriyle Nevşehir merkezi, her bir ilçesi, beldesi ve köyüyle ayrı ayrı güzelliklere sahip Nevşehir'imiz, Kapadokya'mız. Manevi zenginliğimiz, milletimizin ortak değeri, Pir Hacı Bektaş Veli Hazretleri'nin sevgi, barış ve kardeşlik şehri Nevşehir'imiz. Tam da bu bağlamda, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın tensipleriyle kurulan Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığı bu öğretilerin ve değerlerin tüm dünyaya duyurulması için ve dünyanın en çok ihtiyacı olan barış, kardeşlik ve sevginin yaygınlaşması için bir fırsattır. Pir Hünkâr Hacı Bektaş Veli öğretileriyle düşünce dünyamızın derinliklerine inen "Bir olalım, iri olalım, diri olalım." ilkesiyle birlik ve beraberliği tebaasına öğütleyen kadim bir şahsiyettir. Fahri Kainat Efendimiz Hazreti Muhammed (SAV) ve onun en önemli yol arkadaşlarından olan Halifemiz Hazreti Ali'nin (RA) aydınlattığı yollardan yürüyen Hacı Bektaş Veli, tarihî şahsiyetiyle Nevşehir'imizi onurlandırmıştır. Anadolu ferasetini, irfanını, ahlakını öylesine güçlü temeller üzerine oturmuş ki bu değerler bütünüyle, tümüyle bugün de yaşatılmaktadır.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın iradesiyle Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığının kurulmasının Türkiye kardeşliği için taşıdığı önemi vurgulamak istiyorum. Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığının kurulmasından duyduğum sevinci, mutluluğu sizlerle paylaşıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz.

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Devamla) – Bu Başkanlığa vesile olanlardan Allah razı olsun, minnettarlığımızı arz ediyoruz; milletimize ve devletimize hayırlı olsun.

İşte bu şehir, Nevşehir Kapadokya, her yönüyle dopdolu, canlı bir şehir; bu şehrin bir parçası olmaktan, bu şehre hizmetkâr olmaktan her daim büyük bir onur ve şeref duymaktayım. Bu vesileyle, Pir Hacı Bektaş Veli Hazretleri'nin memleketi; eşsiz güzellikleriyle, doğal güzellikleriyle ülkemiz turizminin dinamik bir merkezi olan; her fırsatta misafirlerimizi çağırdığımız; aziz milletimizi ve çok kıymetli, değerli milletvekillerimizi her zaman davet ettiğimiz Kapadokya'mıza sizleri bekliyoruz ve tüm aziz şehitlerimizin ruhları şad olsun.

Tekrar, yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla, muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren sayın milletvekillerine yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Aycan...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, İstanbul İstiklal Caddesi'ndeki terör saldırısına ve 14 Kasım Dünya Diyabet Günü'ne ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, İstanbul İstiklal Caddesi'nde devletimizin huzuruna karşı girişilen terör saldırısı nedeniyle bir kez daha PKK ve tüm terör örgütlerini, iş birlikçilerini ve destekçilerini lanetliyorum.

Sayın Başkan, 14 Kasım Dünya Diyabet Günü'dür. Diyabet yani şeker hastalığı çok sık görülen kronik bir hastalıktır, şeker metabolizmasındaki bozukluk nedeniyle kanda şeker düzeyinin yükselmesiyle kendini göstermektedir. Bütün organlara zarar veren hastalık, aynı zamanda birçok hastalığın da sebebidir. İki tipi vardır: “Tip 2” denilen genellikle ileri yaşlarda ortaya çıkan hastalık, beslenme ve şişmanlıkla ilişkilidir; herkesi aşırı beslenme ve şişmanlıkla mücadele etmeye davet ediyorum. Tip 1 ise genellikle çocukluk yaşlarında ortaya çıkan daha ciddi bir durumdur. Kan şekeri takibi yapılması çocuklar için daha zordur ve zorunludur. Bu nedenle kan şekeri takibi yapan sensörün SGK tarafından geri ödeme kapsamına alınması çok yerinde bir karar olacaktır.

BAŞKAN – Sayın Çepni...

2.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Avukat Jıyan Tosun ve İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin'in hedef gösterilmelerine ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkanım.

Her tarafından lime lime dökülen gözünü karartmış halk düşmanlarının kontra bir saldırısı yaşandı, insanlarımız katledildi. Tekrardan başsağlığı ve acil şifalar diliyoruz. İçişleri Bakanı sustu, Cumhurbaşkanı Yardımcısı konuştu. Bakan, ABD'yi direkt suçluyor, Cumhurbaşkanı ABD Başkanıyla aynı sırada görüşüyor ve daha neler neler. İktidar bloğu panik hâlde ama her derde deva, basit: HDP'ye saldır, tehdit et; nasılsa herkes susar, hizaya geçer. Gerçekler ortada ama Avukat Jıyan Tosun ve İHD Eş Genel Başkanı Eren Keskin günlerdir hedef gösteriliyor; Vali suskun, İçişleri Bakanı suskun. Acının da mutluluğun da, ağlamanın da gülmenin de, dostluğun da düşmanlığın da, bir gram da olsa ciddiyeti, tutarlılığı olmalıdır. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Barut...

3.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, İstanbul'daki hain terör saldırısına ve internete erişimin kısıtlanmasına ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, İstanbul'daki hain terör saldırısını ve terörden medet umanları şiddetle lanetliyor, kaybettiğimiz yurttaşlarımızı rahmetle anıyoruz. Bu alçak saldırıdan sonra internet servis sağlayıcıları tarafından sosyal medya platformlarına bant daraltılması uygulamasıyla erişim kısıtlandı, RTÜK yayın yasağı koydu. Ülkemiz ve toplum güvenliğimiz için demokrasi ve özgürlükler açısından bu ve benzeri yasaklar tehlikelidir. Yurttaşlarımızın doğru haber alma ve gerçekleri öğrenme hakkı kısıtlanarak doğru sonuçlara ulaşılamaz. İnternete erişimi kısıtlanmanın gerekçesi olarak yasal bir düzenleme de yok. Bugün terörden ve saldırıdan dolayı iletişimi kısıtlayanların yarın mesela seçimlerle ilgili benzer adımı atmayaacağını kim söyleyebilir? Bu garip uygulama nedeniyle yasaya uymayanlar, ifade ve iletişim özgürlüğünü kısıtlayanlar görevlerini kötüye kullanmışlardır. Açıkça suç işleyenlerin yargı önünde hesap vermesini istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

4.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 15 Kasım Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 39'uncu yıl dönümüne ve İstanbul'da hain terör örgütü tarafından kallesçe gerçekleştirilen bombalı saldırıya ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

15 Kasım Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 39'uncu yıl dönümünü kutluyorum. Türkiye, milleti ve devletiyle her zaman etkin, fiili garantörlüğüyle Kıbrıs Türk halkının yanında olacak, her türlü desteğine devam edecektir. Kıbrıs Türklerinin bağımsızlık mücadelesinde canlarını feda eden şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi minnetle yâd ediyorum. Pazar günü İstanbul'da hain terör örgütü tarafından kallesçe gerçekleştirilen bombalı saldırıda hayatını kaybeden 2'si çocuk 6 masum vatandaşımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve sabırlar diliyorum, aziz milletimizin başı sağ olsun. Saldırıda yaralanan 81 vatandaşımıza acil şifalar diliyorum. Bu saldırıyı yapan ve yaptıran hain terör örgütü PKK ve iş birlikçilerini, arkasında yer alan destekçilerini şiddetle lanetliyor ve kınıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Adıgüzel...

5.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Rekabet Kurumunun Ferrero ve iştirakleri hakkında soruşturma başlatmasına ilişkin açıklaması

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Rekabet Kurumu bugün fındıkta Ferrero ve iştirakleri hakkında üretim, alım, kırma ve ihracatın tüm aşamalarında -kanuna aykırı bir şekilde- ciddi ve yeterli bulgu bularak soruşturma başlattı. Biz yıllardır söylüyoruz, defalarca Rekabet Kurumuna başvuru yaptık, Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu da Ferrero'yu açıkça işaret ederek "Bu tekele son vereceğiz çünkü biz milliyetçiyiz." demişti. Nihayet olumlu bir adım atılması bizi haklı çıkarmıştır. Bu durum yaklaşan Millet İttifakı iktidarında Türkiye Cumhuriyeti kurumlarını harekete geçirmiştir. Ama henüz bitmedi, göstermelik bir soruşturma açılıp bu işin kapatılmasına asla müsaade etmeyeceğiz. Aslolan, verdiğimiz kanun teklifinde olduğu gibi, bu yabancı kartellerin Türkiye'de fındık alımı ve ihracatının tamamının sonlandırılması ve ihracatın tamamıyla yerli firmalar tarafından yapılmasının sağlanmasıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz.

6.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, İstiklal Caddesi'ndeki hain, kalleş saldırıya, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 39'uncu yıl dönümüne ve Mersinli çiftçilerin beklentilerine ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İstiklal Caddesi'ndeki hain, kalleş saldırıyı şiddetle lanetliyorum, şehitlerimizi rahmetle anıyorum.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 39'uncu yıl dönümünü de kutluyorum.

Ülkemizin yaş sebze ve meyve üretiminin deposu olan, narenciye ihracatının büyük bir bölümünün karşılandığı Mersin'imiz, ülkemizin tarım ambarı niteliğindedir. Bu noktada, üretimin ve üreticilerimize yönelik desteklerin devam ettirilmesi oldukça elzemdir. Bununla birlikte, Mersin'imizde yaşanan zirai don olayları ve doğal afetler sebebiyle tarım ürünleri hasar gören üreticilerimizin 300 milyonluk zararlarının karşılanması ve borçlarının ertelenmesi talep ve beklentimizdir. Emektar çiftçilerimizin her daim sesi ve sözü olmaya çalışacağız.

Buradan bütün çiftçilerimizi selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

7.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir Bağbaşı TOKİ 2'nci etap konutlarına ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Yirmi yıldır ülkemizin kaynaklarını israf ve heba edenler, şimdi de toplu konut müjdeleri ve yüzyıl masallarıyla Türk toplumunu manipüle etme derdindedir. Bakınız, TOKİ'nin şu ana kadar yapmış olduğu konutlarda teslimlerin gecikmesinden kullanılan malzemelerin kalitesizliğine, işçilik hatalarından emlak, rant alanı olmasına kadar bir sürü sorun yaşandı. Daha geçen hafta bizim de uzun muhalefetimiz sonucu zar zor teslimi yapılan Kırşehir Bağbaşı TOKİ 2'nci etap konutlarındaki olukların tamiri için vinç pahalı olduğundan, site yönetimi dağcılardan yardım aldı. Ayrıca, site sakinleri evlerinin içindeki işçilik hatalarını ise TOKİ'den umudu kestikleri için bireysel olarak çözmeye çalıştıklarını ifade etmektedirler.

Türk toplumuna mavi boncuk dağıtmayın; zira, AKP her türlü imkân ve kaynağa sahipken başarısız oldu, bu gerçeği ne yapsanız da değiştiremeyeceksiniz; bundan kaçış yok, sizin için yolun sonu görünüyor, halkımız için ise tünelin ucu görünüyor.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Bulut...

8.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, Tokat Niksar'da yaşanan toplulaştırma mağduriyetine ilişkin açıklaması

YÜCEL BULUT (Tokat) – Teşekkür ederim Başkanım.

Niksar ilçemize bağlı Buzköy, Gürçeşme ve Günlüce bölgesi merkez olmak üzere devam etmekte olan toplulaştırma işlemlerinde süregelen düzensizlik nedeniyle her geçen gün mağduriyetler artmaktadır. Vatandaşlarımız toplulaştırma işlemlerini yürüten firma ya da firmalarla iletişim konusunda sürekli müşkülât yaşamakta ve mağduriyetler konusunda muhatap bulamamaktadır. Başarılı hizmetleriyle sürekli köylümüze derman olmak gayreti içerisinde olan DSİ Tokat Bölge Müdürlüğümüzün Değerli İl Müdürü ve bürokratlarımızın bu soruna kayıtsız kalmayacağına ve vatandaşlarımızın mağduriyetlerine çözüm oluşturacağına inanıyor, sürecin takipçisi olacağımızı ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

9.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Taksim'de meydana gelen patlamaya ve terörle mücadeleye ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Taksim'de meydana gelen patlamada hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Zor bir coğrafyanın ülkesiyiz. Terörü lanetlerken, terörle mücadele ederken “iyi terörist” “kötü terörist” “bana yakın” “bana uzak” ayrımı yapmadan aslında insanlığa bir çağrı yaptığımız gün gibi ortada. Bugün bizim ülkemize boca edilmeye çalışılsa bile bu ifrit anlayışı, hainliği tetikleyenlerin, sahiplenenlerin, besleyenlerin bir gün muhatap olacaklarını söylemek bir gerçeğin ifadesidir. Bugün şekil, tip, tarz ayıklama, araştırma günü olmamalı. Bir bütün olarak her örgüt, her düşman ilk fırsatta sizin zayıflığınızı fırsat bilmeye devam edecek, oradan yol bulmaya çalışacaktır. Bugün isim zikretmiyor olmamız, kahrolası örgütlerin göz kırptığı veya kendilerine göz kırpanları görmediğimiz anlamında yorumlanmamalı. Bu mücadele bir gelecek ve bir beka meselesi olarak devam edecektir diyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gündoğdu...

10.- Ordu Milletvekili Metin Gündoğdu'nun, İstiklal Caddesi'nde gerçekleştirilen hain terör örgütü eylemine, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 39'uncu kuruluş yıl dönümüne ve Türk Devletleri Teşkilatına gözlemci üye olarak kabul edilmesine ilişkin açıklaması

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İstiklal Caddesi'nde gerçekleştirilen hain terör örgütü eylemini nefretle kınıyorum. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Bundan otuz dokuz yıl önce Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'ın “Kıbrıs Türk halkının meşru ve önüne geçilmesi imkânsız istek ve iradesine tercüman olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bağımsız bir devlet olarak kurulduğunu dünya ve tarih önünde ilan ediyorum.” sözleriyle kurulan ve Türkiye'nin ayrılmaz parçası olan Kıbrıs'ın kuruluş yıldönümünü kutluyorum. Bu vesileyle Türk Devletleri Teşkilatı üyeliğinin hayırlı olmasını diliyorum.

Kurulduğu günden bu yana ambargo ve izolasyonlar altında olan Kuzey Kıbrıs'ın ve Kıbrıs Türkü kardeşlerimizin her zaman yanında olduk, olmaya devam edeceğiz.

Bu vesileyle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunda, başta Rauf Denktaş olmak üzere, bütün şehitlerimize Allah'tan rahmet, kahraman gazilerimize de saygılar sunuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaşıkçı...

11.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay'ın Yayladağı ilçesi Dağdüzü Mahallesi'ndeki sulama göletine ilişkin açıklaması

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Küresel iklim değişikliği beraberinde ülkeleri, su kaynaklarını doğru kullanmaya yönelik politikalar geliştirmeye mecbur bırakmıştır. Bu manada, ülkemizde mevcut su kaynaklarını doğru kullanma adına birçok yatırım yapılmaktadır. Bu yatırımlar arasında barajlar, göletler, kapalı sistem sulama projeleri gelmektedir.

Hatay ilimizde Yayladağı ilçemiz Dağdüzü Mahallesi sınırlarında Devlet Su İşleri tarafından yapılmış bir sulama göleti bulunmaktadır. Bu gölet, daha sonra Hatay Büyükşehir Belediyesine devredilmiştir. Ancak gelin görün ki bu gölet bakımsızlıktan atıl duruma düşmüş ve kaderine terk edilmiştir. Dağdüzülü hemşehrilerimiz bu göletin bir an önce onarılıp vatandaşlarımızın hizmetine sunulmasını beklemektedirler.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

12.- Kırklareli Milletvekili Tûrabi Kayan'ın, Kırklareli'de yapılan toplulaştırmaya ilişkin açıklaması

TÛRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkûr ederim Sayın Başkan.

Kırklareli bôlgemizde toplulaştırma yapılmaktadır. Toplulaştırma, Trakya çiftçisini ayağa kaldırmıştır. Toplulaştırma hakkaniyetli bir şekilde yapılmamaktadır. Toplulaştırma yapılan yerlerde iktidar yandaşlarının kırsal bôlgedeki arazileri dere boylarına ve kanal kenarlarına yapılmaktadır. Burada kôylûlerimizin elinde bulunan dere kenarında ve kanal boylarındaki araziler ise kırsala gônderilmektedir. Bunan yanında, bir ana yol vardır, bir de toprak yollar vardır, tarla yolları vardır. Tarla yolu üzerindeki yandaşların arazileri ana yollara, ana yolların üzerindeki kôylûlerin arazileri ise kırsal bôlgedeki tarla yollarına sınır bir şekilde gônderilmektedir. Bu, bizim orada bulunan kôylûlerimizi ve iftilerimizi ayağa kaldırmıştır. Bunun mutlaka dÛzeltilmesi, gerekli işlemlerin yapılması için hemen harekete geçilmesi lazımdır.

Teşekkûr ediyorum.

BAşKAN – Sayın Ôcalan...

13.- şanlıurfa Milletvekili Ômer Ôcalan'ın, Adana'nın Seyhan ilçesi Onur Mahallesi'nde bulunan 125. Yıl Ortaokulunun merdivenlerinin basamaklarına yazılan yazıya ilişkin açıklaması

ÔMER ÔCALAN (şanlıurfa) – Sayın Başkan, daha ônce Adana'nın Seyhan ilçesine bağlı, çoğunlukla Kûrtlerin yaşadığı Onur Mahallesi'nde bulunan 125. Yıl Ortaokulunun merdivenlerinin basamaklarında yazılan yazının benzerinin, Bursa'da bir okulun merdivenlerinde de yazıldığı anlaşılıyor. Geçmişte Diyarbakır Cezaevinde yazılan “Tûrke konuş, çok konuş.” sloganlarının benzerinin bugûn okullarda yazılması, geçmişten bugûne hiçbir şeyin değişmediğini, hatta çok daha kôtiye gittiğini gôstermektedir. Aynı zamanda, son yıllarda, AKP'nin devraldığı miras olan “tek dil, tek ırk, tek millet” ideolojisi üzerine inşa edilen anlayışın gûnümüzde okullarda kendisini gôrûnûr kılmaması endişe vericidir. Bu, en hafif deyimiyile ırkçılık ve faşizmdir. Bu anlayışı şiddetle kınıyoruz. Bir an ônce Millî Eğitim Bakanının bu duruma mûdahale etmesini istiyoruz.

Saygılar.

BAşKAN - Sayın Hancıoğlu...

14.- Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, İstanbul'da gerçekleştirilen terôr saldırısına ve işsizlik rakamlarına ilişkin açıklaması

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Teşekkûr ediyorum Sayın Başkan.

İstanbul'da gerçekleştirilen terôr saldırısını lanetliyor, hayatını kaybeden yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Terôr nasıl ki emperyalizm tarafından ûlkemizin başına sarılmış bir belaysa ekonomik yıkım da bu iktidarın milletimizin başına ôrdüđü çoraptır. İşsizlik eylûl ayı itibarıyla yeniden çift haneli rakamlara yükseldi ve bûtûn gôstergeler işsizliğin ônümüzdeki aylarda daha da artacağına işaret ediyor. Bugûn makyajlı rakamlara gôre 3 milyon 482 bin kişi, gerekteyse bunun kat kat üzerinde işsizimiz var ve bu tabloyu daha da ûrkûtücü hâle getiren ise -İşKUR verilerine gôre- bu yıl toplam 1 milyon 386 bin kişi içinden çıkarıldığı için İşsizlik Sigortası'na başvurdu. Yangın bÛyüyor; bu iktidar sadece hayal tacirliği yapıyor.

BAşKAN – Sayın şeker...

15.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, İstiklal Caddesi'nde PKK-PYD/YPG terör örgütü tarafından alçakça gerçekleştirilen terör eylemine ve Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin Tıbbi ve Aromatik Bitki Yetiştiriciliği Projesi'ne ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, pazar günü İstiklal Caddesi'nde PKK- PYD/YPG terör örgütü tarafından alçakça gerçekleştirilen terör eyleminde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, yaralılara acil şifalar diliyorum. Alçak terör örgütünü şiddetle kınıyorum. Bu menfur eylemi yapanlara misliyle cevabı verilecektir. İçeride ve dışarıda terör örgütüne destek verenler şunu bilmeli ki: Türkiye, artık eski Türkiye değil.

Değerli milletvekilleri, Kocaeli Büyükşehir Belediyemizin çiftçilerle birlikte başlattığı tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliği ve ürüne dönüştürülmesi projesinde elde edilen ürünlerden 12 çeşidi tüm milletvekillerimizin odalarına bırakılmış. Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanımız Doçent Doktor Tahir Büyükkakın'a bu hediyesinden dolayı teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Sezal...

16.- Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Cihat Sezal'ın, Türkiye'nin ihracatta yakalamış olduğu ivmeye ve Kahramanmaraş'ın ihracatta gösterdiği başarıya ilişkin açıklaması

MEHMET CİHAT SEZAL (Kahramanmaraş) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde Türkiye, ihracatta geçtiğimiz yıl yakaladığı ivmeyi bu yılın ilk on ayında da devam ettirdi. Her ay olduğu gibi ekim ayında da en yüksek aylık değere ulaştı. Ekim ayında ihracatımız 21,3 milyar dolarla en yüksek aylık ihracat değerine yükseldi. 2022 yılı Ocak-Ekim dönemi ihracatımız ise yüzde 15 artışla 209,5 milyar dolar oldu.

Edebiyatın başkenti, ülkemizin ve Akdeniz'in önemli ticaret merkezlerinden biri olan seçim bölgem Kahramanmaraş da ocak-ekim ayında gerçekleştirdiği 1 milyar 232 milyon dolar ihracatla önemli bir başarı gösterdi. Tüm üreticilerimizi, sanayicilerimizi ve ihracatçılarımızı tebrik ediyorum.

Birileri hâlâ görmek istemese de Türkiye ekonomisi Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde yeni ekonomi modelinin meyvelerini almaya devam etmektedir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

17.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 39'uncu kuruluş yıl dönümüne ve Türk Devletleri Teşkilatına gözlemci üye olarak kabul edilmesine ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 39'uncu kuruluş yıl dönümünü, milletimizin ayrılmaz bir parçası olarak gördüğümüz Kıbrıs Türkünün bu iftihar gününü en içten dileklerle kutluyorum.

Kıbrıs semalarını ezansız ve bayraksız bırakmamak için toprağa düşen tüm aziz şehitlerimizi ve kahraman gazilerimizi rahmetle ve minnetle yâd ediyorum. Kıbrıs, asırlara dayanan tarihî bir davadır. Bu dava uğrunda atılacak tüm adımlarda bir an olsun tereddüt etmeyiz. Kendi haklarımızı nasıl savunuyorsak Kıbrıs Türklerinin de adadaki ve bölgedeki çıkarlarını aynı kararlılıkla savunmayı sürdüreceğiz. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın dirayetli duruşuyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Türk Devletleri Teşkilatına gözlemci üye olarak kabul edilmesi bunun en somut örneğidir.

AB'nin KKTC'yi yok saymaya çalışan tutumu, tarihi ve siyasi açıdan ilkesiz bir yaklaşımdır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin hak ve menfaatlerini her zeminde savunmaya ve onurlu mücadelemize hız kesmeden devam edeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

18.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, SMA ve kanser hastalarının sorunlarına ve çölyak hastalarına yapılan aylık ödemelere ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sağlık sistemi cefakâr sağlık çalışanları sayesinde ayakta. Hastanelerden randevu alabilmek neredeyse imkânsız. SMA hastası çocuklar ve aileleri çaresiz. Kanser hastaları bitkin, tedavi masraflarını karşılayamıyor, doktora, ilaca ulaşamaz hâle geldiler. Daha dün Adana'da akıllı ilaca ulaşamayan 29 yaşında bir genç kızımızı kaybettik. Yine, çölyak hastaları kullandıkları glütensiz ürünlere ulaşamıyorlar. 300 gramlık bir makarnayı ortalama 50 liraya alan hastalara verilen yardım aylık sadece 169 lira; çölyak hastaları bunu alamıyor. Bütün bu olumsuzluklara sessiz kalan Hükûmet ne yazık ki hiçbir şekilde kıvıldamadığı gibi... Acilen onları göreve davet ediyorum: SMA ve kanser hastalarının sorunlarına duyarsız kalmasınlar, çölyak hastalarının aylık ödemelerini derhâl yükseltsinler.

BAŞKAN – Sayın Etyemez...

19.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, Ahıskalı Türklerin sürgün edilmişlerinin 78'inci yıl dönümüne ve Taksim'de meydana gelen patlamaya ilişkin açıklaması

HALİL ETYEMEZ (Konya) – “Bir gül mevsiminde seyrine gittim,

Hani goncan, hani gülün Ahıska?

Baktıkça hâline kahroldum, bittim,

Korlanır mı bir gün külün Ahıska?”

Rahmetli Yunus Zeyrek, Ahıskalı Türklerin dinmeyen acılarını bu dizelerle anlatıyor. Ahıskalı Türkler, 14 Kasım 1944 günü, bir gece yarısı evlerinden çıkarılarak yük vagonlarına doldurulup Orta Asya çöllerine yani vatansızlığa sürgün edilmiştir. 100 bini aşkın Ahıskalı Türk'ün bu zorunlu, kanlı ve zulüm yolculuğunda 20 bine yakını açlık, soğuk ve hastalık nedenleriyle maalesef hayatını kaybetmiştir. Ahıskalı Türkler vatanlarını kaybettiler ama benliklerini asla kaybetmediler. Sürgünün 78'inci yıl dönümünde hayatını kaybedenleri rahmetle anıyor, soydaşlarımızın acısını yürekten paylaşıyorum.

Taksim'de meydana gelen patlamada hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, milletimizin başı sağ olsun.

BAŞKAN – Sayın Karadağ...

20.- Iğdır Milletvekili Yaşar Karadağ'ın, Iğdır'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

YAŞAR KARADAĞ (Iğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bundan yüz iki yıl önce serhat şehrimiz Iğdır'da Rus ve Ermeni işgaliyle zor zamanlar geçiren Iğdırlı hemşehrilerimiz 14 Kasım 1920 günü Türk'ün bağımsızlığından asla vazgeçmeyeceğini bir kez daha tüm dünyaya haykırmıştır. 14 Kasım Iğdırlının vatan sevgisi, bağımsızlık tutkusuyla Türk'ün düşmana boyun eğmeyeceğini gösterdiği ve al bayrağımızı göndere çektiği gündür.

Bu duygu ve düşüncelerle Iğdır'ımızın düşman işgalinden kurtuluşunun 102'nci yıl dönümünü kutluyor, başta Mustafa Kemal Atatürk, Kâzım Karabekir ve silah arkadaşları olmak üzere, bağımsızlığımızı borçlu olduğumuz aziz şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

BAŞKAN – Sayın Nuhoğlu...

21.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Cumhuriyet Bayramı'na ve Türk Devletleri Teşkilatına gözlemci üye olarak kabul edilmesine ilişkin açıklaması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıbrıs Türk halkı, varoluş mücadelesini 1974 Barış Harekâtı'yla kırk sekiz yıl önce kazanmıştır. 15 Kasım 1983'te ise devletin kurulduğu dünyaya ilan edilmiştir. Cumhuriyet Bayramı'nın 39'uncu yılı kutlu olsun. 11 Kasımdaki Türk Devletleri Teşkilatı Zirvesi'nde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti gözlemci üye olarak kabul edilmiştir. Tanıtılması ve uluslararası toplum içerisinde hak ettiği yeri alması adına atılmış olan adımın devamı getirilmelidir. Kıbrıs Türk halkının varoluş mücadelesinin liderleri Doktor Fazıl Küçük ve kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Denктаş'ı, Türk Mukavemet Teşkilatının kahramanlarını, bütün şehitlerimizi ve gazilerimizi minnet, şükran ve rahmetle anıyor; hayatta olanlara esenlikler diliyorum. Kıbrıs, Türk'tür, Türk kalacaktır.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

22.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Taksim terörüne, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 39'uncu yıl dönümüne ve Hatay'ın Hassa ilçesinin düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Taksim terörünü, terör destekçilerini lanetliyorum.

Bugün, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 39'uncu yıl dönümü; aynı heyecanı taşıyor, Cumhuriyet Bayramlarını kutluyor, kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Denктаş ve Bülent Ecevit'i saygıyla anıyorum.

Aynı zamanda, bağımsızlık ve hürriyetten ödün vermeyeceğini tüm dünyaya kabul ettiren Hatay'ımızın Hassa ilçesinin düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümü. Düşmana geçit vermeyen güzeller güzeli Hassa'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yılı kutlu; Ömer dede, Dana Boruk, Kara Hasan Paşa, Mehmet Çavuşlara bin selam olsun.

Bağımsızlığımızı borçlu olduğumuz devletimizin kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk ile silah arkadaşlarını, tüm kahraman şehit ve gazilerimizi rahmet ve şükranla anıyorum.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu.

Buyurun Sayın Dervişoğlu.

23.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, İstiklal Caddesi'nde gerçekleştirilen alçak terör eylemine, İYİ Parti iktidarında "Hudut namustur." ilkesinin benimseneceğine, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Cumhuriyet Bayramı'na ve Türk Devletleri Teşkilatına gözlemci üye olarak kabul edilmesine, Ahıska Türklerinin sürgün edilmesinin 78'inci yıl dönümüne, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının Varlık Fonu bünyesinde bulunan şirketler üzerinden uluslararası piyasalara borçlanmaya devam ettiğine ve dış politikadaki tutarsızlıklara ilişkin açıklaması

DUR SUN MÜSA VAT DER VİŞ OĞ LU (İzmir) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyor, başarılı bir çalışma haftası diliyorum.

Pazar günü İstiklal Caddesi'nde gerçekleştirilen alçak terör eylemini şiddet ve nefretle kınıyorum. Hayatını kaybeden 6 vatandaşımıza Allah'tan rahmet diliyor, kederli ailelerine sabır niyaz ediyorum; aziz milletimizin başı sağ olsun. Bu arada, yaralı vatandaşlarımıza da acil şifalar temenni ediyorum.

Terörle mücadelenin kuralları vardır. Terör eylemini gerçekleştiren örgütlerin reklamını yapmaya varacak söylemlerden azami ölçüde uzak durulmalıdır. Millî birliğimize ve vatan bütünlüğümüze, büyük milletimizin hürriyet ve istiklaline kasteden eylemlerin sorumluları kimler olursa olsun, ister

PKK-PYD ister IŞİD ve DEAŞ ya da başka melun örgütler ve onların türevleri, topyekûn hepsini şiddet ve nefretle kınıyorum. Ayrıca, bu hain örgütlerin arkasındaki müttefik görüntülü düşman devletleri ve unsurları da telin ediyorum. Hiçbir örgüt Türk milletinden büyük, Türkiye Cumhuriyeti devletinden güçlü değildir. Dost düşman hemen herkes bu gerçeği görmeli, haddini de bilmelidir.

Failin yakalanması konusunda Emniyet mensuplarımızı yürekten tebrik ediyor, aziz Türk milleti adına kendilerine teşekkür ediyorum. İstanbul Emniyet Müdürlüğü, yapmış olduğu açıklamada, Suriye uyruklu teröristin Afrin, İdlib üzerinden Türkiye'ye kaçak yollarla girdiğini ifade etmektedir. İstiklal Caddesi'nde yaşanan son terör eylemiyle birlikte, kaçak sınır geçişleri ve iç güvenlik zafiyeti arasındaki ilişki bir kez daha ifşa olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – İktidar partisi internet ve haberleşme ağlarını kapatmak yerine sınırlarımızı kapalı tutsaydı bu menfur terör saldırısının gerçek failleri istedikleri imkân ve zemini hiçbir zaman bulamayacaklardı. Türkiye'de bugün en az 9 milyon sığınmacı ve kaçak göçmen bulunmaktadır. Bu sayı, Birleşmiş Milletlerin tanıdığı 193 ülkenin 91'inin nüfusundan fazladır. “Hudut namustur.” ilkesi AK PARTİ iktidarıyla terk edilmiş, Türkiye, bilinçli politik tercihlerin doğal bir sonucu olarak dünyada en fazla sığınmacı ve kaçak barındıran ülke konumuna getirilmiştir. İçişleri Bakanlığı, sığınmacı ve kaçakların şehirler arası mobilizasyonunu dahi kontrol edemez hâle gelmiştir. Suriye başta olmak üzere Orta Doğu ve Güney Asya'dan milyonlarca kaçak göçmenin sınırlarımızdan girmesine sebep olan açık kapı politikası maalesef hâlâ devam etmektedir. Bir stratejik göç mühendisliği ve siyasi İhvincilik ortaklığının sonucu olan açık kapı politikası, Türk milletini Anadolu coğrafyasında tarihte gördüğü en ağır beka problemlerinden biriyle karşı karşıya bırakmaktadır. Türkiye'nin maruz kaldığı bu kitlesel kaçak göç, bizzat Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan tarafından “Ülkemize hicret eden ama Suriye, ama Afganistan, ama Irak, İran fark etmiyor...” ifadeleriyle meşrulaştırılmakta ve teşvik edilmektedir. İYİ Parti iktidarında, Türkiye'yi kuşatan bu önemli sorun kararlı ve planlı politikalar sayesinde ivedilikle ve mutlak suretle çözüme kavuşturulacaktır.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – İktidarımızın ilk gününden itibaren, Türkiye'ye yönelik kitlesel göçün sınıra ulaşmadan sınır ötesinde tutulacağı dünya kamuoyuna açıklanacak, “Hudut namustur.” esası benimsenecek ve açık kapı politikası terk edilecektir. İYİ Partinin “Millî Göç Doktrini” çerçevesinde Türkiye'de bulunan sığınmacılar ve kaçakların tamamı her hâl ve şartta ülkelerine geri gönderilecektir.

Saygıdeğer milletvekilleri, bugün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin otuz dokuz yıl önce hürriyet ve bağımsızlığını ilan ettiği kutlu bir gün, bugünü müştereken idrak ediyoruz. Gurur ve coşkuyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Cumhuriyet Bayramı'nı tebrik ediyorum. Kıbrıslı soydaşlarımızı kutluyor, her birini muhabbetle selamlıyorum. Başta kurucu Cumhurbaşkanı merhum Rauf Denktaş olmak üzere, millî mücadele kahramanımız Doktor Fazıl Küçük ve onun mücadele arkadaşlarını rahmet ve minnetle yâd ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Kan pahasına şehit ve gazi olarak Kıbrıs topraklarını vatan yapan kahraman Türk askerini de buradan yürekten tebrik ediyorum.

Bu vesileyle, Türk Devletler Teşkilatının Semerkant zirvesinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin gözlemci üye olarak kabul edilmesini, geç kalınmış bir adım olmakla birlikte memnuniyetle karşılıyor, hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Dün, Sovyetler Birliği tarafından 14 Kasım 1944'te Gürcistan'ın Ahıska bölgesinde yaşayan on binlerce Ahıska Türkünün sürgün edilmesinin 78'inci yıl dönümüydü. Ne insanlığa ne de vicdanlara sığmayacak çile dolu sürgünün yıl dönümünde, hayatlarını kaybeden Ahıskalı soydaşlarımızı rahmetle anıyorum; mekânları cennet, ruhları şad, kabirleri nur olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Değerli vekiller, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı Varlık Fonu bünyesinde bulunan Ziraat Bankası, Halkbank, Vakıfbank, Borsa İstanbul, Türk Hava Yolları, ÇAYKUR gibi kamuya ait şirketler üzerinden uluslararası piyasalara borçlanmaya devam etmektedir. Varlık Fonunun 2020'de 1 trilyon 586 milyar lira olan borcu yüzde 45 artışla 2 trilyon 302 milyar liraya yükselmiştir.

Varlık fonları tüm dünyada ülkelerin birikimlerini gelecek nesillere miras olarak aktarmak amacıyla kurulur. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında ise Varlık Fonu gelecek nesillerin birikimini ipotek altına almak amacıyla kurulmuştur. Bir siyasi iktidar düşününüz, partili Cumhurbaşkanı kendisini bir kararnameyle Varlık Fonunun Yönetim Kurulu Başkanlığına atasın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Başkanı olduğu fon, devletin nesiller boyu elde ettiği tüm kazanımları bünyesinde toplasın; içinde kamu bankaları var, petrol şirketleri var, maden şirketleri var, telekomünikasyon şirketleri var; içinde cumhuriyetin kuruluşundan bugüne kadar aziz milletimizin ortak katkısı ve alın teriyle var ettiği kamu kaynakları var; işte, bütün bir milletin sahip olduğu varlığın ve alın terinin tek adamın keyfi idaresine terk edildiği bu düzenin adı Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemidir. Kendi kendine atayan ve kendi kendini denetleyen partili Cumhurbaşkanı yönetimindeki Varlık Fonu yıllardır üst üste zarar etmektedir. Varlık Fonuna devredilmeden önce, 2016'da, 82 milyon lira kâr eden ÇAYKUR'un, Varlık Fonu bünyesindeki beş yıllık toplam zararı 2 milyar 610 milyon lirayı aşmıştır, sadece bu veri bile “Varlık Fonu” adı altında Türkiye'nin nasıl yoksullaştırıldığını ve geleceğinin nasıl ipotek altına alındığının en büyük kanıtıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Adalet ve Kalkınma Partisinin dış politikadaki tutarsızlıkları Türkiye Cumhuriyeti'nin itibarına zarar vermeye devam etmekte. İktidarın politikaları ve söylemleri kendi içinde çelişkilidir; ABD'yle ilişkiler ve müttefiklik konusunda İçişleri Bakanı Soyly'nun ifadelerini mi esas alacağız yoksa Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın eylem ve söylemlerini mi? İçişleri Bakanı “ABD'nin taziyesini kabul etmiyoruz.” açıklamasında bulunduktan bir gün sonra Cumhurbaşkanı ABD'ye taziye için teşekkür ediyorsa İçişleri Bakanı terör saldırısının faili olarak ABD'yi işaret ettikten bir gün sonra Cumhurbaşkanı G20 zirvesinde ABD Başkanıyla el ele poz vermekten çekinmiyorsa devlet idaresinde bir ciddiyet ve rabıta sorunu vardır demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Son cümlem efendim.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Her zaman ifade ettiğimiz gibi, devlet yönetimi ciddiyet ister. Bilhassa hariciye ilişkileri iktidarın kendi içindeki çelişki ve çekişmelerine kurban edilemeyecek kadar değerlidir.

Bu hususları belirtiyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyor, müsamahanız için teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Muhammed Levent Bülbül...

Buyurunuz Sayın Bülbül.

24.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstiklal Caddesi'nde düzenlenen bombalı terör saldırısına, Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları 9'uncu Zirvesi'ne, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Türk Devletleri Teşkilatına gözlemci üye olarak katılmasına, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bağımsızlık ve 39'uncu kuruluş yıl dönümüne, Ahıska sürgününün 78'inci yıl dönümüne ve Mehmet Zeki Sekin'in vefatına ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bizimki de biraz zaman alabilir bugün.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; pazar günü İstiklal Caddesi'nde düzenlenen bombalı terör saldırısında 6 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 81 vatandaşımız yaralanmıştır. Güvenlik güçlerimizin yirmi dört saat içerisinde bombalı saldırıyı yapan teröristi sağ olarak ele geçirmesinin ardından, terörist, sorgusunda saldırı talimatının PKK-PYD terör örgütü tarafından verildiğini itiraf etmiştir. Bu alçak terör saldırısının hemen ardından özellikle sosyal medyada türlü tezviratlar ve beşinci kol faaliyetleri yürütülmeye başlanmıştır. Yakın zamanda devletimize karşı kimyasal silah kullanma iftirasında bulunan mahfiller bu kez de bombalı terör saldırısından medet umarcasına devletimize karşı alçak bir şekilde çeşitli imalarda bulunmuşlardır. Terör saldırısı 85 milyon insanımıza yapılmış, aziz milletimizi ve devletimizi hedef almıştır. Birlik, beraberlik mesajı vermek yerine bu alçak saldırıyı iktidarla ve devletimizle ilişkilendirmeye çalışanlar terör ve terörizme can suyu veren terörden medet umanlardır. Saldırıyı yapan teröristin ve diğer teröristlerin açık itiraflarına rağmen saldırı anından itibaren sosyal mecralarda “PKK-YPG seçim öncesi saldırı yapmaz.” “Terörist Kürt değil, Arap, o zaman PKK-YPG'li olamaz.” “Terörist kaçmak yerine neden eve saklandı?” “Bu kadar çabuk nasıl yakalandı?” şeklindeki FETÖ ve PKK iftiralarıyla bu terör örgütleri kendilerini neredeyse mağdur ilan etmekte, Türkiye Cumhuriyeti devletini ise fail olarak göstermeye çalışmaktadırlar. Bu alçak ve kalles propandaya dünyada Türkiye'den başka muhatap olan bir ülke yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Türkiye'de asıl acı olan da muhalefet etmek adına bu iftiraların ardına takılmaktır. Türkiye'de siyasi olarak muhalif olmak başka, terör örgütlerinin kara propagandasına alet olmak başkadır. Burada hedef alınan Türk devleti, yok edilmek istenen Türk milletinin birlikte yaşama iradesidir. 15 Temmuz hain darbe girişimini “tiyatro” “senaryo” diyerek yok saymaya çalışanlar bugün de bu hain terör saldırısı üzerinden devletimizi hedef almaktadırlar. Burada yıkılmak istenen yapı iktidar değildir; yok edilmek istenen, Türk devletinin yıkılmaz, sağlam iradesidir.

Öte yandan, bazı yabancı basın kaynakları tarafından da millî birlik ve beraberliğimizin hedef alındığını görmekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Alman televizyon kanalı Phoenix, İstiklal Caddesi'nden yaptığı yayında saldırıya cevaben Kürtlere baskının artacağı yönünde alçakça yalan söylemiş, Reuters haber ajansı da dünyaca kabul edilmiş bir terör örgütü olan; Türk, Kürt, İslam ve insanlık düşmanı olan PKK narkoterör örgütünü “Kürt militan grup” olarak nitelendirmiş, The New York Times ise “terör saldırısı” ifadesine yer vermeden, gayriinsani bir şekilde, alçak saldırıyı sadece “Türkiye ve turizmine darbe ve güven duygusunu paramparça eden bir eylem” olarak nitelemiştir. Bu haberlerin izi sürüldüğü zaman -biz eminiz ki- gerçek failerin kim olduğu da bu arada ortaya çıkmış olacaktır.

MHP olarak, vatanımızın ve milletimizin birliği, huzuru ve selametini temin etmenin temel önceliğimiz olduğunu ifade ediyor, terörün kökü kazınana kadar mücadelenin kararlılıkla ve topyekün sürmesi gerektiğine inanıyoruz. Bu vesileyle, alçak saldırıda hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve aziz milletimize başsağlığı, yaralılarımıza ise acil şifalar diliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu alçak saldırıyı düzenleyen terör örgütü PKK-YPG’yi de ve arkasındaki karanlık güçleri de şiddetle lanetliyoruz.

Sayın Başkan, Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları 9. Zirvesi 11 Kasım 2022 tarihinde “Türk Medeniyeti İçin Yeni Dönem: Ortak Kalkınma ve Refaha Doğru” temasıyla kardeş ülke Özbekistan’ın tarihi başkenti Semerkand’da gerçekleştirilmiştir. Gerçekleşen zirvede, Özbekistan Cumhurbaşkanı’nın teklifiyle, 2023 yılı Türk medeniyetinin yükseliş yılı olarak ilan edilmiştir. 9. Zirve’de alınan kararlar “dilde, işte ve fikirde birlik” ülküsünün yeşerdiği bu tarihî süreçte 21’inci yüzyılın Türk ve Türkiye yüzyılı olacağı inancını kuvvetlendirmiştir.

Yine, gerçekleşen zirvede, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin, Türk Devletleri Teşkilatına gözlemci üye olarak katılması kararı alınmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bugün kuruluşunun yıl dönümünü idrak ettiğimiz Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin, Türk Devletleri Teşkilatına gözlemci üye olarak katılması, özellikle Kıbrıs Türklüğünün uluslararası alanda hak ve menfaatlerinin korunması noktasında son derece isabetli ve tarihî bir adım olmuştur. Bu vesileyle, Türk dünyasının ayrılmaz bir parçası olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin bağımsızlık ve 39’uncu kuruluş yıl dönümünü kutluyor, Doktor Fazıl Küçük ve kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş olmak üzere, Türk Mukavemet Teşkilatının kahramanlarını ve aziz şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyoruz.

Sayın Başkan, Ahıska Türkleri, tarihin sayfalarına “büyük bir acı ve utanç” olarak kaydedilen 14 Kasım 1944 tarihinde zalim Stalin tarafından yurtlarından sürgün edilmiş, bu sürgünde yaklaşık 17 bin soydaşımız açlık, soğuk ve hastalık gibi sebeplerden ötürü hayatlarını kaybetmişlerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ahıska sürgününün 78’inci yıl dönümünde, hayatını kaybeden soydaşlarımızı rahmetle anıyor, bu zulmetin mümessillerini lanetliyoruz.

Sayın Başkan, o 2017 yılında İzmir Adalet Sarayına düzenlenen terör saldırısına karşı kahramanca mücadele ederek şehadet şerbeti içen ve milletimizin hafızasına kazınan şehit Polis Memuru Fethi

Sekin'in babası Mehmet Zeki Sekin'in vefat ettiğini teessürle öğrenmiş bulunmaktayız. Merhuma Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı diliyoruz; onun nezdinde ebedî âleme geç eden tüm şehit babalarını rahmet ve minnetle anıyor, saygılar sunuyoruz.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurun Sayın Oluç.

25.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Taksim'de yaşanan patlamaya, İçişleri Bakanının yaptığı açıklamaya, Seyit Rıza ve yol arkadaşlarının idamının 85'inci yıl dönümüne, TÜİK'in açıkladığı işsizlik verilerine, OECD'nin Türkiye'yi rüşvetle mücadele konusunda uyarmasına ve FATF'nin Türkiye'yi gri listeye almasına ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, İstanbul'un merkezi Taksim'de iki gün önce yaşanan patlamada 6 yurttaşımız hayatını kaybetti ve 81 yurttaşımız da yaralandı. Büyük bir acı ve üzüntü duyduk; hayatını kaybetmiş olanlara Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı, yaralılara da şifa diliyoruz.

Gereğesi ne olursa olsun, failleri kim olursa olsun partimiz bu tür katliamcı saldırıların tavizsiz bir şekilde karşısında durmuştur ve durmaktadır, yurttaşları hedef alan bu tür insanlık düşmanı saldırıları kınamakta ve lanetlemektedir. Yaşadığımız büyük kayıpların ve derin acıların son bulması için de mücadelemizi kararlılıkla sürdürmekteyiz.

Türkiye toplumuna korku salarak, şiddet ortamını büyüterek siyaseti dizayn etme çalışmalarına ve çabalarına da yabancı değiliz. Algı operasyonlarıyla toplumu kutuplaştırarak karanlık planlarla seçim sürecini dizayn etme çabalarına asla izin verilmemelidir. Ve tüm demokrasi, hukuk ve adalet mücadelesini sürdüren kesimlere de çağrımızdır: Bu konuda ortak tutum sergilenmesinin elzem olduğunu bir kez daha vurguluyoruz. Topluma dayatılan bu şiddet iklimi hep birlikte reddedilmeli ve yaratılmak istenen kutuplaşma tuzağına asla düşülmemelidir. Her türlü kaos planına, savaş ve çatışma siyasetine, toplumu şiddetle esir alma girişimine karşı durmak ve her vicdan sahibi yurttaşımızın görevi olduğunu vurgulamak bizim de önemli bir hedefimizdir.

Sayın vekiller, böyle bir dönemde yapılması gereken hamaset değil, rasyonel akılla durumu tartışmak ve değerlendirmektir. Yıllardır yanlış bir dış politikanın, özellikle Suriye'deki iç savaşa yönelik, oradaki iç savaşa boylu boyunca dalmaya yönelik, yanlış dış politikanın yaratacağı sorunlara ve sonuçlara dikkat çektik ve çekmeye devam ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu konuda yapılan yanlışların Türkiye'yi, Türkiye'de yaşayan herkesi uzun yıllar boyunca sıkıntıya sokacak adımlar olduğunu söyledik, söylemeye devam ediyoruz. İşte “Taksim'de yaşanan kanlı saldırının HTŞ'yle, ÖSO'yla, İŞİD'le, El Nusra çeteleriyle kurulan yanlış ilişkilerin, karanlık ilişkilerin sonuçlarıyla alakası yoktur.” diye kim diyebilir ki? Hiç kimse söyleyemez. Bakın, bu çetelerle ilişkilerin altında neler yatıyor, hangi planlar yürütülüyor, kime ne söz veriliyor ve yerine getirilmediği için son derece sıkıntılı bir ortam ortaya çıkıyor; bunların hepsinin tartışılması gerekir. Yanlış dış politikaların sonucudur bunlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bir İçişleri Bakanı düşünelim; İdlib'de, Afrin'de dolaşır duruyor. Taksim'de patlamanın olduğu gün İçişleri Bakanı İdlib'de bulunuyor. Hangi ülkenin İçişleri Bakanısınız? Ne işiniz var başka bir ülkenin egemenlik alanında ve topraklarında? İdlib ile Afrin ilhak

edildi de Türkiye'nin 82'nci vilayeti oldu da bizim haberimiz mi yok esas itibarıyla? Ulusal hukuk ayaklar altına alındığı gibi uluslararası hukuk da ayaklar altına alınıyor. Suriye'nin İçişleri Bakanı bizim topraklarımızda destursuz gezip dolaşsa, orayı burayı ziyaret etse bizim tutumumuz ne olur; bunu bir kez herkesin düşünmesi gerekiyor. Dolayısıyla böyle bir sorun var ve hamaset yerine rasyonel akılla düşünmek ve tartışmak gerekiyor.

Bir de bu iktidar bir karar versin artık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, bu İçişleri Bakanının söylediği gibi Amerika Birleşik Devletleri'nin taziyelerini reddediyorsak neden bugün “Cumhurbaşkanı” sıfatıyla Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı, ABD Başkanı Biden'la buluştu ve “Taziyeleri kabul ediyoruz.” dedi, neden? Yani bu işin arkasında ABD var idiyse bugün ABD Başkanıyla yapılan görüşmede acaba ona “Bu işin müsebbibi sizsiniz, arkasında siz varsınız. Kınıyoruz sizi, lanetliyoruz.” dediniz mi? Değilse neden Türkiye toplumunu aldatacak, yanıltacak, yanlış kurgulara yol açacak, kaos planlarına yol açacak, toplumu kutuplaştıracak açıklamalarla İçişleri Bakanı herkesi yanıltmaya çalışıyor, bunun cevabı var mı? Neden yürütmenin içindeki yürütmenin en başı ile yürütmenin bir üyesi olan Bakan arasında 180 derece farklı açıklamalar yapılıyor, bunun cevabı var mı? Yok. Halk neden aldatılıyor, bunun cevabı var mı? Yok. Bunları bir kez daha dile getirmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın vekiller, 15 Kasım 1937 tarihinde Elâzığ Buğday Meydanı'nda idam edilen Seyit Rıza ve yol arkadaşlarının idamının 85'inci yıl dönümünü idrak ettik, saygıyla anıyoruz. Dersim halkının, Alevî ve Kürt halkının maruz kaldığı katliama, baskı ve asimilasyon politikalarına karşı direnişin, umudun ve mücadele kararlılığının timsali olmuştur Seyit Rıza ve arkadaşları. Elbette bu acı burada bir dakikaya sığdırılamayacak kadar derindir ama hatırlatmak istiyoruz ki “Ben sizin oyunlarınızı çözemedim, bu bana dert olsun ama siz de bana diz çöktüremediniz, bu da size dert olsun.” sözü, Seyit Rıza'nın ünlü sözü hafızalarımıza kazanmıştır, Kürt halkının hafızalarına kazanmıştır ve yer etmiştir. Bunu da hatırlatmış olalım. Bir kez daha, Seyit Rıza ve arkadaşlarını saygıyla anıyoruz.

Sayın milletvekilleri, sarayın bir hesap makinesi var biliyorsunuz, adı TÜİK, işsizlik verilerini açıkladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sarayın hesap makinesi TÜİK işsizlik verilerini açıkladı yani iktidarın “Enflasyon düşüyor, istihdam artıyor.” sözlerinin tam tersi olan bir tabloyla bir kez daha karşı karşıya kaldık. Enflasyon 3 haneye yaklaştı, gayiresmî verilere göre 3 haneyi aşmış vaziyette, işsizlik 2 haneli kalmaya devam ediyor ve TÜİK diyor ki: “İstihdam 30 milyon 787 bin oldu.” Bakıyoruz, erkeklerde istihdam yüzde 65; peki, kadınlarda istihdam kaç? Yüzde 30,5. Nasıl bir oransızlık, nasıl bir eşitsizlik, çok açık ve net ortaya çıkıyor. TÜİK bülteninin arka sayfalarında bir gerçek daha gizleniyor, onu da söylemek istiyorum: Atıl iş gücü yüzde 20,9'a ulaşmış vaziyette yani Türkiye'de gerçek işsiz sayısı 7 milyonun üzerindedir, geniş tanımlı işsiz sayısı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu sayıya ne eğitimde ne de istihdamda olan yani umudunu yitirmiş yaklaşık 2 milyon genci de eklediğimizde 9 milyon insana varan bir işsizlik gerçeğiyle karşı karşıya kalıyoruz. Yani insanlar işsiz, gençler umutsuz, bu durumu yaratmış olan da işte bu iktidar.

Son olarak değinmek istediğim bir konu var. OECD Türkiye'yi uyardı -biliyorsunuz Türkiye OECD'nin bir parçasıdır- ve açıkladığı bildiri dedi ki: "Türkiye rüşvetle savaşıyor." Çok ciddi bir uyarı ve aslında Türkiye'ye Mart 2023'e kadar bir süre vermişti OECD bu konuda; kamu kuruluşlarında rüşvetin engellenmesi, ihbarcılarının korunması ve kovuşturma bağımsızlığı yolunda uyarıda bulunmuştu ve yeni açıkladığı bildiri aslında "Türkiye rüşvetle savaşıyor." lafını ederek bir kez daha iktidarı uyarılmış oldu OECD Rüşvet Çalışma Grubu. Bu, ciddi bir mesele.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bitiriyorum efendim.

Bu, son derece ciddi bir mesele ve bu ciddi meselenin üzerine gidilmesi gerekiyor. Gerçekten, OECD'nin "Türkiye Mart 2023'e kadar, acil, gelişim raporunu hazırlamalıdır." uyarısı dikkate alınmalıdır ve eğer iktidar bu konuda OECD'nin bu uyarılarını ciddiye almazsa ve rüşvet konusunda, yolsuzluk konusunda, usulsüz harcamalar konusunda, hırsızlık konusunda, kara para ticareti konusunda ve OECD'nin bir kuruluşu olan FATF'nin Türkiye'yi gri listeye almış olması konusunda gereken adımları atmazsa bunun vebali çok ciddi bir biçimde iktidarın sırtında olacaktır. Bunu bir kez daha söylemiş olalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Engin Özkoç.

Buyurunuz Sayın Özkoç.

26.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Taksim'de gerçekleşen hain terör saldırısına, İçişleri Bakanının yaptığı açıklamaya, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Cumhuriyet Bayramı'na, Ahıska sürgününün 78'inci yıl dönümüne, Tip 1 diyabet hastası çocukların 14 Kasım Dünya Diyabet Günü dolayısıyla kendilerine ve Meclis Başkanına yaptıkları ziyarete ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Taksim'de gerçekleşen hain terör saldırısını lanetliyoruz, acımız çok büyük. Saldırıda hayatını kaybeden kardeşlerimize Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyoruz; milletimizin başı sağ olsun diyoruz.

Türkiye'de bir evladımızın canı yanıyorsa Türkiye'nin canı yanıyor demektir. Türkiye'de biz bir evladımızı kaybettiyssek aslında herkes kendi ailesinden bir kişiyi kaybetmiştir. İçimizi yakan bu olaylarla ilgili ağzımızdan çıkan sözlerle dikkat etmeliyiz. Hele ki devlet makamında bu konuyla ilgili yerlerde olan insanlar sözlerinin nereye gittiğini bilmek zorundadırlar. Gerçekten böylesine vahim bir olayla ilgili -terörün kimden geldiği, nasıl geldiği- lanetlenmesi gereken bir olayla ilgili "Biz bu olayda mahcubuz." diyen bir İçişleri Bakanı varsa bu İçişleri Bakanına söylenecek tek bir söz vardır: İçişleri bakanları mahcup olmazlar, İçişleri bakanları gereğini yaparlar, gereğini yapamıyorlarsa da o koltukta oturmazlar. Senin mahcubiyetin eğer bu ülkenin evlatlarının canıyla ödeniyorsa o zaman senin mahcubiyetinin bizim nezdimizde hiçbir karşılığı ve değeri yoktur. Bütün terör örgütlerini lanetliyoruz. Türkiye güçlü bir ülke, istihbaratı güçlü bir ülke, Emniyet teşkilatı güçlü bir ülke. Biz Emniyet teşkilatımıza güveniyoruz, ülkemizin istihbaratına güveniyoruz fakat güvenmediğimiz kişi, onların koordinasyonunun başında olan İçişleri Bakanının tam da kendisidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Peki, bunun örneklerinden bir tanesi nedir? İçişleri Bakanı bir açıklama yapıyorsa ilk önce iktidarının kendi içinde bir değerlendirme yapması gerekir. Eğer Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir Bakanı böyle bir vahim terör olayından sonra “Bunun arkasında Amerika vardır ve onu lanetliyoruz.” diyorsa Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına derhâl kapalı oturum talep ederiz. Gelsin, burada, Amerika’nın olduğuna dair delilleri koysun. Boyutu ne olursa olsun, hangi ülke olursa olsun evlatlarımız için dünyada, başta Amerika da dâhil olmak üzere, hesap sormayacağımız hiçbir ülke yoktur. (CHP sıralarından alkışlar) Öyle o sözü söyleyip ondan sonra AKP’nin Genel Başkanı, Cumhurbaşkanı Biden’ın taziyesini kabul ediyorsa o zaman bu aradaki çelişkiyi Türkiye Büyük Millet Meclisine ve milletimize açıklamak durumundadırlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Böyle bir ciddiyetsizlik olmaz, böyle vahim bir olay karşısında böyle bir ciddiyetsiz tavır kesinlikle kabul edilemez. Onun için biz bu terör olaylarının; ardı arkası kesilmeyen, bitmeyen terör olaylarının hesabını soracağız, hangi noktaya varılması gerekiyorsa o noktaya kadar mücadelemizi sürdüreceğiz. Ucunda Amerika varsa, geliriz, burada Türkiye Büyük Millet Meclisinde aldığımız kararlarla gereğini yaparız; eğer ucunda Amerika yok, Soylu bu şekilde ciddiyetsiz bir davranış içerisindeyse o zaman bu ülkenin Cumhurbaşkanı o İçişleri Bakanıyla ilgili gereğini yapmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Değerli arkadaşlarım, bugün aynı zamanda 15 Kasım, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin Cumhuriyet Bayramı. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin kurucu Cumhurbaşkanı Sayın Rauf Denktaş’ı ve bu uğurda mücadele veren tüm kahramanlarımızı saygı ve rahmetle anıyorum.

Değerli arkadaşlar, 14 Kasım 1944 Ahıska sürgünü; Ahıska sürgününün 78’inci yılında, hayatını kaybeden kardeşlerimizi rahmetle anıyoruz, ruhları şad olsun.

Dün, Meclis grubumuza bir grup çocuk, hocalarımızla birlikte ziyarete geldiler. Tip 1 diyabet hastası çocuklarımız, Türkiye Diyabet Vakfının değerli yöneticileriyle birlikte 14 Kasım Dünya Diyabet Günü dolayısıyla bizleri ve Meclis Başkanımızı ziyaret ettiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çocuklarımızı Mecliste ağırlamak onlarla ilgili umutlarımızı ve çalışma azmimizi tazeliyor. Biz, tüm milletimiz için ama en çok da çocuklarımız için çalışıyoruz. Onlara güzel bir hayat, gelecek sunabilmek için mücadele ediyoruz. Dün Meclise gelen Tip 1 diyabet hastası çocuklarımızı gördüğümde gözlerim doldu. Çocuklarımızdan 2’si kendileri ellerinde bulundurdıkları ölçüm aletleriyle sık sık şekerlerini kontrol ediyorlardı, 1’i hafif baygınlık geçirdi. Geleceğimizin sahibi olan çocuklarımızın, sahip çıkmamız gereken çocuklarımızın bugün sürdürdükleri hayattan daha iyisini hak ettiklerini düşünüyoruz. Basit bir adımla Türkiye Cumhuriyeti bunu sağlayabilir. Türkiye Cumhuriyeti’nin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı yedi ay önce bu çocuklarımızla ilgili söz verdi. Meclis Başkanımızın bu konuyla ilgili açıklamaları var. Tip 1 diyabet hastası 0-18 yaş arasındaki tüm çocuklarımızın elektronik glikoz ölçüm sensörü SGK'nin geri ödeme kapsamı içerisine alınmalıdır. Bunların hepsi 40 bin kişi. Bu ülkede mevcut bütçemizde -bütçeyi konuşuyoruz- çocuklarımızın geleceği ve sağlığıyla ilgili ufacak bir pay ayırmayacağız da nereye pay ayıracağız? Bununla ilgili Adalet ve Kalkınma Partisinin Sayın Grup Başkan Vekilleriyle ve diğer siyasi partilerle bir görüşme yapmaya hazırız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - İster kendileri bu konuyla ilgili bir adım atınsınlar ve biz arkalarında duralım isterlerse hep beraber bu konuda bir adım atalım, bu çocuklarımızın hayata umutla bakmasını sağlayalım.

Hepinize teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Bülent Turan konuşacak.

Buyurunuz Sayın Turan.

27.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan 'ın, Tip 1 diyabet hastası çocuklara, İstanbul Taksim İstiklal Caddesi 'nde meydana gelen hain terör saldırısına, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 39'uncu yıl dönümüne, Ahıska Türkleri sürgününün 78'inci yıl dönümüne, Sezai Karakoç'un vefatının sene devriyesine, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önce son cümleyle başlayayım: Sayın Başkanın ifade etmiş olduğu hastalığa ilişkin, usule ilişkin talepleri konuşuruz, görüşürüz; varsa karşılıklı düşen bir mesele bunu müzakere ederiz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Çok teşekkür ederiz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; pazar günü İstanbul Taksim İstiklal Caddesi'nde meydana gelen hain terör saldırısı sonucu hepimiz sarsıldık. Devletimiz tüm birimleriyle yoğun çalışmasıyla PKK-PYD terör örgütünün yapmış olduğu bu menfur terörist saldırının iş birlikçilerini, teröristi yakalama imkânı buldular. Terörün tüm insanlığın ortak düşmanı olduğunu bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Türkiye tüm dünyaya örnek terörle mücadele sürecine kaldığı yerden daha yoğun devam edecektir. Saldırı sonucu şehit olan tüm vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyoruz, yaralılarımıza acil şifalar diliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti devletimizin, yavru vatanımızın kuruluşunun 39'uncu yıl dönümü. Kıbrıs bize tarihin emaneti, Kıbrıs bize Hala Sultan'ın emaneti; kırmızı çizgimiz. Kıbrıslı kardeşlerimizin haklarını korumakta sonuna kadar kararlıyız. Bu vesileyle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kurucu Cumhurbaşkanımız Rauf Denktaş'ı, Doktor Fazıl Küçük'ü, tüm Kıbrıs gazisi ve şehitlerimizi rahmetle, minnetle yâd ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün tarihe kara bir sayfa olarak geçen Ahıska Türkleri sürgününün 78'inci yıl dönümüydü. 17 bin Ahıska Türkümüzün hayatını kaybettiği sürgünün acısı hâlen gönüllerimizde tazeliğini koruyor. Vatan hasretiyle kavrulmuş yaşamını yitiren tüm Ahıska Türkü kardeşlerimizi rahmetle, duayla anıyoruz. Yaşanılan acıları asla unutmayacağımızı ifade ediyor, acılarını yürekten paylaşıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün, edebiyat dünyamızın önemli isimlerinden Sezai Karakoç’un vefatının seneidevriyesiydi. Karakoç, hayatıyla, düşünceleriyle, eserleriyle, duruşuyla geride büyük bir miras bıraktı. “Geldik, çağı gördük ve ürperdik. Hayat anlamını yitirmeye başladığı zaman hayatın ölümü başlamış demektir.” diyen diriliş şairi üstat Sezai Karakoç’u rahmetle ve özlemle yâd ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hep ifade etmek istiyorum: Grup Başkan Vekillerimizin söz alması, günün anlam ve önemine ilişkin bir imkândır. Siyasi polemikten uzak olmak gerekir diye ifade ediyorum ancak son konuşma bize kalınca ister istemez polemiklere kapı açılmış oluyor, imkân verilmiş oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Keşke bunlara gerek kalmasa ama söylemek durumundayım: Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakınız, 2 Grup Başkan Vekilimiz de İçişleri Bakanımızı hedef aldılar. Bugün terör gündemde, yüreğimizde acı var; terörden daha çok İçişleri Bakanını, devletin kurumlarını konuşmanın Meclisin mehabetine uygun olmadığı kanaatindeyim. Bunları konuşuruz, tartışırız ama daha canlarımızı kaldırmadan bu ağır siyasi dilin, atmosferin kimseye faydası olmadığı kanaatindeyim. Ayrıca, bir şey söylemek isterim madem kapıyı açtınız: Grup Başkan Vekili arkadaş ısrarla “Taksim’deki patlama” “Taksim’deki patlama” dedi. Ya, Taksim’de tüp mü patladı Allah aşkına! Niye “PKK” diyemiyorsunuz? Niye “PYD” diyemiyorsunuz? Şöyle göğsünüzü gere gere, açık açık “Terörün PKK’sına da PYD’sine de lanet olsun.” diyemiyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Terörden daha çok Bakanı konuşuyoruz, devletin kurumlarını konuşuyoruz; arkadaşlar, bu yanlış bir şey diye düşünüyorum. Bakınız, İçişleri Bakanımızın çıkışı, Amerika’nın tüm dünyanın gözü önünde PYD’ye verdiği desteği eleştirmektir. “Bu yanlıştır, terörün sana yakını, bana yakını olmaz, terör terördür.” diyoruz sürekli, “PYD’ye kamyonla silah dağıtmanın, eğitim vermenin tüm topluma, tüm devletlere maliyeti olur.” diyoruz, “Bugün teröre destek olanlar yarın altında kalır.” diyoruz ancak devletlerin ilişkilerindeki çok boyutluluk başka bir şeydir. Devletler, kendi aralarında görüşürler, konuşurlar, tartışırlar. Tabii ki Sayın Cumhurbaşkanımız, Amerika başta, tüm devletlerle görüşecek. Ben de size kızıyorum zaman zaman ama görüşüyoruz. O yüzden diyorum ki: İçişleri Bakanımızın duygusal bir yoğunlukla ifade etmiş olduğu, Amerika’nın yaptığı yanlışla atıfla söylediği ifadeyi de gerçekçi buluyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – ...aynı şekilde, Cumhurbaşkanımızın bu devletin başı olarak, tüm dünya liderleriyle görüşmesini de çok kıymetli buluyorum. Sayın Başkan, biz hep söylüyoruz: “İster mermi kullan ister oy pusulası; insan iyi nişan almalı, kuklayı değil kuklacıyı vurmali.” der büyüklerimiz. O yüzden diyorum ki: Başınızı bir kaldırın. Teröre karşı nasıl ortak ifade kullanmak gerektiğini, nasıl ortak duruş, kıymetli bir bakış açısı gerektiğini tekrar hatırlamanızı istiyorum.

“Ne işi var Afrin’de?” diyorsunuz, insaf ya! Bir devlet boşluğu var, askerimiz orada, tüm Meclisimiz yetki verdi sizin dışınızda, tabii ki Afrin’de olacağız, hatta daha ötesi terörün kaynağını kurutmak için Bakanımızın orada olmasından gurur duyacağız. Keşke daha çok Afrin’e gitsek de keşke daha çok oradaki iddiamızı canlı tutsak da o bölgede terör devleti ihtimalinin yok olduğu gibi terör de tamamen yok olsa Sayın Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Terörün yok olmasına kadar orada olmaya devam edeceğiz. Siz kızabilirsiniz, “Apo’nun heykelini dikecektik oraya ama dikemedik.” diyebilirsiniz, “Terör devleti olacaktı ama Türkiye izin vermedi, üzülüyoruz.” diyebilirsiniz ama biz orada olmaya, terör devletini yerle bir etmeye, ülkemizin güvenliğini, sınır güvenliğini o bölgede de korumaya devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, 60’a göre söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

28.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Değerli arkadaşım, biz birbirimize elbette kızarız ama sen benim ülkem insanlarının canına kastetmedin, seninle masaya otururum ama benim ülkem İçişleri Bakanı kalkıp da Türkiye Cumhuriyeti kamuoyunda “Öldürülenlerin arkasında Amerika Birleşik Devletleri vardır, taziyesini kabul etmiyorum.” derse bunu Türkiye Büyük Millet Meclisinde konuşurum ve bunun Türkiye Büyük Millet Meclisinde konuşulması gerekir. Eğer bugün Türkiye’de bir sorun varsa terör örgütünün elebaşlarıyla değil, Türkiye Büyük Millet Meclisiyle bu konu halledilir; sarılması gereken bir yara varsa bunun yeri Türkiye Büyük Millet Meclisidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sen kendini vatan hainlerinin arkasında duranlarla bir koyma, ben seni öyle görmüyorum ama vatan hainlerinin arkasında duranlara -bir ülke olsun, bir örgüt olsun, kim olursa olsun- Türkiye Büyük Millet Meclisi gereken cevabı verir. (CHP sıralarından alkışlar)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sataşma var efendim, cevap vermek istiyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bir tur daha mı yapacağız Başkanım?

BAŞKAN – Buyurun efendim.

29.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Turan, sizden daha iyi cümleler beklerdim doğrusu.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok beklersiniz Başkanım.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – “Taksim’de tüp mü patladı?” Ya, açıklamama baktım şimdi ne demişim, “Tüp mü patladı?” demişim diye; ayıptır! Demişim ki: “Gerekçesi ne olursa olsun -bir cümleyi okuyorum, öbürlerini bırakacağım vaktim yok diye- failleri kim olursa olsun, partimiz bu tür katliamcı saldırıların tavizsiz bir şekilde karşısında durmuştur ve durmaktadır.”

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Terör saldırıları, terör.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – “Yurttaşları hedef alan bu tür insanlık düşmanı saldırıları kinamaktayız ve lanetlemekteyiz.” demişim. Daha ne diyeyim ya? Tüp mü patladı demişim?

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Terör saldırısı, terör.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sizin dediğiniz bir şeyi mi konuşacağız?

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Sizinle aynı kelimeleri kullanmak zorunda değiliz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi oraya gelelim... Terör saldırısıdır, terör saldırısıdır, açıkça söylüyorum, bak, terör saldırısıdır.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Faili PKK'dır. Faili de PKK'dır ya.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, gelelim öbür kısmına. Sizin İçişleri Bakanınız bir kurgu yapmış, bir senaryo yapmış...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ne biliyorsunuz? Ona niye inanıyorsun? PKK'nın yaptığına inanmak mı istemiyorsunuz? Yapmayın ya! 6 can gitti, can.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Soylu'ya inanmıyoruz.

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – ...5'inci sınıf Yeşilçam senaryosu gibi bir senaryo yapmış ve bizim o senaryoya ve kurguya inanmamızı istiyorsunuz; geçin bunları, geçin.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ne olacak koro hâlinde bir şey söyleyince(!)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Biz bunların Mecliste konuşulmasını istiyoruz. Evet, sordum, diyorum: Ne işi var İdlib'de, Afrin'de; İçişleri Bakanının ne işi var? Bu İçişleri Bakanı niye gidiyor başka bir ülkenin topraklarında faaliyet sürdürüyor? O sürdürdüğü faaliyetin niteliği ne? Oradaki çetelerden kimlerle, nasıl görüşüyor, ne yapıyor bunu bilmiyoruz. İçişleri Bakanının işi midir başka bir ülkenin topraklarında faaliyet sürdürmek? Bunu söylüyoruz, bunun cevabı yok.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sizin vekilleriniz gitmiyor mu oralara?

ÖZNRUR ÇALIK (Malatya) – Amerika ne yapıyor orada? Kimlere izin veriyorlar, sor bakalım Amerika'ya.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ayrıca, resmî açıklamalar var, biz resmî açıklamalardaki çelişkiye dikkat çekiyoruz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Oluç, sizin vekilleriniz gitmiyor mu? Kandil'e gitmiyor mu, Sincar'a gitmiyor mu? Ya, bir cevap bekliyoruz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – İçişleri Bakanının söyledikleri ile Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanının söyledikleri arasındaki çelişkiye, yaptıklarıyla arasındaki çelişkiye dikkat çekiyoruz. Konuşmayalım mı bunu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Vekil, sizin vekilleriniz gitmiyor mu?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Grup Başkan Vekiline söyle, o söylesin.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yasak mı, konuşmayalım mı? Zoruna mı gitti Ali Bey?

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yani bu çelişkiye dikkat çekmek, bunu konuşmak, bu meselenin tartışılması, Mecliste değerlendirilmesi gerekenleri söylemek yanlış mı oluyor Sayın Turan? Niye bunları söylemeyelim, burada söylemeyeceksek nerede söyleyeceğiz?

Bakın, tekrar söylüyorum: Bunu her aşamada tartışmaya hazırız. İstiyorsanız hep birlikte bir genel görüşme önergesi verelim, istiyorsanız verelim bir önerge hep birlikte, araştırma komisyonu kurulsun bu konuyla ilgili olarak, bunlar araştırılsın. Bu yapılmış olan kaos planı ve kurgulara bizden inanmamızı kimse beklemesin ve bunların karşısında demokrasi, adalet ve hukuk mücadelesini sürdüreceğimizden de kimsenin en ufak bir şüphesi olmasın. (HDP sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Terörist elebaşının tehditlerini nereye koyacaksınız? “Bu bombaları patlatacağız.” derken açıklama yaptınız mı?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Terörist elebaşı açıkça tehdit etti: “Bu bombaları patlatacağız.” dedi. Duymadınız mı onu ya? Bunun için bir kez bir açıklama yaptınız mı?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – “Karşı tarafa geçer, bir bomba atarız.” diyenler de var, biliyorsun değil mi? “Karşı tarafa geçer bir füze göndeririz.” diyenler de var.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Açıkça “Her yerde patlatacağız.” dedi. Bir tane açıklamanız yok ya!

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Önümüzdeki günlerde bu olayın altında kalacağımızı hesaplayın.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Neyin altında kalacağız? Tehdit etmedi mi, söylemedi mi “Patlatacağız.” diye?

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) - Şimdiden sosyal medyada dönüyor kimlerle irtibatları var. Sen merak etme, öyle yükselmeye olmuyor bu iş.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ne olacak?

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Efendim, Genel Kurulun sükûneti sağlandıktan sonra müsaade ederseniz konuşayım.

BAŞKAN – Sayın Çilez, lütfen efendim.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yarım bırakma sözünü, tam söyle.

BAŞKAN – Sayın vekiller, değerli arkadaşlar...

Buyurunuz Sayın Dervişoğlu.

30.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Efendim, çok teşekkür ederim.

Adalet ve Kalkınma Partisinin Değerli Grup Başkan Vekili bizi de atfederek 2 Grup Başkan Vekilinin İçişleri Bakanını hedef aldığını ifade ettiler.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Size demedim Başkanım, nereden çıkardın ya?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Böyle bir şey yok, ben neden İçişleri...

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Siz niye alındınız ki “2” dedi.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Ben de eleştirdim İçişleri Bakanını.

Muhalefet grubuna “Susun!” diyeceğinize, biraz İçişleri Bakanına “Susun!” demeyi deneyin bence. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bakın, biz terörle mücadele konusunda gerek yurt içinde gerek yurt dışında verilen ortak mücadelenin zaten tarafıyız. Yani bir Türkiye Cumhuriyeti devleti vatandaşı olarak ideolojik müktesebatımız itibarıyla biz zaten verilen bu mücadelenin tarafıyız ve yanındayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bu konuyla alakalı olarak bu zamana kadar yaptığımız işlerden ve attığımız adımlardan anlaşılacağı üzere Hükûmete de destek verilmesi icap eden noktada hiçbir desteğimizi esirgememiş durumdayız

Şimdi, hiçbir şeyi eleştirmeyelim, Türkiye, terörle bir mücadele veriyor, o mücadele kapsamında da sükût edelim, sorumluları ifşa etmeyelim istiyor iseniz bunu bizden istemeniz doğrusunu isterseniz haksızlık olur. Türkiye'nin sınırlarını kevgire çeviren biz değiliz ki.

Türkiye'de “düzensiz göç” tanımlamasına dâhil bir sürü kaçak sığınmacı var. Bu İçişleri Bakanı, Türkiye'nin sınırlarıyla alakalı tedbirleri geliştirmek mecburiyetindedir diyoruz biz. Bunu da mı söylemeyelim?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – O sebeple “Dünyanın 93 ülkesinin nüfusundan daha fazla sığınmacı Türkiye'de yaşıyor. İstiklalimiz ve istikbalimiz açısından bir tehdit unsuruna dönüşmüş durumda.” dememizi “Efendim, terörle mücadele var, bunu da demeyin.” diye baskılamaya çalışmanız ziyadesiyle rahatsız edici bir tavır.

Ben temennimi tekrarlıyorum. Bakın, “Duygusal bir ortamda demeç verildi.” falan ifadesinde bulundunuz. İçişleri Bakanları duygusal beyanatta bulunmaz. “Amerika Birleşik Devletleri'nin taziyesini kabul etmiyoruz, etmeyeceğiz.” demek bir ülkeyi... Bakın, ben konuşmamın arasında söyledim “Müttefik görüntülü düşman devletler” dedim Türkiye Büyük Millet Meclisinde konuşuyorum diye. Ben nasıl sokakta konuşuyor gibi konuşamazsam, İçişleri Bakanı da İçişleri Bakanı sıfatıyla kahvehane ağzıyla konuşamaz, onu söylemeye çalışıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bunu da söylemezsek zaten kamu görevini yerine getirmemiş oluyoruz yani. Terörle mücadele eden bir İçişleri Bakanının ağızından çıkması lazım.

Bakın, yayın yasağı getirdiniz, kabul ediyorum. Sosyal medyanın sınırlanması, bant daraltılması, bunlar devletlerin yapabileceği, belki de zamanında yapması gereken işlerdir ama Cumhurbaşkanı Yardımcısıyla beraber çıkıp siyasi propaganda yapmanın da kabul edilebilir bir yanı yoktur. Yayın yasağı var, televizyonlarda kalemşorleriniz yasakladığınız konuyla ilgili bir sürü görüş beyan etti. Bir iş yapıyorsak doğru yapalım diye anlatıyoruz, bir yanlışlık varsa da bunu bir daha yapmayın diye uyarıyoruz. Bunda alınacak bir şey yok.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan...

31.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, siyasi görevlerimiz, partilerimiz, hepsinin kıymeti var ama sonuçta ortak paydamız Türkiye'de yaşamamız, bu cumhuriyetimizin vatandaşıyız. Terör de patladığında, zarar verdiğinde hiç kimsenin makamına, ırkına, diline, mezhebine bakmadan, masum mu, değil mi bakmadan öldürüyor. Bu bir problem. Fransa'da benzer bir saldırı olduğunda tüm medya,

tüm partiler bir araya gelip gururla aynı ifadeyi kullanmışlardı, bir araya gelmişlerdi. Eleştirim buna. Yoksa Bakan Bey tabii ki eleştirilecek, tabii ki parti eleştirilecek ama bugün terör daha çok konuşulması gereken bir konu değil mi?

Ayrıca, size ben bu konuda bir atıfta bulunmadım, HDP'ye söylemiştim Sayın Başkan ama baş tacı, notlarımızı aldık. Ama şunu söyleyeceğim HDP'nin Grup Başkan Vekiline: Israrla “Afrin’de ne işiniz var?” diye soruyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Tam da olmamız gereken yerdeyiz.

BAŞKAN – Buyurunuz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – “İçişleri Bakanının ne işi var?” diye soruyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Israrla “İçişleri Bakanımızın ne işi var Afrin’de?” diye soruyorsunuz. Bugünkü konu bu değil, altını bir daha çiziyorum. Fakat “Amerika’nın orada ne işi var?” diye sormuyorsunuz “Fransa’nın ne işi var?” diye sormuyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bana demiyorsun değil mi? Kime diyorsan söyle.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hatta, daha öteye gidiyorum, bazı arkadaşlarımızın “Kandil’de ne işi var, orada ne işi var?” diye sormuyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dönüp dolaşıp Türk askerinin Meclisin tezkeresiyle gitmiş olduğu görevden dolayı Bakanımızın orada olmasını eleştiriyorsunuz. Jandarma-asker ilişkisi İçişleri Bakanlığının da içerisinde olduğu, bir olduğu bir güvenlik çalışmasıdır. Jandarma, İçişleri Bakanlığına bağlıdır Sayın Başkan. O yüzden biz Afrin’de olmaya; sınırlarımızı kollamaya, korumaya; mazlumların yanında olmaya devam edeceğiz.

Bakınız, bu bant yasağı da çok eleştirildi. Tabii ki teknik olarak bunlar tartışılabilir ama yine diyorum, siyasi görevlerimizden arı olarak söylüyorum, bir vatandaş olarak ben isyan ediyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – ...patlamanın hemen ardından kopmuş kolların, bacakların, kafaların gösterilmesini, görüntülenmesini, aynı duygusallık varken yalan yanlış iddialarla, iftiralarla halkımızın bazı kesimlerini refüze eden, rencide eden yaklaşımları isyan ederek karşılıyorum.

OYA ERSOY (İstanbul) – Gerek yok, biz o görüntüleri televizyondan seyretmedik, gördük, gördük; kendimiz yaşadık.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hangi haber alma özgürlüğümüz yok oldu? Gazete mi, radyo mu, televizyon mu; ne kapandı? Ama bırakın da sosyal medyadaki kötü süreçlerin en azından o duygusallık kalkıncaya kadar durdurulmasına idare imkân sağlasın. 11 Eylül geçeli on-on beş sene oldu. 1 Amerikalının o kötü fotoğrafını gördünüz mü?

OYA ERSOY (İstanbul) – 10 Ekim geçeli kaç gün oldu?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Fransa’da benzer bir patlama oldu, bir tek Fransız’ın kopmuş kafasının fotoğrafını gördünüz mü? Değerli arkadaşlar, dünyaya bakın, kafanızı kaldırın. Terörle mücadelede sizi daha net olmaya davet ediyorum.

Yine, bir sürü süslü cümleler kullandınız. “Terörün tümü...” falan, falan. Bak diyorum ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Amerika’da yalakalık yapan medya var mı?

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Ya ne alakası var ya?

ARZU AYDIN (Bolu) – Senin çocuğun mu oradaki? Onun kolu, bacağı mı?

BAŞKAN – Sayın Başkan... Sayın Turan...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Ya, olmayan şeyleri söylüyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Turan, toparlayınız efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Peki, uyarınızı önemseyerek toparlıyorum Sayın Başkan.

Terör ortak mücadele imkânımızın olduğu bir zemindir...

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Amerika'daki New York Times'ın yazdığını beğendiniz galiba?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İyi hatırlattınız.

Amerika'daki New York Times'ın manşetini, Türkiye'de turistleri uyararak tarzdaki haberini biz 11 Eylülde görmedik, Fransa'da görmedik, İtalya'da görmedik. Olayın büyük bir oyun olduğunu, fotoğrafın tümüne bakmakta fayda olduğunu hatırlatıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yeni bir sataşmaya mahal vermeyeceğim, sadece kayıtlara geçmesi için bir şey söylemek istiyorum. Birincisi, Sayın Turan, burası Amerikan ya da Fransız Meclisi değil biliyorsunuz. Dolayısıyla, biz burada birinci olarak bu iktidarın ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin içinde olan bitenlerle ilgili şeyleri tartışıyoruz. Amerikan veya Fransa Meclisinde olsaydı ayrıca onu konuşurduk, onu söylemiş olayım, bir.

İkincisi, Jandarma, biliyorsunuz iç güvenlikle ilgilidir, onu da kayıtlara geçirmiş olalım. Dolayısıyla, Jandarmanın İdlib'te Afrin'de işi yoktur. İdlib, İl İdaresi Yasası'na tabi olmadığına göre İçişleri Bakanının da orada işi yoktur.

Şimdi, bir soru soracağım, siz cevabını verin diye değil, kayıtlara geçsin diye, belki biraz düşünürsünüz. İdlib ile Afrin kimin kontrolünde?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayınız efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum efendim, son cümle.

İdlib ve Afrin'de HTŞ'ye oraları terk eden kim? Bu ilişkiler hangi hiyerarşi içinde sürdürülüyor? Bu soruların cevabını kolay kolay veremezsiniz yani bu Mecliste bunları tartışmak istiyoruz. Dışişleri politikasıdır bu ve yanlış Dışişleri politikasıdır. Bunları söylüyoruz esas itibarıyla. Siz, bunları konuşmak yerine başka bir hamaset üzerinden cevap veriyorsunuz, doğru olmuyor tabii, onu söylemiş olayım.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Hamaseti siz yapıyorsunuz ya!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, hamaset bir ithamdır ama zaman ekonomisi açısından ses çıkarmayacağım. Fakat soruyorum: Bu hamaseti biz yapıyorsak hamaset olmayan ifadeyi siz kullanın.

Bir daha diyorum “PKK-PYD terör örgütüdür.” desin Sayın Başkan, madem hadi o yapsın, bana bırakmasın.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Hadi, PKK terör örgütü müdür? Bir söyle görelim. Hadi, bir kına PKK'yi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Konu bu mu ya, konu bu mu?

(AK PARTİ ve HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekillerimize teşekkür ediyoruz.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım:

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonunun 13-16 Kasım 2022 tarihlerinde Macaristan'ın başkenti Budapeşte'ye, 21-23 Kasım 2022 tarihlerinde Estonya'nın başkenti Tallinn'e, 23-25 Kasım 2022 tarihlerinde Slovakya'nın başkenti Bratislava'ya, 27-29 Kasım 2022 tarihlerinde Polonya'nın başkenti Varşova'ya ve 30 Kasım-2 Aralık 2022 tarihlerinde Sırbistan'ın başkenti Belgrad'a resmi ziyaretlerde bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/2100)

10/11/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonunun 13-16 Kasım 2022 tarihlerinde Macaristan'ın başkenti Budapeşte'ye, 21-23 Kasım 2022 tarihlerinde Estonya'nın başkenti Tallinn'e, 23-25 Kasım 2022 tarihlerinde Slovakya'nın başkenti Bratislava'ya, 27-29 Kasım 2022 tarihlerinde Polonya'nın başkenti Varşova'ya ve 30 Kasım-2 Aralık 2022 tarihlerinde Sırbistan'ın başkenti Belgrad'a resmî ziyaretler gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesi uyarınca, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu Heyetinin anılan ziyaretleri gerçekleştirilmesi hususu Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, Demre Belediyesinin öğrenciler için sağlıklı, dengeli ve doğru beslenme olanağının kazandırılması, sağlıklı bireyler olarak eğitim hayatında eşit durumda yer almalarına destek verilmesi amacıyla Okul Öncesi Öğrencilere Doğru ve Eşit Beslenme Desteği Projesi'nin Demre Kaymakamlığı tarafından hangi gerekçeyle iptal edildiğinin araştırılması, ülke genelinde benzer uygulama var ise akıbetlerinin araştırılmasının ve öğrencilere beslenme desteğinin devam ettirilmesi, alınması mümkün tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 15/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Kasım 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

15/11/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/11/2022 Salı günü (bugün) toplanmadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu
İzmir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İzmir Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından “Demre Belediyesinin öğrenciler için sağlıklı, dengeli ve doğru beslenme olanağının kazandırılması, sağlıklı bireyler olarak eğitim hayatında eşit durumda yer almalarına destek verilmesi amacıyla “Okul Öncesi Öğrencilere Doğru ve Eşit Beslenme Desteği Projesi”nin Demre Kaymakamlığı tarafından hangi gerekçeyle iptal edildiğinin araştırılması, ülke genelinde benzer uygulama var ise akıbetlerinin araştırılmasının ve öğrencilere beslenme desteğinin devam ettirilmesi, alınması mümkün tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 15/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 15/11/2022 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Hasan Subaşı.

Buyurunuz Sayın Subaşı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce hain terör eylemini lanetliyor ve Taksim’de kaybettiğimiz yurttaşlarımızı rahmetle anıyorum, yaralanan insanlarımıza geçmiş olsun dileklerimi sunuyorum, milletimizin başı sağ olsun.

Partimizin araştırma önergesi hakkında söz almış bulunuyorum. Ülke ekonomisinde bilgiye dayalı olmayan, liyakatsiz kadroların yönetiminde geline nokta, Sefalet Endeksi’nde 156 ülke arasında dünyada 1’inci sıraya yükseldiğimiz acı gerçeğidir. Toplumun yüzde 70’ler seviyesinde yoksulluk sınırının altında yaşaması, yüzde 50’nin üzerinde insanımızın da açlık sınırının altında, asgari ücretle ayakta kalmaya çalışması maalesef günümüzün tablosudur. Yüzde 100’ü aşan enflasyonla da bu yönetim anlayışıyla çıkış yolu kalmadığı da bir gerçekliktir. Bundan insanlarımız büyük ölçüde mağduriyet yaşarken eğitim gören, gelişme çağındaki çocuklarımız ise en büyük zararı görenlerdir ve gelişmeleri olumsuz etkilenmektedir. Partimizin Rüzgâr Gülü Projesi istihdamdan yerel ekonomiye, yoksulluktan gelir eşitsizliğine kadar çok yönlü bir kalkınma projesi olarak tasarlanmıştır. Yine bu proje kapsamında eğitim gören çocuklarımızın eşit düzeyde beslenmelerine katkı sağlamak hedeflenmiştir. Öğrencilerin doğru ve dengeli beslenerek zihinsel ve bedensel sağlıkları açısından desteklenmesi temel amaçtır. Antalya Demre’nin başarılı Belediye Başkanı Okan Kocakaya tarafından ilk uygulama başlatılmış ve başarıyla sürdürülmüştür. 2021-2022 eğitim öğretim yılında ilçe Millî Eğitim Müdürlüğü ve Demre Belediyesi arasında 17 Mayıs 2021 tarihinde imzalanan protokolle öğrencilerimizin sağlıklı, dengeli ve hijyenik beslenmelerinin kontrolünü sağlamak amacıyla diyetisyen kontrolünde hazırlanan farklı menülerle haftanın beş günü, okul bünyesindeki tüm okul öncesi öğrencileri kapsayacak şekilde proje hayata geçirilmiştir. 2022 ve 2023 eğitim öğretim yılında da okul öncesi eğitim kurumlarının yanı sıra ilçe genelinde yer alan tüm ilkokul öğrencilerini de kapsayacak şekilde proje genişletilmek istenmiştir

ancak protokol, “makam oluru” olmadığı gerekçesiyle ilçe kaymakamı tarafından iptal edilmiştir. Tebliğinden hemen sonra ilgili protokolün devam edebilmesi için belediye 16 Eylül 2022 tarihinde “makam oluru” için tekrar başvuruyor ancak cevap alınmıyor. Pandemi sürecinde Ankara ve İstanbul Büyükşehir Belediyeleri ve diğer belediyelerin kampanyalarıyla ihtiyaç sahiplerini desteklemek adına toplanan bağış tutarlarının nasıl İçişleri Bakanlığının sürpriz bir genelgesiyle 31 Mart 2020 tarihinde engellendiği hâlâ hafızalarımızdadır. Oysa devlet, merkezi yönetim ve yerel yönetimler birbiriyle 2 çarkın dişlileri gibi birlikte, uyum içinde çalışarak yarar sağlayan devlet yapısını oluşturur. Yerel yönetimler zor zamanlarda halka en çabuk ulaşabilecek kamu kurumlarıdır. Bu uyumu bozmak devletin işleyiş biçimini bozmak demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Yine, geçtiğimiz günlerde, 3 Kasım 2022 Perşembe günü Plan ve Bütçe Komisyonunda İYİ Parti, Cumhuriyet Halk Partisi ve HDP’nin okullarda bir öğün ücretsiz sağlıklı yemek verilmesi için Millî Eğitim Bakanlığı bütçesine ödenek konulması için ayrı ayrı verdikleri ek bütçe teklifi de yine iktidar tarafından reddedilmişti. İktidar milletvekillerine sormak istiyorum: Siz yoksulluğun, açlığın farkında değil misiniz? Kendinizi kandırıyor ve her şey yolunda, aç açık yok diye mi düşünüyorsunuz? Yokluk ve yoksulluğa aileler ne kadar dayanabilir bilinmez ama gelişmekte olan öğrencilerimizin gördükleri zararı ilerde telafi etmek mümkün olmayabilir.

Demre Belediye Başkanımız Okan Kocakaya’nın çok önemli fayda sağlayan projesinin neden iptal edildiğinin ve sürdürülmesinin neden engellendiğinin araştırılmasını ve parti gruplarınca önergemizin desteklenmesini Meclisin takdirine arz ederim ve saygılar sunarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Oya Ersoy.

Buyurunuz Sayın Ersoy. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA OYA ERSOY (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, tarihin en büyük, derin yoksulluğu içerisindeyiz ve ekonomik krizle beraber artan yoksulluk, enflasyon artışıyla bütün ailelerin ısınma, barınma, ulaşım ve gıdaya ulaşım konusunda ciddi olarak sıkıntıda olduğu bir dönemin içerisindeyiz ve bundan en fazla etkilenen de maalesef çocuklar, özellikle okula giden çocukların sağlıklı beslenmesi konusunda ailelerin yükü ve üzüntüsü ciddi olarak artmış durumda. Türkiye’de bugün her 5 çocuktan 1’i yeterli ve besleyici gıdaya ulaşamıyor ve her 4 çocuktan 1’i ise okula maalesef aç gidiyor. Bakın, TÜİK rakamlarında bile bu tespit edilmiş durumda. 20 Nisan 2022’de TÜİK bir rapor açıklıyor: İstatistiklerle Çocuk, 2021 raporu. Bu raporda yoksul çocuk sayısı 7 milyon 378 bine ulaşmış yani Türkiye, 30 Avrupa ülkesi arasında en yüksek çocuk yoksulluğu oranına sahip ülke hâline gelmiş. Yine, Kamu Denetçiliği Kurumunun 2021 verilerine göre yoksullaşan her 4 çocuklu aileden 1’i bir gün veya daha uzun süre gıdasız kalıyor. Yaşanan yoksulluktan da en fazla zarar gören yine maalesef çocuklarımız.

Çocuklar ne yer? Et yer, süt içer -değil mi- yumurta yer ve bunlar sağlıklı beslenmesi için olmazsa olmazlardır. Sütün litresi olmuş 32 lira, etin kilosu olmuş 180 lira, yumurtanın kolisi 75 lira. Fiyatlar bu iken ailelerin önemli bir çoğunluğunun okul öncesi veya okul çağındaki çocuklarına beslenme koyması mümkün mü? Beslenme sorununu çözmesi mümkün mü?

Yoksulluk çocukların sağlığını etkiliyor ve özellikle bedensel, zihinsel ve duygusal gelişimine zarar veriyor. Üstüne üstlük sadece bu değil, aynı zamanda yoksulluk çocukları öldürüyor; okuldan alıyor, eğitim haklarını engelliyor çünkü yoksul ailelerin çocukları çalışmak zorunda bırakılıyor. Daha geçen haftalarda 14 yaşında 2 çocuğumuzu kaybettik ve bu çocuklardan 2’si de mevsimlik işçi olarak

çalışan ailelerin çocuklarıydı. 14 yaşındaki Fidan narenciye bahçesinde çalışırken kayboldu, daha sonra ölüsü bulundu ve yine, 14 yaşındaki Dicle Nur narenciye fabrikasında meyve paketlerken kıyafetini makineye kaptırdı, hayatını kaybetti.

Biz, gerçekten çocuk yoksulluğuyla mücadele konusunun bu Meclisin asli görevi olması gerektiğini savunuyoruz ve çocukların yaşam hakkı için, temel gıdaya erişim hakkı için, eğitim hakkı için Meclis bütün olanaklarını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

OYA ERSOY (Devamla) – ...şirketler yararına değil -kamunun bütün olanaklarını- bizzat çocukların yararına kullanmak zorundadır. Yoksulluk nedeniyle sağlıklı beslenemeyen çocuklar belirlenmelidir ve okula giden çocuklara ise okullarda yemek verilmesi koşullarının sağlanması şarttır. Bırakın iktidarın böyle programları olmasını; belediyelerin ya da derneklerin, vakıfların, çocukların bizzat yemek sorununu, gıdaya ulaşma sorununu çözmesi konusunda engel olması asla kabul edilebilir bir program değildir. Çözüm çok basit: Millî Eğitim Bakanlığının bütçesinden ödenek ayrılarak okullarda bir öğün ücretsiz yemek çocuklara verilebilir ama iktidar bunu yapmıyor; yapması için bir kere daha bu Meclisi ve iktidarı göreve davet ediyorum.

Saygılarımla. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Özkan.

Buyurunuz Sayın Özkan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizler İYİ Parti grup önerisini destekliyoruz.

AK PARTİ 2002 yılında 3Y'yle mücadele edeceğini söyledi fakat yirmi yıl içinde bu Y'ler kat kat arttı. Yolsuzluklar Sayıştay raporlarında artık ciltlere sığmıyor. Türkiye İstatistik Kurumu ekim ayı tüketici enflasyonunu yüzde 85, ENAG ise halkın hissettiği enflasyonu yüzde 185 olarak açıkladı. Siz, bu enflasyon rakamlarının açıklanmasını bile yasakladınız, Türkiye'yi son yıllarda en ağır ekonomik krize sürüklediniz ve ülkeyi enflasyon şampiyonlar ligine soktunuz.

AKP ve ortağının destek verdiği ekonomi politikaları sayesinde bugün toplumda ne yazık ki artık derin yoksulluğu konuşuyoruz. Ücretli insanların maaşları enflasyon altında ezilmekte, halk bilinçli olarak yoksullaştırılmaktadır. Ücretli çalışanların millî gelirden aldıkları pay 2020 yılında yüzde 36,8 iken 2022 yılında ise yüzde 25,4'e gerilemiştir. Vatandaşların yüzde 29'u temel ihtiyaçlarını karşılayamaz durumda. Yapılan araştırmalarda her 4 kişiden 1'inin geçinemediği apaçık ortadadır. Ağustos 2022'de bir araştırmada, vatandaşların yüzde 35,7'sinin gelirinin ihtiyaçlarını karşılamadığı belirtilmiştir.

Değerli milletvekilleri, Nisan 2022'de sunduğum Meclis araştırması önergesinde vatandaşın temel gıda maddelerine ulaşamadığını belirtmiştim. 4 kişilik bir ailenin yeterli ve dengeli beslenmesi için ihtiyaç duyduğu gelir yani yoksulluk sınırı 25 bin TL'ye ulaşmıştır. Tüm bu verilere göre, vatandaş yeterli temel gıdaya ulaşamıyor, çocuklar yeterli kahvaltı yapmadan boş beslenme çantalarıyla okula gidiyor. Yetersiz beslenme nedeniyle derslere adapte olamayan, açlıktan baygınlık geçiren öğrenci haberlerini ne yazık ki hemen hemen her gün okuyoruz. Bunlar, sizin vicdanınızı hiç sızlatmıyor mu?

Değerli arkadaşlar, Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü "web" sitesinde yeterli ve sağlıklı beslenme için günlük tüketilmesi gereken besinleri sıralamış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YÜKSEL ÖZKAN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Milyonlarca ailenin evine bu önerilen gıdaların girmediğini biliyoruz. Bunun sonucu olarak her 4 çocuktan 1'inin düşük kilosu mevcut ve buna bağlı da kalp hastalığı potansiyeli gündemde. Yetersiz beslenme nedeniyle çocukların yüzde 85'i kansızlıkla mücadele ediyor. Çocuklar sağlıklı beslenemiyor. Ne yazık ki artık Afrika ülkelerindeki gibi beslenme bozukluğuna bağlı hastalıklardan bahsediyoruz. Şimdi, biraz sonra, AK PARTİ Grubundan bir kişi Sağlık Bakanlığının verilerini görmezden gelip bir konuşma yapacak. Sorumluluktan kaçmak için sanki başka bir hükûmetin bakanıymış gibi bir Bakan çıkmış: "Göreve geleli sekiz ay oldu, biraz sabredin, bir çocuk bile dokuz ayda doğuyor." diyor. Ekonomiden sorumlu bir Bakan ise gözlerindeki ışıltıdan bahsederek o da "Sabredin." diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL ÖZKAN (Devamla) – Vatandaşın sabredecek hâli yok, çocuklar yatağa aç giriyor, okula aç gidiyor. Sizin hiç utanma duygunuz yok mu? Gerçi utanma duygusu olan insan utanır. Biz de Cumhuriyet Halk Partisi olarak diyoruz ki: Az kaldı, yatağa aç giren, okula aç giden hiçbir çocuğumuz kalmayacak.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Asuman Erdoğan.

Buyurunuz Sayın Erdoğan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Teşekkür ederim Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime İstanbul'unuzun İstiklal Caddesi'nde masum vatandaşlarımıza yönelik yapılan hain saldırıyı şiddetle kınayarak başlamak istiyorum. Patlamada şehit olan Arzu Özsoy ve kıymetli evladı Yağmur Uçar'a, Yusuf Meydan ve kıymetli yavrusu Ecrin Meydan'a, Adem Topkara ve kıymetli eşi Mukaddes Elif Topkara'ya Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum; bütün yaralılarımıza Rabb'imden acil şifalar diliyorum.

Acımız çok çok büyük, yüreğimiz en derin yerinden yaralandı ama biliyoruz ki bu kirli oyunlar ve rezil hesaplar bu milleti asla yolundan ve hedeflerinden döndüremeyecek. Milletimiz, iki bin yıldır hainlerle, bölücülerle ve onların iş birlikçileriyle mücadele etmektedir ve etmeye devam edecektir. Devletimiz, vatandaşlarımızın güvenliği için gereken bütün önlemleri almaya muktedirdir. Masum vatandaşlarımızın ve körpe yavrularımızın hesabı sorulacak, müstevlilere ve iş birlikçilere gereken cevap verilecektir; bundan kimsenin kuşkusu olmasın.

Değerli hazırım, İYİ Parti Grubunun Demre Belediyesinin ilçemizdeki bazı anaokulu öğrencilerine vermiş olduğu beslenme desteğinin, aslında kahvaltı desteğinin, Kaymakamlık tarafından iptaliyle ilgili vermiş olduğu Meclis araştırması önergesi konusunda söz almış bulunmaktayım. AK PARTİ hükümetlerimizin iktidara geldiği günden beri ilk ve en önemli önceliği Millî Eğitim Bakanlığımız yani ülkemizin geleceği yavrularımız, çocuklarımız için fedakârca çalışan öğretmenlerimiz ve okullarımız olmuştur. Bunun en önemli göstergesi, bütçeden en büyük payın Millî Eğitim Bakanlığımıza ayrılmasıdır. Bu düşüncedeki Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki bir kadronun, hele de çocuklarımızın beslenmesine yönelik iyi niyetli bir projeyi engellemesi düşünülemez bile. Yine, önergede bahsi geçen, hayatın idamesi için gereken temel ihtiyaç maddeleri noktasında zorlanan vatandaşlarımıza ise kapsamlı yardımlar devletimiz tarafından hız kesmeden devam etmektedir. Burada diğer bir önemli nokta ise bu yardımların değişen piyasa koşullarına göre vatandaşlarımız lehine sürekli güncellendiğidir. Devletimiz, Cumhurbaşkanımız kimsesizlerin kimsesi olmaya devam ediyor. Ayrıca, gelir seviyesi belirli bir rakamın altında kalan vatandaşlarımıza içinden geçtiğimiz şu sancılı dönemde de koruyucu, önleyici tarzda destek olacak yeni programlar geliştiriyoruz. Önergenin esas konusu olan projenin iptali noktasında ise takdir edersiniz ki özellikle okullarımız üzerinde yavrularımıza verilecek

gıda ürünleri ve benzeri şeyler noktasında devletimizin çok yüksek bir hassasiyeti vardır. Daha önce zehirlenme ve benzeri olaylar nedeniyle şu anda bu alanla ilgili mevzuat çok sıkı bir takip sistemi getirmektedir. O nedenle, bir kurumdan da gelse arada ilgili resmî protokoller ve gerekli kontroller olmadan, hele de bir gıda ürününün herhangi bir okulda çocuklarımıza dağıtılması mümkün değildir. İlgili Belediyemiz, Demre Kaymakamlığı ve Demre İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüyle ilgili protokolleri yenilemediği için bu projenin devam etmesi mümkün olmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ASUMAN ERDOĞAN (Devamla) – Burada önemli olan nokta; Valiliğimiz, Kaymakamlığımız, İl Millî Eğitim Müdürlüğümüz, İlçe Millî Eğitim Müdürlüğümüz tarafından görüşülmekte olan bu hususun maalesef Gazi Mecliste Genel Kurula taşınması ve -üzülerek söylüyorum- siyasi malzeme hâline getirilmesidir. Ülkemizde bütün ana sınıfı öğrencilerimize zaten kahvaltı verilmekte, ihtiyaç sahibi çocuklarımıza Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın Aile Destek Programı kapsamında beslenme yardımı verilmektedir; ilçemizde ihtiyaç sahibi 79 ana sınıfı öğrencimize de beslenme yardımı yapılmaktadır. Türkiye genelinde yeni projeyle 60 bin öğrencimize bir öğünlük beslenme yardımı yapıyor, 1,5 milyon taşınmalı öğrencimize de her gün bir öğün yemek zaten verilmektedir; ayrıca, ekonomik durumu iyi olmayan çocuklarımıza da gerekli destekler verilmektedir. Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, Sabri Ülker Vakfı, Nestle Türkiye Gıda Sanayi AŞ ve Millî Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı Birleşmiş Milletlerle yaptığı protokoller neticesinde beslenme desteğine zaten hızla devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ASUMAN ERDOĞAN (Devamla) – Üstelik, bir meslek lisemize büyükşehir belediyemiz AK PARTİ'deyken yapılan yardımın CHP'li büyükşehir belediyesi tarafından kesildiğine bizzat şahit oldum. İl Millî Eğitim Müdürlüğümüzün bu yardımı devam ettirmesine kendim şahit oldum ve samimi desteğini de gördüm. Burada bunu da belirtmeden edemeyeceğim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, teşekkür ediyoruz.

İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Filiz, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- *Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Batman'ın sorunlarına ilişkin açıklaması*

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hafta sonu Batman'daydım. Batman enflasyon canavarına ilaveten işsizlik ve geçim sıkıntılarında beslenen uyuşturucu sarmalının içinde bocalamaktadır. Yüzde 30'a varan oranla işsizliğin en yüksek olduğu illerimizden biri olan Batman'da, STK ziyaretlerimizde işsizlikle birlikte en çok dile getirilen konu ilkököl çağındaki çocuklara kadar inen uyuşturucu kullanımı oldu. İktidardan Batman'ın çılgınlığına kulak vermesini, gençlere istihdam sağlamasını ve gençliği hedef alan uyuşturucu baronlarıyla çok yönlü mücadele etmesini beklemekteyiz. Batmanlılar 2019 yılında yapılacağı vad edilen 500 yataklı hastanenin temelini atılmasını hâlâ beklemekteler. Ayrıca, merkez ve 5 ilçeye doğal gaz abonelik ve fatura hizmetleri sadece bir noktada verildiğinden uzun kuyruklar oluşmakta ve özellikle yaşlılar mağdur olmaktadır. Şirketin hizmet noktalarını artırması sorununun çözecektir diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aygün...

33.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, AK PARTİ'nin tarım politikasına ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - AK PARTİ'nin yirmi yılında istikrarlı, planlı bir tarım politikası maalesef izlenemedi. Her gelen bakan diğerinin projelerini rafa kaldırdı. Bakan Vahit Kirişçi, Edirne tarım sektörü temsilcileri toplantısında "Siz söylemeden ben söyleyeyim. Gerek büyükbaşta, gerek küçükbaşta bazı problemler olduğunu biliyorum ama ben göreve geldi sekiz ayı biraz geçti, çocuk bile dokuz ayda doğuyor biliyorsunuz. Dolayısıyla, biraz beklerseniz bunların hepsinin üstesinden geleceğiz." dedi. Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz. Bakan Kirişçi bütçe konuşmasında ise sorun yok... Maalesef iki hafta geçtikten sonra ise Edirne'de ise -hayvancılık politikamızı övmüştü- tam tersini söyledi. Mecliste, bütçede büyükbaş hayvan sayımızın 9,9 milyondan yüzde 81 artışla 17,9 milyona çıktığını söylemişti, küçükbaşta 32 milyondan yüzde 83 artışla 58,5 milyona çıkarak Avrupa'da 1'inci olduğunu ifade etmişti.

Sayın Bakan, olmuyor, et fiyatları da sizi yalanlıyor, hayvancılığı çökerttiniz, Türk tarımını çökerttiniz diyor; artık size güle güle, yakında, geliyor gelmekte olan diyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.01

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 17.15****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

2.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekileri Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun bant daraltma uygulamasının seçim güvenliği yönünden araştırılması amacıyla 15/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Kasım 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır.

Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

15/11/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/11/2022 Salı günü (bugün) toplanmadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

15 Kasım 2022 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen 22419 grup numaralı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun bant daraltma uygulamasının seçim güvenliği yönünden araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 15/11/2022 Salı günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurunuz Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

13 Kasım Pazar günü saat 16.20 sularında İstanbul İstiklal Caddesi’nde bombalı bir terör saldırısı gerçekleşti; 6 kişi yaşamını yitirdi, 81 kişi de yaralandı. Saldırıyı kınıyoruz, lanetliyoruz, başından itibaren de bunu açıkladık; HDP Genel Merkezi olarak da kınadığımızı, lanetlediğimizi ifade ettik, tekrar buradan da ifade edelim. Yaşamını yitirenleri saygıyla anıyoruz, rahmet diliyoruz ve yaralılara da acil şifalar diliyoruz, tüm halkımıza da geçmiş olsun dileklerimizi bir kez daha buradan yineliyoruz.

Yaşanan bu saldırının hemen arkasından bir yayın yasağı getirildi, yayın yasağı getirildikten belli bir süre sonra da internette bant daraltma uygulaması getirildi ve sosyal medya devre dışı kaldı. Bant daraltması ne anlama geliyor, bu nasıl bir sonuçtur; tabii, biraz bunu konuşacağız. Olayın teknik tarafı var, hukuki taraf var ve siyasi tarafı var tabii. Bu, engellemeden farklı bir şey yani internetin giriş kısmındaki, internete erişim kısmındaki alanın daraltılması, neticesi itibarıyla, insanları esasında engellenmenin başka bir yöntemi olarak uygulanıyor ve on saat süreyle sosyal medya platformlarına hiçbir şekilde girilemedi ve buralardan hiçbir haber alınmadı, hiçbir haber akışı sağlanamadı. Yani buna Twitter, Facebook, Instagram, YouTube da dâhil olmak üzere, en çok kullanılan bütün kanallar... “Web” sitelerine ulaşılamadı, haber kanallarının sitelerine ulaşılamadı, on saat süreyle de bu erişim engeli sağlandı. Şimdi, BTK’nin böyle bir yetkisi var mı? Böyle bir yetkisi şu şekilde var: Sosyal medya platformlarının kanuni yükümlülüklerini yerine getirmemesi üzerine ya da yerine getirmeme konusunda ısrar etmesi üzerine gerçekleşebiliyor, bu koşullarda oluşabilen bir bant daraltma söz konusu olabiliyor fakat biz buradaki uygulamada şunu gördük ki hiçbir şekilde bu konuyla ilgili bir ihtar da bulunmadan ya da bunlara herhangi bir talepte bulunmadan doğrudan BTK kendisi bu işlemi yaptı. Tabii, bu beraberinde birçok meseleyi de akla getirdi. Bir defa, bunun mahkeme kararı olmadan uygulanması, sürecin yerine getirilmemesi meselesinin TCK 257, 244 ve 124’e göre suç olduğunu ifade etmek gerekiyor çünkü Anayasa açısından da son derece sıkıntılı bir durum. Burada görevi kötüye kullanma söz konusu, bilişim sistemini engelleme söz konusu ve kişiler arasındaki haberleşmeyi hukuka aykırı bir şekilde engelleme söz konusu. Bütün bunlar seçim sürecine giderken ülkenin şaibeli birtakım seçim süreçlerini de atlattığı bir dönemde akla birçok soruyu getiriyor ve bu nedenle de bu konunun araştırılmasını istiyoruz. Tabii, bu engelleme neye yapılıyor, niye yapılıyor? Yalan bilgiyi, yanlış bilgiyi yaymak -yani bunun için söyleniyor- ama esasında biz şunu gördük ki bu engellemeyle birlikte yalan ve yanlış bilgi yayıldı ve doğru bilgiye ulaşma engellendi. Bunun örneği, Avukat Jiyan Tosun ve Avukat Eren Keskin’dir. Bu kişiler, daha yayın yasağı gelmeden önce, bant daraltması gelmeden önce sosyal medya üzerinden hedef gösterildiler. Avukat Jiyan Tosun sosyal medyada “bombacı” diye tanıtıldı, sosyal medyada bunu tanıtan kişi de kendisinin bunu Telegram gruplarından aldığı ifade etti -hangi Telegram gruplarını takip ediyorsa artık- ve bununla ilgili bant daraltma geldikten sonra ne resmî makamlardan ne de sosyal medya üzerinden hiçbir şekilde düzeltilmesi yapılamadı ve bu kişilerin telefonları, aileleri de bir şekilde ortalığa saçıldı. Hâlen, şu ana kadar da bununla ilgili herhangi bir tedbir alınmış değil; bu insanlar tehdit ediliyorlar, hakaretlere maruz kalıyorlar. Eren Keskin ve Avukat Jiyan Tosun savcılığa başvurdu, savcılık şikâyetlerini dahi işleme koymadı. Şimdi, biz, aslında gördük ki bu engelleme bir bütün olarak insanların hedef alınmasının önünü açan şeye yol açtı ve bu yanlış bilgiyi, bu bilinçli olarak yayılan bilgiyi düzeltme imkânı da olmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Başkanım, bitiriyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii, burada konu tartışıldığında “Ne yapalım? Kol, bacak kırılmasını ya da bunların ortalığa saçılmasını, parçalanmasını mı izletelim?” deniliyordu. Bunlar zaten ilk etapta yayılabilenler yani çekilebilenler çekildi, görüntülerde olabilenler oldu ve arkasından zaten polis o bölgeye girişi engelledi yani bunlar zaten engellenebildi. Bunlar tamamen bir bahane olarak söyleniyor. Bir taraftan da olayın failleriyle ilgili olarak bir manipülasyon içerisine girildiğini biz biliyoruz. Yani biz sizin İçişleri Bakanınıza güvenmek zorunda değiliz. Biz sizden gelen açıklamaları kaygıyla karşıladığımızı biliyoruz. Nereden biliyoruz? 10 Ekim 2015’ten biliyoruz, 10 Ekim Gar katliamından biliyoruz. 10 Ekim Gar katliamında ne denildi? Bu işi kimin yaptığı söylendi, işte, kimi hedef gösteriyorsanız, kimi hedefe koymak istiyorsanız onların yaptığı söylendi. Peki, sonuç ne çıktı? Sonuç, işte, onun arkasından tam tersine koruyup kolladıklarımız çıktı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – O nedenle güvenmiyoruz ve bu yapmış olduğunuz bant yasağını, yayın yasağını gerçeklerin, hakikatlerin ortaya çıkmasını engelleme olarak görüyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurunuz Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, öncelikle İstiklal Caddesi'nde meydana gelen terör saldırısı münasebetiyle hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyorum. Yaralıların bir an önce iyileşmelerini niyaz ediyorum. Bu olay bizi derinden etkilemiştir. Milletlin psikolojisine ve yaşam azmine olumsuz tesir ettiği muhakkaktır.

Değerli arkadaşlar, İstiklal Caddesi'ne ve bant daraltma kararıyla bilgi edinme hakkına müdahaleye gelinceye kadar hatırlatmak istediğim birkaç konu var; çıkarılacak dersler var arkadaşlar. Öncelikle iktidarın Suriye politikasının nasıl bekamızı riske attığını anlıyoruz. Diğeri, sınır ve kıyı güvenliğimizin bir bir etkisiz hâle getirildiğini görüyoruz. Milletten habersiz başka ülkelerle mutabakatlar yapılarak kontrolsüz göçe muhatap edildiğimizi müşahede ediyoruz. Bunlar ne demek? Şöyle bir baktığımızda, iktidarın iradesi, bilinci Anayasa'mızla asla örtüşmeyen, hatta çatışan bir irade ve bilinçtir.

Değerli arkadaşlar, İhvanı bir anlayışın millî yapımızla uyuşması mümkün değildir. Buradan hareketle İstiklal Caddesi'ne yani 13 Kasım'a giden süreç ve failerin kimlikleri dikkate alındığında, nasıl bir belanın içine çekildiğimiz ortaya çıkıyor. Gelip pis elleriyle patlayıcı koyup çocukların, kadınların, insanların parçalanarak ölmelerine neden olan özel yetiştirilmiş mahluklar topluma korku ve yılgınlık salmaya çalışıyorlar. Şimdi, ben şunu soruyorum: İzlenen Suriye ve Orta Doğu politikası sonucu ülkemizde bu mahluklardan kaç adet var, hücre evleri biliniyor mu, bunlara karşı gerekli çalışmalar yapılıyor mu? Evet, iktidar süreci yönetememiştir. Çünkü iletişimin engellenmesi, kişilerin bilgi edinme haklarının ve özgürlüklerinin önüne geçilmesi kabul edilemez; bunu yaparsanız toplumda fısıltı gazetesi işlev kazanır, o zaman bunun devlet düzenine karşı dönüşü acımasız olur. Ne yaptınız? Bant daralttınız. Şimdi, takip ediyoruz, birçok internet kullanıcısı da VPN ağına geçmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Sonuç olarak arkadaşlar, iktidar aklını başına almalıdır. Geçen hafta Genel Kurulda kabul edilen sansür yasasının devlet düzenimiz için ne büyük ölçüde tehlikeli olduğu ortaya çıkmış bulunuyor. Seçim sürecinde yapılacak benzer müdahaleler çok daha ağır faturalar çıkarabilir; bizden uyarması.

Hepinize teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Onursal Adıgüzel.

Buyurunuz Sayın Adıgüzel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Taksim Meydanı'nda gerçekleşen hain terör saldırısında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum. Bu saldırıyı, bu hain terör saldırısını bir kez daha lanetliyorum.

Değerli milletvekilleri, iktidar yine bizi şaşırtmadı. Geçmişteki terör saldırılarında olduğu gibi, 85 milyon vatandaşımız Taksim'deki bomba patlamasıyla ilgili bilgi almaya çalışırken iktidar internete

erişimi yavaşlattı, bant genişliğini daralttı. Saldırı sonrasında ilk akla gelen sansür, bant genişliğini daraltmak. Bütün dünya patlamayı konuşuyor, canlı yayın var ama Türkiye’deki vatandaşlarımız sağlıklı bir haber alamıyorlar. Niye? Çünkü BTK keyfi olarak bant genişliğini daraltıyor yani vatandaşın haber alma özgürlüğünü, internete erişim özgürlüğünü, haber yapma özgürlüğünü elinden alıyor. Bant daraltması bir sansürdür değerli arkadaşlar ve Hükümetin, iktidarın gerçeklerden ne kadar korktuğunun göstergesidir.

Öte yandan, geçmiş haftalarda burada bir dezenformasyon yasasını konuştuk, dağ gibi arkasında durdunuz ama görüyoruz ki sizin dezenformasyon yasanız yanıltıcı bilginin yayılması noktasında işlevsiz kalıyor. Ne yapıyorsunuz? “İnterneti, sosyal medya platformunu tamamen engelleyelim.” diyorsunuz.

Bu işin bir de skandal boyutu var, değerli arkadaşlar, vatandaş internete erişemiyor fakat siz yetkililer, üst düzey yöneticiler, istediği gibi “tweet”ler atıyor, vatandaşın aklıyla dalga geçiyorsunuz. BTK Başkanı sosyal medya platformları engelliyken “tweet” atıyor, başsağlığı diliyor. Geçmişte de bunu yaşadık, dönemin Başbakanı çıktı, dedi ki: “YouTube engelliyse VPN kullanın.” Yani BTK’nin internet süreci tıkır tıkır çalışırken vatandaş VPN araştırması yapıyor. Peki, bu VPN’leri kim üretiyor? İstihbarat örgütleri ve suç örgütleri üretiyor değerli arkadaşlar. Burada ciddi bir açık var, bunun farkında mısınız? Ama siz de kullanıyorsunuz.

Peki, değerli milletvekilleri, iktidar kriz yönetiminden bir şey anlıyor mu? Maalesef, iktidar kriz yönetiminden hiçbir şey anlamıyor, interneti engelleyerek aslında vatandaş kaosa sürüklüyor. Terör örgütlerinin amacı ne? Halkı paniğe sevk etmek, korkuya sevk etmek. Siz, halkın haber alma özgürlüğünü elinden alarak aslında terör örgütlerinin ekmeğine yağ sürüyorsunuz, büyük bir panik havası yaratıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ONURSALADIGÜZEL (Devamla) – Toplumun bilgi almaya bu kadar ihtiyacı olduğu bir dönemde iktidar, sosyal medya platformlarını engelleyerek, bant daraltarak aslında yönetimdeki aciziyetini tekrar gözler önüne seriyor değerli arkadaşlar. Sanıyorlar ki bant daraltırlarsa, internete erişimi engellerse terör son bulacak. İstiyorsunuz ki sınırlarımızdan elini kolunu sallayarak gelinip Türkiye’nin kalbinde bomba patlatıldığı duyulmasın, gerçekler ortaya çıkmasın çünkü en büyük korkunuz gerçeklerin ortaya çıkması, bu milletin gerçekleri öğrenmesi. O yüzden keyfi, alelacele uygulamalarla internete erişim engeli getiriyorsunuz, bant daraltması getiriyorsunuz. Oysa interneti durduracağımıza sınırlarımızdan elini kolunu sallayarak geçen teröristleri durdurun, mültecileri durdurun, göçmenleri durdurun.

Tekrar söylüyorum: İktidarımız son buluyor; ilk seçimlerde yasaklar, iktidarınız, terör, yoksulluk son bulacak, tarih olacak. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Demir.

Buyurunuz Sayın Demir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İstiklal Caddesi’nde meydana gelen bombalı saldırıda hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, ailelerine, sevenlerine ve milletimize başsağlığı diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Ülkemizin huzuruna, milletimizin barışına, refahına PKK-YPG tarafından yapılan bu melun saldırıyı kınıyor ve lanetliyorum.

İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu'nun şahsında bu süreci hızlı bir şekilde ve başarılı olarak sonlandıran tüm Emniyet güçlerimize de sonsuz teşekkür ediyoruz.

Terörün hedeflerinden biri ülkemizde panik yaratmaktır. Bunu iki şekilde sağlar: Bir, bizzat terör eyleminde bulunduğu yerde panik ve kaos oluşturmak; iki, eylemin etkisinin mümkün olduğunca geniş kesime yayılmasını ve uzun bir süre gündemde kalmasını sağlamaktır. Eski Türkiye’de teröristler şunu yaparlardı: Eylemi gerçekleştirir, televizyonun karşısına geçip eylemin etkisini keyifle televizyondan izlerlerdi ama yeni Türkiye’de saat 02.50’de enselerinden tutulup gözaltına alınıyorlar.

Değerli arkadaşlar, muhalefet, yaşanan terör eylemini bağlamından kopararak sanki yapılan saldırı ve orada yaşananlar bir insanlık suçu değilmiş gibi İçişleri Bakanımızın şahsında devleti suçlama yarışına girmişlerdir.

Sosyal medyaya getirilen daraltmaya gelince... Değerli arkadaşlar, bu uygulama olmasaydı neler olabilirdi? Bir: Özel amaçlı yani halkı paniğe sürükleyebilecek içerikler oluşturulup organize bir biçimde bot hesaplarla bütün her tarafa yayabilirlerdi. İki: Oluşturulan bu bilgi kirliliğiyle insanlar yanlış kanaatlere yönlendirilebilirlerdi. Üç: Bununla kamu düzenini ve kamu barışını bozacak altyapıyı oluştururlardı. Bizim amacımız, yayılan haber veya bilginin güvenilirliğinin sağlanarak milletimize ulaştırılmasıdır. Örnek: Eskişehir’de sosyal medya üzerinden, Eskişehir’de patlama olacağıyla ilgili ve buna ilişkin kent haritası ve geri sayım ibaresi ekli bir paylaşım yapıldı arkadaşlar. Şimdi, soruyorum size: O gece bunun gibi paylaşımlar nasıl durdurulacaktır? Bunun gibi yüzlerce, binlerce paylaşım olmasını, toplumun büyük bir panik içerisine girmesini mi istiyorsunuz? Ayrıca, kötü niyetli provokatörlerle mücadelenin terörle mücadele kadar zor, zahmetli ve aynı zamanda önemli olduğu kanaatindeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA DEMİR (Devamla) – Kaldı ki teröristin en kısa zamanda yakalanması, iş birlikçilerinin kısa sürede derdest edilmeleri patlamayla birlikte oluşturulan stratejik aklın ne kadar doğru, ne kadar önemli olduğunu da ortaya koymuştur. Ben bu münasebetle, bu grup önerisinin maksadını aşan kasıtlı bir öneri olduğunu düşünüyorum. Bu milleti korkutamazsınız.

Bakın, en güzel cevabı, kızını ve eşini kaybeden Nurettin Uçar Bey’in açıklamasını sizinle paylaşıyorum. Diyor ki Nurettin Uçar Bey: “Biz, Türkiye Büyük Millet Meclisinde ‘PKK-YPG terör örgütüdür.’ diyemeyenlerden daha güçlüyüz.”(AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunun üzerine söyleyecek bir sözümüz yoktur.

Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Fatih Belediyesinde yapılan yolsuzlukları da konuşsaydık ya!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir oylama yapalım mı efendim, oylama yapalım ondan sonra.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sataşma var, kayıtlara geçsin diye itirazımı söyleyeceğim sadece.

Araştırma önergemizin kasıtlı olduğunu ifade etti hatip, hiçbir kasıt yok. Bir konuyu araştırmak istemek demek kasıt aramak anlamına gelmiyor yani siz belli ki niyet sorgulaması yapmak istiyorsunuz.

Niyet sorgulaması yapamazsınız yani “Böyle bir şeye tevessül ediyorsunuz.” diyemezsiniz çünkü elinizde öyle bir şey yok. Yani böyle bir konuyu konuşmak, tartışmak istemek Mecliste niye kasıtlı bir şey oluyor? Niye kötü niyetli bir şey oluyor; anlaşılmaz bir şey bu durumda. Yani genel olarak araştırma önergelerine böyle yaklaşılmasını doğru bulmuyoruz, kayıtlara geçsin istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından, diyabet hastalarının sorunlarının araştırılması amacıyla 15/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Kasım 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

15/11/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/11/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından diyabet hastalarının sorunlarının araştırılması amacıyla 15/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (3768 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 15/11/2022 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Tekin Bingöl.

Buyurunuz Sayın Bingöl. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de arkadaşlarım gibi, İstanbul’daki terör saldırısını lanetliyor, yaralılara acil şifalar dileyerek Türkiye’nin başı sağ olsun diyorum.

Sayın milletvekilleri, az önce İYİ Parti grup önerisi üzerine AK PARTİ’li milletvekili arkadaşımız konuşmasının sonunda, AK PARTİ belediyesi döneminde öğrencilere yemek yardımı yapıldığını ama belediye el değiştirip CHP’li belediye statüsüne kavuştuğunda bu yemek yardımının kesildiğini ifade etti, maalesef. Bunun gerçeği yansıtmadığını çok açık bir dille ifade etmek istiyorum. Bakın, sosyal yardım konusunda, seçimler öncesinde, AK PARTİ hatiplerinin dile getirdiği “Aman ha, CHP iktidara gelirse sosyal yardımları keser.” söyleminin nasıl çürüyüp, çürütülüp çöpe atıldığını bu pandemi döneminde çok net bir şekilde gördük. Kaliteli ürünlere herkesin ulaşabileceği şekilde o sosyal yardımlar ayrımsız yapıldı, yapılmaya devam ediliyor; onun için sosyal yardımlarda siz, Cumhuriyet Halk Partili Belediyelerin yaptıklarının önünden dahi geçemezsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Gelelim bu konuya. Elimde bununla ilgili yazı var; ben, Ankara Büyükşehir Belediyesiyle süratle temasa geçtim; zinhar böyle bir şey yok. Bir defa, Ankara Büyükşehir Belediyesi, önceki dönemde kesinlikle böyle bir yemek yardımı yapmamış, sadece engelli öğrencilere, 3 bine yakın engelli öğrenciye

yemek yardımı yapmış, bunu resmiyete kavuşturmak ve bir miktarını finanse etmek adına Büyükşehir Belediyesi yazı yazıyor “Ben, Meclis kararıyla bu işi yapacağım.” diyor, resmiyete dönüştürüp usulüne uygun yapmak istiyor ama buna gerekli cevap yazılmıyor.

İkincisi ve çok önemlisi; bakın, Ankara’da Çankaya Belediyesi her gün 18 mahallede 3.500 öğrenciye öğlen yemek servisi yapıyor ve bu kadar ailenin çocuklarını yemek taşımaktan kurtardığı gibi o kaygıdan uzaklaştırıyor. Bunu çoğaltacak başka bir şey daha yapıyor, her akşam iki noktada 4 bine yakın üniversite öğrencisine sıcak yemek dağıtıyor; ayırım yapmıyor, “Sen hangi partiye mensupsun?” demiyor, kim olursa olsun herkese aynı şekilde o yardımı ulaştırıyor. Yenimahalle Belediyesi tüm gün belli noktalarda sıcak çorba dağıtıyor, aynı şeyi Büyükşehir Belediye Başkanlığı da yapıyor. Yani siz “Bizim yaptıklarımızı hayal dahi edemezsiniz.” diyorsunuz ya, hayal dahi edemezsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Gelelim bugünkü konuya. Dün 14 Kasımdı, Dünya Diyabet Günü. Bu hastalık “şeker hastalığı” olarak bilinir ve size uzun uzun şeker hastalığını anlatmak istemiyorum çünkü toplumun her kesimi bu hastalıktan bir şekilde muzdarip olduğu için genel hatlarıyla biliniyor. Şimdi, bu hastalığın 2 tipi var; bir, Tip 1 diyabet, iki, Tip 2 diyabet. Bildiğiniz gibi, Tip 1 diyabet bir çocukluk hastalığı, 0-18 yaş diye nitelendirdiğimiz o çocuklarımızın, gençlerimizin gerçekten hayatını zehreden bir hastalık. Tip 2’ye daha ileri yaşlarda yakalanılıyor ama bugün Türkiye’de 12 milyon üzerinde şeker hastası vatandaşımız var bu dertten muzdarip. Bu hastalık kronik bir hastalık yani ömür boyu sürüyor. Düşünün, o çocuklarımız, o masum çocuklarımız her gün birkaç kez ciltlerine batırılan iğnelerle yaşamak zorunda bırakılıyor. Şimdi teknolojinin gelişmesiyle birlikte yeni birtakım uygulamalar çıkıyor ve bu uygulamalar dünyada gerçekten birçok şeker hastasının derdine bir nebze olsun derman oluyor. Nedir bu? Glikoz ölçüm cihazı yani sensör. Bu, cilde monte ediliyor ve muhtelif dönemlerde pompalanarak çok rutin bir şekilde, düzenli bir şekilde kandaki şekeri ölçüyor ve o çocuklarımız o iğne batırılma zulmünden kurtuluyor. Bunu Türkiye yapıyor mu? Maalesef yapmıyor, SGK bunu ödemiyor. Değerli milletvekilleri, tespit edilen 40 bin çocuğumuz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Bingöl.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – 40 bin, bu devlet 40 bin çocuğunun derdine derman olacak bu sensörü alamayacaksa, alamayacak durumdaysa vay hâlinize, vay bu ülkeyi yönetenlere! 40 bin çocuk ya, hepsi hepsi 40 bin çocuk! SGK ödemiyor, niye ödemiyor? Belki birazdan buraya gelecek olan Adalet ve Kalkınma Partisi sözcüsü şunu diyebilir: Bakanlık bununla ilgili bir çalışma başlattı, yerli versiyonunu üretecek. Çok güzel, biz bunun yerli üretime kavuşturulmasını ve çocuklarımızı rahatlatmasını yürekten destekleriz ama gelin görün ki henüz ne olduğu belli değil, test aşamasında; süresi, ne zaman olacağı belli değil. Ya, Allah aşkına, hiç olmazsa şu dönemde, o yerli üretim devreye girinceye kadar bu sensör yani glikoz ölçüm cihazları bu çocuklarımıza verilse, SGK bunu karşılama kötü mü olur ya?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Şu ana kadar vermedik efendim.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Son bir cümle, bu önemli bir konu, insani bir konu.

BAŞKAN - Peki, buyurun.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Evet, ben devam edeyim.

Bu insani ve vicdani bir mesele, bunun siyasi yönü yok. Ben burada bulunan milletvekillerinin bu önemli konuya hassasiyet göstereceğini düşünüyorum. Ya, bu çocuklar bizim çocuklarımız, bu sensör cihazını bu süre içerisinde verdiğimizde çok büyük bir ekonomik yük getirmeyecek ama çocuklar rahat edecekler, mutlu olacaklar, yüzleri gülecek; aile bu kaygıları taşımaktan uzaklaşacak, doktorlar her gün önlerine gelen bu çocukları gördüklerinde içleri acımayacak. En azından bunu birlikte becerelim, en azından birlikte bunu yapalım. Bu çok uzak, uzun ve çok pahalı bir şey değil. Gelin buna destek verin, şu sensör cihazını bu çocuklarımıza ulaştırmayı kolaylaştıralım. Hepimiz en azından bunlara bir şey yapmanın birlikte mutluluğunu yaşayalım diyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurunuz Sayın Cesur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Diyabet Haftası'ndayız. Ben doktorasını diyabet üzerine yapan birisi olarak huzurunuzdayım. Aynı zamanda eşim Profesör Doktor Mustafa Cesur, yaklaşık otuz yıldır bu konuyla ilgileniyor, kendisi endokrinoloji hocası ve Türkiye Endokrinoloji ve Metabolizma Derneği Başkan Yardımcısı. Bunları niye söylüyorum? Söyleyeceklerimi umarım bu kimliğimle dikkate alırsınız, muhalefet olarak söylemeyeceğim söyleyeceklerimi.

Diyabet, kan şekeri yüksekliğiyle seyreden kalp, beyin, böbrek, göz, sinir sistemi başta olmak üzere vücutta akut ve kronik hasarlarla karşımıza çıkan çok önemli bir hastalık ve Türkiye'de 9 milyon diyabetli birey var, dikkatinizi çekiyorum. Uluslararası Diyabet Federasyonu IDF'in yayınladığı Dünyada Diyabet Atlası'na göre Avrupa'da en yüksek diyabetli oranı da Türkiye'de ve toplumun yüzde 15'i; bunun da altını çizelim. Diyabetli nüfusta Rusya ve Almanya'dan sonra Avrupa'da 3'üncüyüz; bu da diyabetli bireylerin Türkiye'deki sayısı bakımından dikkatinizi çekmem gereken bir husus.

Şimdi, Türkiye'de 2 tane çalışma yapıldı: TURDEP-I ve TURDEP-II çalışmaları. Bunlar on iki yıl aralya yapıldı ve görüldü ki bu on iki yılda Türkiye'deki diyabet oranı yüzde 90 artmış. İşin kötüsü, diyabet insi seyrediyor ve tüm diyabetlilerin yarısı da hâlen tanı almamış durumda. Türkiye'de sağlık harcamalarının yaklaşık dörtte 1'i diyabete yapılıyor ve büyük kısmı komplikasyonların tedavisinde kullanılıyor; bu da çok önemli, altını çizelim. Çünkü buna rağmen hâlen diyabette hedeflere ulaşmakta başarılı olamamışız yani diyabete bağlı komplikasyonların önlenmesi için çok iyi bir kan şekeri uyarı, tansiyon kontrolü, kan yağlarının kontrol altına alınması, kilo verilmesi, sigaranın bırakılması, düzenli egzersiz gibi birçok şeyi bir arada götürmek gerekiyor.

Ülkemizde yapılan diğer bir çalışma TEMD'in çalışması. Bu çalışmada da görüldü ki kan şekeri, tansiyon ve kan yağlarının üçünün de hedef değerlerde olduğu diyabetli oranı sadece yüzde 10,5; kilo, hareket yapma, sigara içmeme gibi parametreler eklenirse ancak diyabetlilerin yüzde 1,5'u hedefe ulaşabilmiş. Devletin görevi halk sağlığını korumak, hastalananları iyileştirmek. Bu amaçla, diyabet için kullanılan ilaç ve tedavi amaçlı cihazların kullanımından herkesin yararlanması da çok önemli. Ülkemizde 800 kadar endokrinolog ve ondan daha az sayıda pediatrik endokrinolog var ve 9 milyon diyabetliyi bu sayılarla tedavi etmek ve istenen hedefe ulaşmak imkânsız. O zaman ne yapmak lazım? Bu nedenle, yeni geliştirilen insülinlerin ve yeni geliştirilen ilaçların başta dahiliye uzmanlarının, diğer branş hekimlerinin de yaygın kullanımına açılması gerekiyor.

Mutlak insülin gerektiren Tip 1 diyabet yönetiminde kan şekeri takibi çok önemli. İşte, dünyada sürekli şeker ölçüm sistemlerinin kullanımı da yaygınlaştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYLİN CESUR (Devamla) - İnsülin pompalarıyla beraber kullanılan glikoz takip sensörleri son on yılda diyabet tedavisi ve izleniminde bir fark yarattı. Diyabetle ilgili bütün kuruluşlar, başta çocuklar olmak üzere Tip 1 diyabetlilerin tanıdan itibaren sensör kullanmalarını öneriyor. Sensörler glikoz seyrini yirmi dört saat izlemeyi sağlıyor, aynı zamanda glikoz düşüş yüksekliklerini önceden haber veriyor ve uzaktan izlenebiliyor, acil durumlarda hayat kurtarıcı ve kanıtlanmış en önemli etkisi şekerin düşüklüğü riskini azaltarak güvenli uyumayı sağlıyor. Birçok konuda sensörlerin düzenli kullanımının kan şekeri kontrolünü iyileştirdiğini, hemogloblin A1c hedefine ulaşma oranını yükselttiğini gösteriyor. Sensörlerin komplikasyonları ve komplikasyonların sağlık sistemine maddi yükü kısa ve uzun vadede büyük ölçüde azalttığı da ortada. Sensörleri karşılanan hastaların masrafları kişi başı 327 dolar azalıyor ve sensör masraflarının sisteme getirdiği maddi yükün ilk seneden sonra hastane masraflarındaki azalmayla kendini telafi ettiği de saptanmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Sayın Başkanım, tamamlayabilir miyim?

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

AYLİN CESUR (Devamla) – Ülkemizde sensörlerin geri ödeme kapsamına alınması uzun zamandır gündemde ancak şu ana kadar herhangi bir adım maalesef atılmadı, defalarca bu kürsüden de dile getirdik. Kaynaklarımızın sınırlı olması dikkate alınarak, bizim önerimiz, ilk aşamada sadece 18 yaş altı çocuklar ve gebe Tip 1 diyabetliler olmak üzere, kan şekeri oynak seyir gösteren ve hipoglisemiyi hissedemeyen Tip 1 diyabetli erişkin hastaların glikoz ölçüm sensörlerinin geri ödeme kapsamına alınması. Bunu muhalefet milletvekili olarak değil, az önce söylediğim doktor kimliğimle iktidar partisinden istirham ediyorum. Zaten siz yapmasanız da diyabet hastaları, az kaldı, biz gelip yapacağız.

Tüm diyabetli bireylerin 14 Kasım Dünya Diyabet Günü'nü kutluyorum ve herkese sağlıklı günler diliyorum.

Saygılarımla. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurunuz Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi, sağlıkta dönüşüm sürecini hep övgüyle anlatıyor ve dönüşümle beraber bütün yurttaşların sağlıklı günler yaşadığını söylüyor ama bizler biliyoruz ki sağlıklı günler değil, yoksullar için, dezavantajlı kesimler için giderek daha da hastalıklı bir süreç yaşanıyor. Krizle beraber bu daha da arttı. Peki, ne oldu? Özelleştirme oldu. Özelleştirmenin anlamı ne? Paran varsa hizmet alırsın, paran varsa hizmetten yararlanırsın ve sağlıkta bu aşamaya geldik.

14 Kasım -arkadaşlar da biraz önce söyledi- diyabetle ilgili uluslararası bir gün. Amaç ne? Diyabet konusunda duyarlılığı artırmak, eğitimleri artırmak; hatta bir gün değil, kimi zaman bir hafta boyunca. Diyabet ömür boyu süren bir hastalık. İşte, halk arasında ne deniliyor? “Şeker hastalığı.” Şeker hastalığı, evet, fakat masrafı ağır bir hastalık.

Peki, bu süreçte en çok etkilenen ne? Hiç tıbbi detaya girmeyelim; Tip 1, Tip 2 demeyelim ama daha çocukluk çağında olanlarda şeker hastalığında ne yapılması lazım? Her gün parmağından kan alınması lazım. Bir işaret parmağından bir iğne batırılacak, kan alınacak. “Zehra” adında bir kız -geçen yıl da söylemişim- “Anne, parmağıma kına sür, arkadaşlarım parmağımın delindiğini görmesin.” Siz öyle bir aşamaya getirdiniz ki çocukların parmağı deliniyor ve her seferinde diyorsunuz ki: “Dünyada teknolojiyi geliştirdik, her yerde en üst seviyeye ulaştık, sağlıkta birçok dönüşümü yaptık.” Siz daha

çocukların parmağının günde 10-15 kez delinmesine müsaade ediyorsunuz. Niçin müsaade ediyorsunuz? Bir cihaz var, bu cihaz nedir? Bu cihaz vücuda takılıyor. Bu cihaz takıldıktan sonra vücutta ne oluyor? Ölçüyor, gerektiğinde insülini veriyor.

Geçen yıl tekrar bu kürsüde konuştuk, geçen yıl tekrar araştırılmasını söyledik ve Bakanlıkla ilişkiye geçilmesini söyledik. Abdullah Bey burada, kendisine de söyledik “Bakanla ilişkiye geçelim, bu çocuklara yardım edelim, bu çocuklara sahip çıkalım.”

Cumhurbaşkanı ne dedi: “Ben Aile Bakanlığına devrediyorum, sorunu çözecek.” Ne zaman çözülecek? Hiçbir zaman çözülüyor, seyirci kalıyor, çok masraf... Ya, bu ülkede gerektiğinde her şey için diyorsunuz ki: “Sosyal devlet, para gözümüze gelmez.” ama çocuklarla ilgili bir konuda para gözünüze geliyor ve bunu görmezlikten geliyorsunuz. Ne oluyor yapılmadığı zaman; çocuklarda böbrek yetmezliği gelişebiliyor, çocuklar diyalize girecek, çocuklar görmesini kaybedebiliyor. Ne oluyor, çocuklarda kalple ilgili birçok problem çıkabiliyor. Onun dışında, bir anne, bir baba çocuğunu okula gönderdiğinde, bir yere gönderdiğinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Şekeri yükseldi mi yükselmedi mi? Terledi mi? Başına bir şey geldi mi gelmedi mi? Ve bunu biliyoruz: Yoksulluğun olduğu yerde, dezavantajlı kesimin olduğu yerde, insanların açlıkla baş başa kaldığı yerde, asgari ücretin artık açlık sınırında olup ve belli bir çoğunluğu kapsadığı bir yerde siz sensör temin etmezseniz yoksul çocuklarına, aç çocuklara seyirci kalmış oluyorsunuz. Normalde yapılması gereken, dezavantajlı kesimlere bunu ücretsiz vermek. O nedenle, HDP olarak biz şunu söylüyoruz: Eşit, erişilebilir, ücretsiz, ana dilinde, nitelikli sağlık hizmeti verilmesi lazım ve biz iktidara geldiğimizde, iktidara gelenlerle de bunu sağlayacağımızı düşünüyoruz. Bu olmadığı zaman siz sağlığı özele sevk etmiş oluyorsunuz, özelle beraber çalışmış oluyorsunuz.

Teşekkür...

Saygılar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Abdullah Ağralı.

Buyurunuz Sayın Ağralı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULLAH AĞRALI (Konya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; CHP'nin grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu selamlıyorum.

Öncelikle, İstanbul'da yaşanan terör saldırısından dolayı hayatını kaybeden vatandaşlarımıza rahmet, yakınlarına sabırlar, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, aslında sizin hep eleştirdiğiniz, vatandaşlarımızın ve dünyanın takdir ettiği sağlıkta dönüşümün geldiği nokta açısından CHP'nin bu grup önerisinin üzerinde konuşulması gerektiğine inanıyorum. Tip 1 diyabet, malumunuz, çocukluk çağı şeker hastalığıdır, bir başka adı insüline bağlı şeker hastalığıdır. Şimdi, biz, AK PARTİ Grubu olarak prensip olarak bu sensörlerin ödenmesini destekliyoruz, tıbbi açıdan destekliyoruz, bunu söylemek istiyorum. İnşallah yakın zamanda hem Sağlık Bakanlığımızın hem Çalışma Bakanlığımızın çalışmaları tamamlanacak ve çocuklarımıza müjdeli haberleri vereceğiz. Tabii, bu teknik bir konu, bunun siyasetin üzerinde değerlendirilip tartışılmasında fayda görüyorum.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – Önergeye destek verin o zaman, sorun yok.

ABDULLAH AĞRALI (Devamla) – Şimdi daha önceki dönemlerde ben 3,5 yaşından itibaren çocuğu şeker hastası olan bir tıp doktoruyum, neler yaşandığını biliyorum. Keşke, bağlı bulunduğunuz Sosyal Güvenlik Kurumunun başındayken Sosyal Güvenlik Kurumu olmadan şeker hastası çocukların

nasıl hastane acillerinden döndüğünü ya da Sosyal Güvenlik Kurumu hastanelerinde nasıl icralık olduklarını ya da bulunduğunuz kurumdaki şeker hastası çocukların şartlarının iyileştirilmesiyle ilgili en ufak iyileştirmeye dayalı bir çalışmanın olduğu örneğini getirebilseydiniz.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydn) – Yirmi yıldır siz iktidardasınız ya, Allah Allah.

ABDULLAH AĞRALI (Devamla) – Şu anda, Türkiye’de 18 yaşın altındaki tüm çocuk hastalarımızın olduğu gibi şeker hastası çocuklarımızın da Sosyal Güvenlik Kurumuna bakılmadan tüm takip, tedavileri ödenmektedir; karşılıksız ödenmektedir.

Şimdi, bu sensör meselesiyle ilgili birkaç şeyi daha söylemek istiyorum, içimizde hekim arkadaşlar var. İnsülin pompası tıbbi açıdan değerlendirilmesi gereken bir konu. Eğer çocuğun adaptasyonu, ailenin adaptasyonu, bu cihazın kullanılmasıyla ilgili bir yatkınlığı varsa, çocuğun şeker takibinde sıkıntı varsa tıbbi heyetle bu cihaz zaten ödenmektedir. Şimdi, cihaz pompası taktığımız zaman -biliyorsunuz- pompa tıkanı, çocuk şeker komasıyla geldi. Peki, bunun vebali kime ait olacak? Yani şimdi, bu konu ajite edilecek bir konu değil. Bunun bilimsel olarak değerlendirilmesi taraftarıyım.

Şu anda sensör konusunda teknik çalışma şudur: Bir, bu cihazların tıbbi cihaz kapsamına alınması. İki, sosyal güvenlik kapsamında ödenmesi ve buna bağlı birtakım cihazların tespitiyle ilgili, kalibrasyonların yapılmasıyla ilgili çalışma bittikten sonra, inşallah yakın zamanda çocuklarımıza bu müjdeli haberi vereceğiz.

Ben gerçekten şunu da desteklemek isterim: Çocukluk çağı şeker hastalığı tıbbi açıdan büyük bir problem olmaktan çıktı elhamdulillah. Bu, sağlıkta dönüşümün göstergesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ABDULLAH AĞRALI (Devamla) – Ancak Tip 1 diyabetli çocukların eğitim sürecinde yaşadıkları sorunlarla ilgili, okul hayatındaki çalışmaları, okul hayatının devamı, oradaki beslenmesi, şeker takipleriyle ilgili bir çalışmanın doğru olacağı kanaatindeyim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza...

III.- YOKLAMA

(İYİ PARTİ sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, oylamadan önce yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin oylamasından önce yoklama talebi vardır.

İsimleri tespit edeceğim: Sayın Dervişoğlu, Sayın Atas, Sayın Kaplan, Sayın Yokuş, Sayın Nuhoğlu, Sayın Altıntaş, Sayın Subaşı, Sayın Bahşi, Sayın Sezgin, Sayın Erel, Sayın Oral, Sayın Filiz, Sayın Örs, Sayın Çulhaoğlu, Sayın Cinisli, Sayın Cesur, Sayın Koncuk, Sayın Beyaz, Sayın Kabukcuoğlu, Sayın Yılmaz, Sayın Yaşar.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.01

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.13****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- *CHP Grubunun, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve arkadaşları tarafından, diyabet hastalarının sorunlarının araştırılması amacıyla 15/11/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Kasım 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) ÖNERGELER

1.- *Antalya Milletvekili Rafet Zeybek’in, (2/2139) esas numaralı 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/192)*

BAŞKAN – İç Tüzük’ün 37’nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

14/4/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

TBMM İçtüzüğü’nün 37’nci maddesi uyarınca TBMM Başkanlığına vermiş olduğum ancak kırk beş gün içerisinde komisyonlarda görüşülmeyen (2/2139) esas numaralı 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ederim.

Rafet Zeybek

Antalya

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Antalya Milletvekili Rafet Zeybek konuşacaktır.

Buyurun Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, kültür toplumların vazgeçilmezidir, birlikteliğidir, dayanışmasıdır, kardeşliğidir. Kültürünü kaybeden bir toplum geleceğini kaybetti demektir, yok olup gider. Bu anlamda, biz de tarihten gelen kültürlerimizi yaşatma gayreti içerisindeyiz. Bu anlamda, hem Orta Asya'daki hem oradan Türkiye'ye gelen Yörük ve Türkmenler yüzyıllardır Türk kültürünün, Türkmen kültürünün vazgeçilmezleridir. Bu nedenle, biz, Yörük ve Türkmen kültürünü dün olduğu gibi bugün de yaşatmak, geleceğe taşımak zorundayız.

Değerli arkadaşlarım, bir Yörük Türkmen enstitüsüne ihtiyaç olduğu için bu kanun teklifini verdim. Akdeniz Üniversitesinde kurulacak bir Yörük Türkmen enstitüsü bu kültür hakkında bilimsel yanlarıyla da gerekli araştırmaları yapacak, yapması gerekiyor.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'de 1.200 civarında Yörük Türkmen derneği var, 22 tane Yörük Türkmen federasyonu var, 2 tane Yörük Türkmen konfederasyonu var, 1 tane de birlik var. Şimdi, bu 1.200'ün üzerindeki dernek her yıl Yörük Türkmen şöenleri düzenliyor; on binlerce vatandaş bu festivallerde kültürlerini yaşatmanın heyecanını yaşıyor, sevincini yaşıyor. Şimdi, bu kadar geniş bir kesimi kapsayan böyle bir kültürün geleceğe taşınmasının yolu bilimsel açıdan da bu kültürün takip edilmesidir, araştırılması bir zorunluluktur.

Değerli arkadaşlarım, hepimiz “turfanda”yı duymuşuzdur. Artık, seralar sayesinde her mevsimde meyve, sebze yetiştiriliyor ama benim gençliğimde turfanda meyve ve sebze yetiştirme mücadelesi verilirdi. Küçük yerlerde battaniyelerimizin altında sebze fidanları yetiştirdik. Şimdi, turfanda şu: Turfanda, Orta Asya'da bir bölgenin ismi ama bu bölgenin özelliği deniz seviyesinden 60 metre daha düşük olması yani rakımı -60 ama orada yeterli su yok. Bizim atalarımız 35 kilometre uzaklıktan, yerin 100 metre derininden tünel kazarak o ovaya su getiriyor, hatta ovayı da tünellerle donatıyor ve kışın meyve, sebze yetiştiriyor. Hem kendi ihtiyacını karşılıyor hem de ihraç ediyor ve o “turfanda” bizim kültürümüzde, erken yetiştirilen meyve ve sebze olarak tarihe geçiyor.

Değerli arkadaşlarım, turfandayı o tarihlerde bilmeyen vatandaşlarımız yüzde 99'du yani “Turfanda nedir?” dediğin zaman “Erken yetiştirme.” diyordu ama ismi niye turfanda, bilmiyordu. Bu işte bilimsel bir çalışmanın sonucu ortaya çıkarılabildi. Yörüklerin, Türkmenlerin kültüründe olan, yaşanmışlıkları olan bu tür değerleri yaşatmak için bir enstitüye ihtiyaç vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Bu anlamda, bütün Yörük ve Türkmenler adına hepinizden desteklerinizi bekliyor, selamlarımı sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

60'a göre söz talebi vardır.

Sayın Gürer...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emeklilikte yaşa takılanlara ve emeklilerin beklentilerine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Başkan.

Ülkemizde emekli olmayı da emekli olarak yaşamayı da AKP iktidarı soruna dönüştürdü. İktidar yirmi yıl sonra, emeklilikte yaşa takılanlar için bir düzenleme yapacağını duyurdu. Emeklilikte yaşa takılanların, prim gün sayısını dolduranların gasbedilen haklarının iadesi tek yol ve çözümdür. Yetmez,

2008 yılında AKP iktidarı aylık bağlama oranında önemli bir düşüş yaptı, emekli maaşlarını kuşa çevirdi, katsayı hesabı yüzde 75'ten yüzde 30'un altına indirildi. Emeklilikte yaşa takılanların hakkı verilirken mutlaka emekli maaş katsayısı da yükseltilmelidir, emekli katsayısı hesabı yüzde 75 düzeyine tekrar taşınmalıdır. Ayrıca, emeklilerin intibak düzenlemesi beklentileri var, mutlak suretle emeklilere intibak düzenlemesi yapılmalı, en düşük emekli aylığı asgari ücret düzeyine taşınmalıdır. Emeklilerin yaşadığı sorunlara iktidar duyarlı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK TV Editörü Gazeteci Ahmet Erkan Yiğitsözlü'nün gözetimine alınmasına ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

KHK TV Editörü Gazeteci Ahmet Erkan Yiğitsözlü bu sabah Osmaniye'de evinde arama yapıldıktan sonra gözetimine alındı. KHK TV, Anayasa'yı çiğneyen KHK'ler ile insanlığa karşı suç içeren soykırım fiillerinin mağdur ettiği kişilerin hayatını konu edinen bir insan hakları kanalıdır. Sansür yasasının gerçekleri ortaya çıkarmaya çalışan gazetecileri hedef alacağı belliydi. Hürriyeti kısıtlayan bu gözetim işleminin halkın haber alma hakkına yeni bir saldırı olduğu tartışmasızdır. Dürüst gazeteci, gerçeklerin peşindeki korkusuz Gazeteci Ahmet Erkan Yiğitsözlü derhâl serbest bırakılmalıdır; Türkiye'de medya özgürlüğünün önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Topal...

36.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, atanamayan öğretmenlere ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Buradan iktidara bir kez daha sesleniyoruz: Değerli arkadaşlar, atanamayan yüz binlerin üzerinde öğretmen arkadaşlarımız feryat ediyor, lütfen sesini duyun. Yani yaklaşık 90 bin ücretli öğretmen şu anda görev yapıyor ama öbür tarafta, yüz binlerce atanamayan öğretmen intiharın eşiğine geldi. Zaten ücretli öğretmen arkadaşlarımız kiralarnı ödeyemiyor, hatta yol parasını alamıyor. Arkadaşlar, buna niye bir çözüm bulamıyorsunuz?

Buradan bir kez daha Sayın Cumhurbaşkanına, Sayın Millî Eğitim Bakanına en az 100 bin atama... Atanamayan öğretmenler bunu istiyor, biz de destekliyoruz, sizlerden bunu bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

37.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, hayat pahalılığına ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye gün geçtikçe yoksullaşıyor, toplumun geniş kesimleri hayat pahalılığından ve enflasyondan inim inim inliyor; emeklilerin çoğu açlık sınırının altında maaş alıyor, işçilerin büyük bir bölümü yine açlık sınırının altında olan asgari ücret alıyor. Esnafın artan kira, elektrik, taşıma masraflarıyla boğuşurken bir de işlerin azalmasıyla zor günler geçiriyor. Çiftçinin mazot, gübre, ilaç, yem masrafları dağ gibi; halkımız artık peynir, zeytin, yumurta, çay, şeker, un, ekmeğe, sebze alırken düşünüyor. Elektrik faturaları ocak söndürüyor. Bir yerden bir yere gitmek yani şehirler arası, köyden ilçeye, köyden şehre gitmek isteyenler kara kara düşünüyor. Artık insanların çoğu artık iki öğün yemek yiyor; okula giden çocuklarımızın beslenme çantaları neredeyse boş. İşsizlik artarken gençler arasında mutsuzluk artıyor. "TOGG'u durduramayacağız." diye yapay gündem oluştursanız da halkın gündemi hayat pahalılığı.

BAŞKAN – Sayın Ataş...

38.- *Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, ziraat mühendislerinin kamuda daha fazla istihdam edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

DUR SUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

2022 yılı itibarıyla ülkemizde 40 ziraat fakültesi, 120 binin üzerinde de ziraat mühendisi vardır. Bu 120 bin mezundan sadece 16 bini kamuda iş bulabilmiştir. Üstelik her yıl 5 binin üzerinde ziraat mühendisi daha mezun olmaktadır. Buna karşın, son üç yılda Tarım Bakanlığına 523, diğer kurumlara ise sadece 147 ziraat mühendisi alımı yapılmıştır; bu sayılar kurumların ihtiyacının çok altındadır.

Ayrıca, pek çok kurum merkezî alımla değil, mülakatla alım yapmaktadır. Büyük fedakârlıklarla mezun olan gençlerimiz her yıl artan işsizlik ve kamuda alımın az olması nedeniyle ya iş bulamamakta ya da garson, vale, fabrika işçisi gibi mesleği dışında işlerde çalışmaktadır. Bunun önüne geçmek ve ülkede tarımı geliştirmek için en az 15 bin ziraat mühendisi ataması yapılmalı; bu atamalar mülakatla değil, liyakat esas alınarak merkezî sistemle yapılmalı diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydınlık...

39.- *Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık'ın, PIKTES çalışanlarının kadro beklentisine ilişkin açıklaması*

AZİZ AYDINLIK (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şu anda PIKTES kapsamında 26 ilde yaklaşık 3.200 öğretmen, 2.600 temizlikçi, 1.600 güvenlik görevlisi çalışıyor. 2016 yılından beri, Türkiye'ye göç etmek durumunda kalan ailelerin çocuklarını eğitim sistemimize entegre etmeye çalışıyorlar. Büyük bir fedakârlıkla eğitim, güvenlik ve temizlik görevini icra ediyorlar ancak kendilerinin hiçbir güvencesi yok; talepleri kadro. Devlet isterse yapar, tıpkı 2017'de cadır kent çalışanlarına kadro verilmesi gibi. Bu sebeple, devam eden kadro çalışmalarına PIKTES çalışanlarının dâhil edilmesi binlerce ailede sevinç yaratacaktır. İktidardan bu sese kulak verilmesini talep ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

40.- *Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Sayıştayın Bursa Büyükşehir Belediyesiyle ilgili yayımladığı 2021 Yılı Raporu'na ilişkin açıklaması*

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayıştayın Bursa Büyükşehir Belediyesiyle ilgili 2021 raporları yayımlandı ve bu raporlarda 18 maddede usulsüzlük ve uygunsuzluk tespit edildi. Hepsini burada tek tek saymam mümkün değil ancak kabaca baktığımızda, yirmi yıllık AKP iktidarının genelgeçer uygulama hâline getirdiği uygulamalar var. Nedir bunlar? Kamu İhale Kanunu'na uyulmaması, temsil ağırlama giderlerinin çok yüksek olması; ihaledeki alım şartlarına uyulmayarak, muhasebe hileleri yaparak, bağışlar sanki satış yapılmış gibi gösterilerek belediyenin zarara uğratılması gibi 18 madde.

Şimdi, Sayıştayda bir gün dahi görev yapmamış birini Sayıştayın başına getirmenize rağmen bu bulgular tespit ediliyor. Sayıştay Meclis adına denetim yapıyor, biz de bunların hepsinin tek tek hakkını soracağız, takipçisi olacağız diyor; saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 73 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine devam edeceğiz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- *İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 73 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4680) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 364) (x)*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

10 Kasım 2022 tarihli 19’uncu Birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 364 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştı.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 14 ila 25’inci maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde söz isteyen İYİ Parti Grubu adına Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli.

Buyurunuz Sayın Cinisli. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Mevcut 13 farklı kanunda değişiklik yapan torba kanun teklifinin ikinci bölümünün görüşmelerine başlıyoruz. Birbirinden farklı mevcut kanunlarda, birbirinden farklı 13 yeni hükmü düzenleyen bir teklifi tek bir çerçevede birleştirmeye çalışmak, ciddiyetsizliği Meclis onayına sunmak demektir. Böylesine günü kurtarmaya yönelik kanun teklifi hazırlama yöntemiyle durmadan değişikliğe uğrayan karmakarışık bir mevzuat sistemi oluşturuluyor. AK PARTİ iktidarı, Parlamentomuzun yasama sorumluluğunu ciddiyetten uzaklaştırıyor.

Komisyonunda görüşülen teklif kamuoyuna sunulurken “Tarihî bir adım atılıyor.” algısı oluşturuldu ancak vatandaşlarımızın hassas olduğu konuların iktidar partisi tarafından siyasi çıkar için kullanılmasına maalesef yine cüret edildi. Kanun teklifi Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülürken bir yanda cemevleriyle ilgili düzenlemelerin yasalaşması, diğer tarafta ise devlete ait limanlarımızın hâlihazırda süren işletme devirlerinin kırk dokuz yıl daha uzatılması Anayasa’ya aykırı şekilde istendi. Aslında AK PARTİ iktidarı torba kanunun içerisine cemevleriyle ilgili hassas meseleleri ekleyerek sakıncalı maddelere “Hayır.” denmesini engellemek istedi; Alevileri, kendi sorunlu çıkarları için kullanmak istedi. Torba kanunda teklif edilen maddelerle Alevi kardeşlerimize sempatik gözükerek kamuoyu oluşturulmak istense de AK PARTİ zihniyetinin konuya sığ bakması sebebiyle teklif maalesef onur kırıcı bir hâl aldı, Alevileri rencide etti.

İlgili maddelerin gerekçe kısımları son derece özensiz bir biçimde hazırlanmış. İktidar tamamladığı bir torba kanunun maddelerinin arasına bu önemli konuyu sonradan ilaştirmiş. Üzerinde gerekli çalışmalar yapılmadığı anlaşılan, cemevleriyle ilgili maddeler başka sorunlara da zemin hazırlayabilecek nitelik taşıyor. Teklifin 8, 14, 15, 16, 17 ve 22’nci maddeleri cemevlerinin yapımı, bakımı, giderleri ve imar planlarındaki durumları hakkında düzenlemeler içeriyor. Alevi vatandaşlarımızın büyük beklenti içerisine girmesine rağmen beklentilerini karşılamayan böyle bir düzenlemenin hem de bir torba kanun içerisine sıkıştırılması son derece yakışıksız ve incitcidir. İktidarın asıl amacı, cemevleriyle ilgili maddelerin bir torba içerisine dâhil edilerek odağın o maddeler üzerinde

(x) 364 S. Sayılı Basmayazı 8/11/2022 tarihli 17’nci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

toplanması ve bu sayede, alışlageldiği üzere, sakıncalı maddeleri kamufle ederek muhalefetin kanun teklifine “Hayır.” demesinin önüne geçmekti. İktidarın bu tutumu başta Alevi vatandaşlarımız olmak üzere toplumun tüm kesimlerini incitir. Çok boyutlu olarak görüşülmesi ve sonuca bağlanması gereken bir konunun yalnızca elektrik ve su giderleriymiş gibi basit bir meseleye indirgenmesi toplumumuza hiçbir yarar sağlamaz. Zaten yargı kararlarıyla Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yapılan bu tür ödemeler, torba kanunda sanki bir yenilik gibi duyurularak başka kurumlara devrediliyor.

Teklifle, aydınlatma giderlerinin Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından karşılanması, bir dinî mabet olan cemevlerinin kültür merkezleri statüsüne indirgenmesi demek de oluyor. Bu yanlış uygulamanın kırık kalplere neden olacağı da aşikâr. Cemevleriyle ilgili maddelerin torba kanun teklifinden geri çekilerek mabede saygı çerçevesinde daha detaylı ve özenli bir biçimde ele alınması, müstakil bir kanun teklifi olarak Meclise sunulması gerekir.

Sayın milletvekilleri, teklifin 20’nci maddesiyle İstanbul Finans Merkezi için yeni bir vergi indirimi teklif ediyor. İFM Kanunu’nu geçtiğimiz haziran ayında daha yeni görüştük, İYİ Parti olarak uyarılarda bulunduk. Kanunun yasalaşmasının üzerinden altı ay bile geçmemişken bir başka vergi indiriminin daha yapılması İFM’ye beklenen rağbetin gösterilmemiş olduğunu bize kanıtıyor. İFM’nin kuruluş aşamasının son derece yanlış yürütüldüğünü İYİ Parti olarak Komisyonda anlatmaya çalışmıştık. Dünyadaki finans sisteminin dijitalleştiği bir ortamda “İFM” denilerek etrafi duvarlarla çevrili bir beton sitenin fiziki sınır olarak belirlenmesi son derece hatalıdır. İstanbul zaten tarihi, prestiji ve jeopolitik konumu itibarıyla bir finans merkeziyken İFM projesiyle bir beton sitenin finans merkezi olmasında ısrar ediliyor. İFM’nin çeşitli inşaat projeleriyle duvarlar arasına sıkıştırılmaya çalışılması doğru bir yöntem değildir. Bu anlayış, verilen tüm vergi indirimleri ve muafiyetlere rağmen istenilen etkiyi yaratmaz.

Ayrıca, İstanbul Finans Merkezi bölgesinde faaliyette bulunan kurumlara getirilmek istenen istisna diğer kurumlar vergisi mükelleflerine de sağlanmalı. Vergide adaletin tesis edilmesi, ekonomik büyüme oluşturulması, ekonomik istikrarın korunması, istihdam imkânlarının artırılması ve ülkemize döviz girdisi sağlanması ancak eşitlik ve adalet yoluyla artabilir. Yeni bir vergi imtiyazı daha sağlayarak bu yapısal sorunun çözülmesi mümkün değil. Kamuya ait tüm finans kurum ve kuruluşlarının İFM çatısı altında toplanmasıyla finans merkezi oluşturulamaz. Finansal açıdan gelişme ancak ülkemize yeni yatırımcıların çekilebilmesiyle sağlanır; sen, ben, bizim oğlanla bu iş olmaz.

Tekliften anlaşıldığı kadarıyla, İFM talep görmüyor. Finans merkezleri hukuksal altyapının bulunduğu ve hızlı hareket ettiği, insanların güvenliklerinin en üst düzeyde sağlanmış olduğu, rüşvet ve yolsuzlukların asgari seviyede olduğu yerler olarak tanımlanıyor. Kaydettiğim bu hususların bulunmadığı, çok hukuklu, çok dilli bir sistemle İFM kendine mahsus bir piyasa hâlini alır ve kara para aklamaya kadar giden bir zemin oluşturulur; Türkiye’ye de bu durum hiçbir şekilde yakışmaz.

Teklif, getirilmek istenen yüzde 50 vergi indirimini sıfıra indirebilmek ve yüzde 100’e çıkarabilmek için Cumhurbaşkanına yetki verilmesini de içeriyor. Bir başka ifadeyle, Cumhurbaşkanına vergi indirimini tamamen kaldırma yetkisi de veriyor. Anayasa’nın 73’üncü maddesinin üçüncü fıkrasında “Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.” deniyor. Kanun çıkarmak suretiyle, Türkiye Büyük Millet Meclisi uhdesinde bulunan yetkinin torba kanun teklifiyle Cumhurbaşkanına devredilmek istenmesi açıkça Anayasa’ya aykırılık teşkil eder. Bu çerçevede, Komisyonda, İYİ Parti olarak, vergi indiriminin ülkemize döviz girdisi sağlayacak tüm kurumlar için uygulanması ve Cumhurbaşkanına tanınmak istenen yetkinin makul sınırlara çekilmesi hakkında bir önerge verdik; önergemiz Cumhurbaşkanına oylarıyla reddedildi.

Teklifte ayrıca maden ocaklarında hayatlarını kaybeden işçilerimizin ailelerine aylık bağlanması öngörülüyor; ayrıca, bir yakınının kamuda istihdam edilmesi hakkında düzenlemeler de yapılıyor. Bu vesileyle maden kazalarında hayatlarını kaybeden kardeşlerimize Allah'tan rahmet dilerim, ailelerine sabırlar niyaz ederim. Allah milletimize böyle kazalar bir daha göstermesin.

Amasra'daki maden faciası sonrasında görüşülen ilk torba kanuna ek madde ilave edilmesini ve benzer bir düzenlemenin yapılmasını olayın sıcaklığıyla İYİ Parti olarak teklif etmiştik. Teklif maalesef Cumhur İttifakı tarafından o zaman reddedildi. Bu partizan tavır doğru değildir, oldukça üzücüdür. Hayırlı ve gerekli bir konuda verilen, geçmiş önergemizin neredeyse benzeri olan önergeye İYİ Parti olarak aynı yanlış tavrı göstermeden Komisyonda "kabul" oyu verdik.

Sayın milletvekilleri, Komisyon görüşmeleri sırasında İYİ Parti olarak yoğun itirazlarımızın olduğu, önerge de verdiğimiz sakıncalı bir madde tekliften çıkarıldı. Çıkarılan madde, limanlarımızın işletme haklarının ihalesiz, rekabetten uzak bir şekilde uzatılmasına yönelikti. AK PARTİ tarafından bu sakıncalı konu ısrarla Parlamentomuz gündemine getiriliyor. Seçimlere sayılı aylar kala bu ısrar izaha muhtaçtır. Devlete ait bazı limanların işletme hakları belli süreler için devredilmişti. 2022 yılı Ocak ayında özelleştirme kapsamına alınan limanların işletme süreleri ihalesiz, rekabetten uzak, keyfi bir biçimde kırk dokuz yıla kadar yine uzatılmak istendi. Bu çerçevede hazırlanan bir kanun teklifi Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul gündemine getirildi, Cumhur İttifakı oylarıyla kabul edildi. 2022 yılı Temmuz ayında ise Anayasa Mahkemesi sözleşme sürelerini ihalesiz olarak kırk dokuz yıla kadar uzatan kanun maddesini oy birliğiyle iptal etti. Son derece kritik, stratejik önemi olan limanların daha süreleri bitmeden ihalesiz, rekabet ortamından uzak ve iktidar tarafından seçilmiş firmalara adrese teslim tekrar verilmesi kamu kaynaklarının peşkeş çekilmesidir. AK PARTİ, hukuka ve Anayasa'ya aykırı bu düzenlemeyi tekrar Meclisin gündemine getirmeye çalışarak Anayasa'yı ve hukukun üstünlüğünü umursamayan bir yasama anlayışına sahip olduğunu hepimize gösteriyor.

Diğer yandan, teklif maddesinin gerekçesinde düzenlemeye neden ihtiyaç duyulduğu kaydedilmiş. Gerekçeye göre, işletme süreleri kısaldığı için şirketler yatırım yapamıyorlarmış; özürleri kabahatlerinden büyük.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) - Aslında bu bahaneyle kamu kaynaklarının nasıl verimsiz kullanıldığı da itiraf ediliyor. Yatırım yapılmasını şart koşan sözleşme koşullarına neden yer verilmiyor; veriliyorsa neden vakitlice denetlenmiyor? Bu sorular yanıt bekliyor.

Kaybedilmesi muhtemel seçimler öncesi devletin malını yakın çevreye peşkeş çekmenin yakışsız ve haram olduğunu ifade eder, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül.

Buyurunuz Sayın Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz geçiyor Sayın Bülbül.

HDP GRUBU ADINA KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Süremi başlatma Başkanım. Mesele ağır, ben ne yapayım? İzninizle bir yerleşelim, eyvallah.

Teşekkür ederim.

“Daha Allah ile cihan yok iken

Biz onu var edip ilan eyledik

Hakk'a layık hiçbir mekân yok iken

Hanemize aldık mihman eyledik

Onun henüz ismi yok idi
İsmi söyle dursun cismi yok idi
Hiçbir kıyafeti resmi yok idi
Şekil verip tıpkı insan eyledik

Allah ile orda birleştik
Nokta-i âmâya girdik birleştik
Sırrı küntü kenzi orda söyleştik
İsmi şerifini Rahman eyledik

Vahdet sarayına giren için
Hakk'ı hakkel yakın görenler için
Harabi bu sırrı bilenler için
Birlik meydanında cevlan eyledik.”

Tarih boyunca bu hakikatleri söyledik, bu hakikatler üzerine yol yürüdük ve yürüttük. Bu yolu yürütürken tıpkı 17 Kasım 1937’de Buğday Meydanı’nda -dönemin Malatya Emniyet Müdürü İhsan Sabri Çağlayangil’in anlattığı gibi- on binlerce insana hitap ediyor gibi çıkıp “Evladı Kerbelâyık; bihatayık; ayıptır, günahtır, yazıktır.” diyen Seyit Rıza gibi asılırken hiçbir hukuki, hiçbir hakkaniyetli, hiçbir adalethi sonuca tekabül etmeden katledildik, asıldık, yüzüldük, kesildik, kuyulara doldurulduk, yakıldık, acıyı bal eyledik, sıratı yol eyledik geldik bugüne ve bugün Seyid Rıza’yı 85’inci yılında bir kere daha sevgi ve saygıyla anıyoruz.

Peki, bugün, neyle karşı karşıyayız? Bugün karşı karşıya olduğumuz şey bir Alevi’siz Aleviliktir; karşı karşıya olduğumuz şey bir çözüm değildir. Bakınız, 3 Haziran 2009’da Alevi toplumuna dair açılım yapacağını söyleyen, Alevi açılımını, Kürt açılımını, Romen açılımını başlatan Hükümet, 7 çalıştay sonucunu bu kitapta topladı. Bu kitapta dönemin Başbakanının -bugünkü Cumhurbaşkanı- konuya bakışı, konudan ne anladığı var ve konuyu elektrik, suya indirgemiyor; konuyu inançsal temelde, toplumsal temelde, tarihî temelde ele alıyor fakat bu çalıştayların sonuçları toplandı çöpe atıldı; ne zamana kadar? 2021 yılına kadar. 2021 yılında Alevi toplumundan devşirdikleri bir sivri akıllıyı cemevlerine gönderip -tıpkı efendi-köle ilişkisi gibi- “Süleyman Soylu’nun selamı var.” -hani “Ağamın selamı var.” denilir ya, onun gibi- “Bir emriniz, bir isteğiniz var mı?” “Para istiyor musunuz?” “Cemevinizin kapısı bacası söküldü mü?” gibi basit efendi-köle ilişkisini kurgulayan bir yöntemle Alevi toplumuna yaklaşıldı. Ve bu da yetmedi, yas-ı Kerbelâ orucu sırasında 3 tane cemevine saldırı oldu, bu saldırıların akabinde dikkat tamamen Alevi toplumuna, Alevi toplumsallığına çekilince AKP’nin Genel Başkanı önce Hüseyin Gazi dergâhına, arkasından Hacı Bektaş dergâhına, arkasından Şahkulu dergâhına gitti.

Şimdi, arkadaşlar, bakın, size birkaç tarihî örnek göstereceğim. Siyasetname, Nizâmülmülk’ün. Nizâmülmülk Farslardan devşirilmiştir, Türk değildir. Nizâmülmülk’ün aklına bağlı olarak Selçuklu kendi halkını katletmiştir, Türk ve Türkmenleri katletmiştir, Mazdekleri katletmiştir. Siyasetname’de yazıyor, merak edenler okuyabilir; bir.

İki: Bakınız, yine bir Fars devşirmesi olan İbni Bibi bir Selçuklu vakanüvisidir. Baba İshak katliamının ve Selçuklu döneminde yapılan Türk, Türkmen ve Alevi katliamlarının nasıl olduğunu

burada açıklıyor. Son olarak da Türk Tarih Kurumu -Türk Tarih Kurumunun kitabı bakın bu- II. Mahmut döneminde Hacı Bektaş dergâhına, Bektaşî dergâhlarına yapılan kayyum atamalarını anlatıyor burada. Şimdi aynı yöntemle, kayyum atama yöntemiyle Aleviliğe, Bektaşiliğe, Bedreddiniliğe yaklaşıyor. Bakınız, elbette Cumhurbaşkanı Alevi dergâhına gelebilir; elbette Cumhurbaşkanı bir Alevi ilçesine, bir Alevi cemevine, derneğine gelebilir. Fakat sevgili dostlar, değerli izleyiciler ve vekiller; şu iki kavrama interneti açın bakın: Bir, Rıza Şehri; iki Kırklar Cemi. Bizim inancımız, bizim yolumuz Rıza Şehri ve Kırklar Cemi üzerine yürür. Kırklar Cemi'ne Muhammed Mustafa geldiği zaman kapıyı çaldı, içerideki Kırklar sordu "Kimsiniz?" dediler "Peygamberim." dedi, içeri almadılar. Ne zamana kadar? "Hadimül fukarayım." diyene kadar. "Hadimül fukara" ne demek? Fakir fukaranın, kimsesizin hizmetçisi demek. Sayın Cumhurbaşkanı hadimül fukara olarak gelmedi; tahakküm eden, egemenlik yapan, efendilik yapan, azarlayan, kibirle, efendim, bu vesayetle geldi. Oysa cemevine geldiğinde yapılması gereken şey şuydu: Gelecekti, dara duracaktı, bizim pirimiz soracaktı: "Ey analar! Recep Tayyip Erdoğan'dan razı mısınız?" Gezi anneleri diyor ki: "Razı değiliz." Roboski anneleri, Madımak anneleri, bütün anneler, kadınlar diyor ki: "Razı değiliz." Ali İsmail'in annesi "Razı değiliz." diyor, Berkin Elvan'ın annesi "Razı değiliz." diyor. İşçi ve emekçilere soruyoruz: "Razı mısınız?" Razı değiller. Yoksullara, işsizlere soruyoruz; razı değil. Peki, toplumun bu kadar razı olmadığı biri rızalık üzerine yol yürüten bir yolun sorunlarını çözebilir mi? Asla çözemez. Dolayısıyla rızalık alınmadan, Rıza Şehri'nin bir gereği yapılmadan yürütülen bu çalışmanın bırakın pratiğini, bırakın ortaya çıkardığı sonuçları, bırakın çözüme çabasını, Alevi toplumunda bir karşılığı yoktur. Neden? Çünkü yüzyıllardır yaşadığımız acıyı, çünkü Osmanlı'dan devraldığımız zihniyetten kaynaklı olarak bize uygulanan zulmü bir nevi meşru görme anlayışınız, bu zulümle yüzleşmemiş olmanız bunu getiriyor.

Bakın, bir, Alevi sorunu aslında makropolitik bir sorundur, siyasi bir sorundur. İki, ekonomik sorundur. Üç, hukuksal sorundur. Dört, kamusal sorundur. Beş, eğitim sistemiyle ilgili bir sorundur. Altı, toplumsal etikle ilgili bir sorundur. Hemen her gün Alevi toplumuna karşı nefret suçu işleniyor, hemen her gün hakaret ediliyor, kapımız işaretleniyor. Bir tane yargılanan gördünüz mü? Hakkında bir tane dava açılan gördünüz mü? Hayır. Dolayısıyla bu toplumsal etikle de yüzleşilmesi gerekiyor. Bakınız, biz ibadetimizi sazla, ibadetimizi sözle, ibadetimizi cemle yürütüyoruz. Saza "telli Kur'an" insana "dilli Kur'an" insanikâmile "dilli Kur'an" diyoruz. Bu kavramlar söylendiği zaman siz bunları reddediyorsunuz. Cumhurbaşkanı, Şahkulu dergâhına gittiğinde orada şu hakikati söylemeliydi: "Şahkulu, Osmanlı tarafından katledilen bir Alevi ulusudur." Şahkulu'yla ilgili bir tek kelime sarf etmeden ve biraz önce dörtlüğünü okuduğum, Vahdetname'sini okuduğum Edip Harabi'yle ilgili bir tek söz sarf etmeden, orada hizmet yürüten "Ayna tuttum yüzüme, Ali gördü gözümü/Nazar eyledim özüme, Ali gördü gözümü." diyen Hilmi Dede Baba'yla ilgili bir tek söz etmeden, kalktı, bir torba yasadın, bir Cumhurbaşkanlığı genelgesinden... Siz "İlim Çin'de de olsa..." diyen Muhammed Mustafa'nın sözünü anlamadınız. İlim Hacı Bektaş'ta. "İlim ilim bilmektir, ilim kendin bilmektir/Sen kendini bilmezsen, ya nice okumaktır." İlim Yunus'ta. Ama siz Yunus'u, Hacı Bektaş'ı, Pir Sultan Abdal'ı torbaya koyuyorsunuz, torbaya, bir torba yasanın içerisine koyuyorsunuz. "Şu dünyaya dolu geldim, dolu benim/Bilmeyenler bilsin beni, ben Ali'yim, Ali benim." diyen Pir Sultan'ın yolunu yürütenlere "Ali'siz Alevi." diyorsunuz ama siz Alevisiz bir Alevilik ihdas ediyorsunuz. Sizin getirdiğiniz bu yöntem ve yolların Alevilikle, cemle, hakikatle, adaletle, erkânla hiçbir ilgisi yoktur, tamamen uydurma yöntemlerdir. "Daha Havva ile Adem yokken âlemde, Hak ile hak idik sır-ı müphemde." diyen bir yolun yürütücüleri, bir yolun mürşitleri, talipleri nasıl olur da bir torba yasa içerisinde ifade edilmeye çalışılır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) - Biraz önce söylediğim Pir Seyit Rıza'nın dediği gibi, ayıptır, günahdır, yazıktır ve asla bunu kabul etmiyoruz. Bunu Türkiye de kabul etmez, Alevi toplumu da kabul etmez, Bedreddiniler, Bektaşiler, Tahtacılar, Çepniler; hiçbiri kabul etmez. Peki, ne yapmak lazım? Şunu yapmak lazım:

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

“Gelin canlar bir olalım

Tevekkeltü taalallah

Gelin canlar bir olalım

Tevekkeltü taalallah

Münkire kılıç çalalım

Münkire kılıç çalalım

Tevekkeltü taalallah

Tevekkeltü taalallah”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – “Pir Sultan’ım geldi şuşa

Münkirlerin aklı şuşa

Pir Sultan’ım geldi şuşa

Münkirlerin aklı şuşa

Takdir olan gelir başa

Takdir olan gelir başa

Tevekkeltü taalallah

Tevekkeltü taalallah”(x)

Sevgili Alevi toplumu, Sünni dostlarımızla, inanmayanlarla, baskı altında olan kadınlarla, emekçilerle, yoksullarla, Türkiye halklarıyla, Türk ve Türkmen halkıyla, Arap, Roman, Kürt halkıyla beraber biz Türkiye’yi demokratikleştireceğiz, eşit yurttaşlığı sağlayacağız. Rehberimiz Hak olsun, yardımcımız halk olsun, Ali baş, Hızır yoldaş olsun, cümnenizin gül cemaline aşkı niyaz olsun.

Eyvallah. (HDP sıralarından alkışlar)

IX.-OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan’ın, demokrasinin bir uzlaşma kültürü olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Demokrasi bir uzlaşma kültürüdür. Biz, bütün arkadaşlarımızın bizi uzlaştıracak ortak paydadaki hassasiyetlerine tekrar teşekkür ediyoruz.

(x) Yukarıdaki dizeler hatip ve HDP sıralarından bir grup milletvekili tarafından besteli bir şekilde söylendi.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 73 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4680) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 364) (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Bekaroğlu. Buyurunuz Sayın Bekaroğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul)– Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi başka kanunlarda daha evvel yaptığı gibi burada da bir hile yoluna gitti. Bizim reddedemeyeceğimiz maddelerle beraber getirdi. Bu, Alevi yurttaşların aslında kabul etmediği düzenlemeler.

Reddedemeyeceğimiz maddelerden ikisi maden kazalarıyla ilgili getirilen düzenlemeler. Prim günü hiç yetmese bile maden kazalarının kurbanlarına emeklilik hakkı getiriliyor ve birinci derece yakın bir kişiye iş veriliyor; buna kimse “Hayır.” demez.

Değerli arkadaşlarım, biraz evvel yapılan konuşmadan sonra, Alevilerle ilgili ben farklı bir çerçevede konuşacağım. Zaten konuyu din açısından ele alıp tartışmak beni aşar.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, Alevilerle ilgili yapılan düzenlemelerde genel hatlarıyla Kültür Bakanlığına bağlı bir daire kuruluyor. “Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevleri Başkanlığı” diye Başkanlık kuruluyor, oraya kadrolar veriliyor. Bir defa burada problem başlıyor. Yani devlet, yani kanun koyucu, siz, Alevilere sormadan bir yere yerleştiriyorsunuz, diyorsunuz ki: “Sizin inancınız, yaptığımız işler, bu kültürle ilgili işlerdir.” Ama bakın, Adalet ve Kalkınma Partisi yıllardan beri Alevi çalışmaları yaptı, ben bazılarına katıldım, gelen Alevilerin tamamı -“kültür” filan demediler- “Biz böyle inanıyoruz, böyle görüyoruz ve ibadethane olarak değerlendiriyoruz.” dediler.

Şimdi, Diyanet İşleri Başkanı çıkıyor diyor ki: “İslam’da ibadethane bellidir, camidir, dolayısıyla Aleviler de Müslümandır, böyle bir şey olmaz.” Değerli arkadaşlarım, bir defa “cami” kelimesi İslam’da, İslam tarihinde hicri 4’üncü yüzyılda kullanılmıştır, ondan evvel “mescit” vardır. Bir de “mescidül cami” vardır yani her beldede, büyük yerde, cumanın kılındığı, insanların cem olduğu yer. Daha sonra “cami” olarak kullanılmış, burada da “cemevi” deniliyor. Size ne? Size ne, niye siz bundan bu kadar rahatsız oluyorsunuz? Yani bu anlaşılır gibi değil.

Bir de hakaret eder gibi... Değerli arkadaşlarım, yıllardan beri bu insanlar ayrımcılıktan şikâyet ediyor ve ayrımcılık var. Yani kim ne derse desin, Osmanlı’dan bu tarafa, işte, bu millet falan o, yoğrulurken edilirken de sürekli olarak bu millete dinin bir yorumu kabul ettirilmiş ve resmî olarak öyle kabul etmiştir. Bugün, Diyanet İşleri Başkanlığı, Sünnî ve Hanefî ağırlıklı bir şekilde organize olmuştur, Türkiye’de yaşayan bütün herkesin vergisiyle bu şekil. Bu yanlıştır, demokratik devlette böyle bir şey olmaz, devlet böyle bir şey yapmaz arkadaşlar. Devletin bir dini falan yoktur, din insanlarıdır ve insanlar nasıl kabul ediyorlarsa öyledir yani demokrasi bunu gerektirir. Dolayısıyla bu yapılan yanlıştır değerli arkadaşlarım.

Şimdi çıkmışlar diyorlar ki: “Alevilerin cemevlerinin kurulması için büyükşehir belediyeleri, il özel idareleri görevlendirilecek, harcamalar yapacak, oranın birtakım ihtiyaçları karşılanacak, belediyeler indirimli su verecek.” Böyle bir talep yok zaten değerli arkadaşlarım. Kaldı ki bunu vermek... “Biz veriyoruz, biz veriyoruz.” Böyle bir şey olur mu, siz kimsiniz ya? Her konuda “biz” diye bir şey çıkarıyorsunuz, diyorsunuz ki: “Biz enerji faturasının dörtte 1’ini alıyoruz, dörtte 3’ünü

almıyoruz.” Babanın parası mı bu değerli arkadaşım? Kimin parası? “Alıyoruz, veriyoruz.” böyle bir hava içindediniz. Bu hava bir defa bir büyüklemedir, kibirdir, bundan vazgeçin, bu yanıltır değerli arkadaşlarım. Alevilerin böyle bir şeyi yok ki, böyle bir talebi yok.

Bu iş bir eşit yurttaşlık meselesidir. Anayasa’mız eşit yurttaşlıktan söz eder ama hiçbir şekilde uygulanmaz. Dolayısıyla belki de eşit yurttaşlığın yeniden tanımı gerekiyor, bunu oraya koymamız ve hepimizin bunu kabul etmesi gerekiyor. Eşit yurttaşlık... Eşit yurttaşlık olduğu zaman devlet yurttaşlarına her konuda eşit davranacaktır; kimliklerine eşit davranacaktır, inançlarına eşit davranacaktır.

Şimdi, siz geldiniz, “İl idaresi Kanunu’nun 6’ncı maddesini değiştiriyoruz ve oraya şöyle bir şey ekliyoruz.” Değerli arkadaşlarım, şuna bakın yani bu kabul edilebilir bir şey midir? Ne ekliyoruz? “...mabetler, kültür ve tabiat varlıkları, tarihî doku ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânlara ile cemevlerinin yapım, bakım ve onarımını...” Değerli arkadaşlarım, zaten burada “mabetler” diye geçiyor, ekliyoruz. Bir torba kanun teklifi getiriyorsunuz -hakaret bu bir kere- bu kadar uzun senelerden beri devam eden ve ayrımcılık şikâyeti olan, eşit yurttaşlık talebiyle gelen yurttaşların bütün sorunlarını bir torba kanun teklifine yerleştiriyorsunuz, değişik konuları işlediğiniz bir torba kanun teklifine yerleştiriyorsunuz ve ondan sonra da diyorsunuz ki: “Mabetler orada var ama siz mabet değilsiniz, sizin yeriniz mabet değil.” Kardeşim, ben böyle kabul ediyorum ya da sana ne? Yani sana ne, niye böyle bir şey yapıyorsun? Böyle bir şeye ihtiyaç yok ki, böyle bir şeyi koymana gerek yok ki. Bunu koyarak sen sınırlıyorsun, tanımlıyorsun; kimlikleri, inançları sınırlayamazsınız değerli arkadaşlarım. Ya, kardeşim “Ayrıdır.” “Farklıdır.” ayrı bir konu... “Biz Ali’siz Aleviliği reddediyoruz, Alevileri de İslam şeyinde görüyoruz, size ne oluyor?” Kardeşim, İslam’ın içindedir, yanındadır; ayrı bir konudur. Bu tartışma, bir ilahiyat tartışmasıdır, teoloji tartışmasıdır; bu bizi ilgilendirmez, demokratik bir ülkenin Meclisinde böyle bir tartışma olmaz, demokratik bir ülkenin milletvekilleri böyle bir konuyla ilgilenmezler, onu teologlara bırakırlar, onlar tartışır ederler. Siz yurttaşların eşit olduğu; kendilerini eşit kabul görmeyen, bu konuda mağdur edildiğini, ayrımcılıkla karşı karşıya kaldığını düşünen yurttaşların bu duygusunu ortadan kaldıracak bir düzenleme yapacaksınız. Bunun sınırları da bellidir yani demokrasiyi, hak ve özgürlükleri, temel insan haklarını, inanç özgürlüğünü yeniden keşfedecek falan değiliz biz; bellidir, bunun şeyi eşit yurttaşlıktır. Devlet bu konuda bir tanım ve sınırlamalar getirmez, çok açık ortada. Bunu yapmamız gerekirken siz başka bir şey de yapıyorsunuz değerli arkadaşlarım kusura bakmayın. Bu ülkede bir kutuplaşma siyaseti yirmi seneden beri devam ediyor. Hâlbuki bir kutuplaşmadan, dışlanmadan, ötekileştirmeden şikâyet ederek gelen bir ekip, bir süre sonra, iktidara yerleştikten sonra dışlayıcı bir siyasetle her konuda kutuplaştırma yapıyor yani kimlikleri, inançları, her şeyi... Şimdi, inanç grupları arasında da bir ayrım, bölme yapıyor; onları da bizim dediğimiz gibi yapanlar, bizle beraber hareket edenler, bizle beraber hareket etmeyenler; bizim Kürtler, öteki Kürtler; bizim Aleviler, öteki Aleviler... Ya, ne yapıyorsunuz siz değerli arkadaşlarım? Biz bir milletiz, millet. Bir millet şu demek arkadaşlar yani genel anlamıyla tasada kıvançta aynı şeylere üzülen, aynı şeylere sevinen; farklı etnik köken, inanç, çok farklı şeyler olabilir ama ortak kültür, ortak gelecek, hak ve özgürlükleri eşit olarak birlikte paylaşan bir topluluk, toplumdur; millet budur. Siz dışlayarak ve sürekli şekilde tanımlayarak “Böyle olacaksınız, böyle olmazsanız değilsiniz.” Ya, siz nereye gidiyorsunuz arkadaşlar? Ya, siz öyle tanımlar getirdiniz ki -yasalara da koydunuz bunları- neredeyse ülkenin yarısını “terörist” ilan ettiniz değerli arkadaşlar. Terörist nedir? Şiddet kullanıyor, silah kullanıyor, bomba kullanıyor... Ben de buradan İstanbul’daki İstiklal Caddesi’ndeki terör eylemini kınıyorum, ölenlere rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum. Arkadaşlar, milyonlarca, her gruptan milyonlarca terörist olan bir millet olabilir mi; bu milletin, tasada kıvançta bir olan bir topluluk olduğu, millet olduğu, ortak bir geleceği olduğu söylenebilir mi? Ne yapıyorsunuz siz değerli arkadaşlarım? Yani iktidarda başka şekilde de kalabilirsiniz. Bakın, 2003’lerde, 2004’lerde, 2005’lerde iktidarda başka şekilde

kaldınız. Bana göre bir sürü yanlışınız vardı ama bu tarzınız doğruydu, bunda devam etmeniz gerekiyor. Şimdi ise oyları konsolide etmek için insanları tekrar bölüp bölüp oradan parçalar kopararak iktidarda kalmaya çalışıyorsunuz; bu, çok tehlikeli bir şey değerli arkadaşlarım, burada bir sonuç yok. Burada, biz, millet olma vasfımızı bütün bütün yitiririz; bu, doğru değil. Yapılacak şey; bunu buradan çıkaralım, bu düzenlemeden bunları çıkaralım, oturalım değerli arkadaşlarım... Çalıştay malıştay, toplantılar filan yapıyoruz. Alevi toplumunun temsilcileri bellidir, -kendi Alevi'mizi filan değil- onları çağıralım, diğer herkesi çağıralım; oturalım, konuşalım, ne istiyorlarsa öyle bir şey yapalım. Teoloji tartışmaları orada yapılsın, Diyanet İşleri Başkanı da görevini yapsın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Son cümleler...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Eğer Türkiye Cumhuriyeti devletinin, demokratik bir devletin Diyanet İşleri Başkanı ise bunlarla uğraşmaz. Niye o zaman, Diyanet İşlerinin içine koymuyorsunuz? “Efendim, işte, bu, ibadethane değildir; tekkedir, zaviyedir maviyedir.” Tekke ve zaviyeler devrim kanunları arkadaşlar. “Tekkedir, zaviyedir.” filan yani Kültür Bakanlığının içinde tekke, zaviye mi açıyorsun?

Bunların hepsi hikâye arkadaşlar. Seçim yaklaşıyor, siz seçime yönelik artık -öyle şeylere kaldınız ki- üç beşe kaldınız. Güya öyle, onu da diyorsunuz, o da yok ama seçime yönelik bir düzenleme yapıyorsunuz. Daha evvel bunları zaten yapmadınız. Dolayısıyla bu yapılanlar doğru değildir, bu maddeleri çıkarın. Gelin, oturalım, konuşalım; uzlaşma kültürü ise bu şekilde olsun ve bunu sorun olmaktan çıkaralım.

Değerli arkadaşlarım, siz ne yapıyorsunuz ya! Başörtüsü tartışmasını uzlaşma kültürü yapıyorsunuz. “Aileyi tanımlayacağız.” diyorsunuz. Aileyle ilgili bir problem mi var değerli arkadaşlarım ya?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Yani ailenin karı koca... Bu düzenlemede bir problem mi var? Medeni Kanun’la ilgili bir problem mi var değerli arkadaşlarım? Nedir “aile düzenlemesi” ya! Bir şüphenez, bir sıkıntınız, bir probleminiz mi var arkadaşlar? Şimdi, bir de onu da mı kavga edeceğiz ya? Bu yaptığınız nedir değerli arkadaşlarım? Türk ailesinde bir problem yok ki var mı arkadaşlar? Kadın kadını evleniyor mu, erkekle erkek evleniyor mu? Öyle bir şey var mı? Yok, yasak zaten bunlar. Peki, niye bu yasak olan şeyi bir daha Anayasa’da yasaklamaya çalışıyorsunuz? Ne yapıyorsunuz? Samimi değilsiniz, seçime yönelik yapıyorsunuz bunları ve millet İstanbul seçiminde size nasıl tokat attıysa misli tokadı atacak, hiç şüphenez olmasın. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Oluç.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü’ne çağrıda bulunmak isteyenlerin Silopi’de engellenmelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şöyle bir konu var, onu dile getirmek istemiştım: Biliyorsunuz, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü ve kadın arkadaşlarımız Türkiye’nin çeşitli illerinde, ilçelerinde açıklamalar yapıyorlar ve 25 Kasım’a ilişkin çağrıda bulunuyorlar. Silopi’de bir açıklama yapılmasına izin verilmiyor saatlerdir

ve Silopi ilçesinde 50'nin üzerinde kadın arkadaşımız, ilçenin önünde dört saattir oturuyorlar bir basın açıklaması yapabilmek için. Peki, Silopi hangi ilin sınırları içinde, biliyorsunuz değil mi? O ilde son üç ayda 16 kadın cinayeti olmuş üstelik, kadına yönelik şiddet açısından son derece ciddi bir durumla karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Buradan iktidar grubuna sesleniyorum: Nasıl ki bütün il ve ilçelerde kadınlar 25 Kasım ilişkin açıklama yapıyorlar ve çağrıda bulunuyorlarsa aynı şekilde, Silopi de eğer bu ülkenin sınırları içindeki bir ilçeyse orada da bu açıklamanın yapılması hukuken de siyaseten de doğrudur, bir an evvel bunun sağlanması gerekir. Dediğim gibi 50'nin üzerinde kadın arkadaşımız Silopi ilçesinin önünde dört saattir bir basın açıklaması yapmak için oturmak zorunda bırakılıyorlar. Bu, kabul edilemez bir durumdur; gerçekten protesto ediyoruz ve iktidara bu konuda bir kez daha çağrı yapıyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Gültekin...

42.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Niğde'ye yapılan sağlık yatırımlarına ilişkin açıklaması
SELİM GÜLTEKİN (Niğde) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde Niğde'mizde sağlık alanında eser ve hizmet siyasetimize hız kesmeden devam ediyoruz. Hemşehrilerimizin ihtiyacının karşılanacağı, ileri ağız diş tedavilerinin ve çene operasyonlarının yapılacağı son teknoloji cihazlarla donatılmış modern 60 ünitelik diş hastanemiz ile Bor ilçemiz ile çevre illerdeki hastalara da hizmet verecek olan son teknoloji robotik rehabilitasyon cihazlarına sahip ve aynı zamanda içerisinde 15 ünitelik diş polikliniğinin yer alacağı 250 yataklı yeni fizik tedavi ve rehabilitasyon hastanelerimizin her ikisini de 27 Ocak 2023 tarihinde ihaleye çıkartıyoruz. Yine söz verdiğimiz 20 yataklı Çamardı Entegre İlçe Devlet Hastanemizi de şubat ayının içerisinde ihaleye çıkartarak 2023'te hizmete açacağız.

Yeni Türkiye Yüzyılı vizyonumuzla Niğde'mizi de sağlık noktasında en iyi noktaya getirmek için çalışmalarımıza devam edeceğimizi ifade ediyor, aziz milletimizi ve Niğdeli hemşehrilerimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Tokdemir...

43.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 39'uncu kuruluş yıl dönümüne ve Hatay'ın Hassa ilçesinin düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İSMET TOKDEMİR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin 39'uncu kuruluş yıl dönümü ve Hatay Hassa ilçemizin düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yıl dönümü. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluş yıl dönümünü ve 15 Kasım Cumhuriyet Bayramı'nı kutluyorum.

Yüz yıl önce kahraman ecdadımızla birlikte binlerce Hassalı Fransız işgalcilerine karşı eşsiz mücadele vererek bu güzel vatan topraklarımızı kurtarmışlar. Hassa'nın düşman işgalinden kurtuluşunun 100'üncü yılını kutladığımız bu anlamlı günde aziz şehitlerimizi, Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarını rahmetle minnetle anıyorum.

Ayrıca pazar günü İstiklal Caddesi'nde meydana gelen terör saldırısında hayatını kaybeden vatandaşlarımızı rahmetle anıyor, yaralıları acil şifalar diliyor, terörün her türlüsünü lanetliyorum.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

44.- *Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, Beyoğlu İstiklal Caddesi'nde meydana gelen terör eylemine ilişkin açıklaması*

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

13 Kasım Pazar günü Beyoğlu İstiklal Caddesi'nde meydana gelen, 6 yurttaşımızın ölümü ve 2'si ağır olmak üzere 81 vatandaşımızın yaralanmasına sebep olan canice eylemi şiddetle kınıyoruz.

2023 genel seçimlerine az bir zaman kala yapılan bu eylem çok manidardır. Sorumlu, sınırlarımızı kevgire çeviren iktidardır. Yabancılar hiçbir önlem, hiçbir inceleme, hiçbir irdeleme yapmadan sınırlarımızdan içeriye alanlardır sorumlu. Sorumlu, yurdumuzu yabancıların yol geçen hanına çeviren iktidardır. Yedi yıl önceki genel seçimler arifesinde meydana gelen hain saldırıların bir benzerini yaşamaktadır Türkiye. Tedbir alınmamış, önlem alınmamış, failleri bulunup hakikatler ortaya çıkarılmamış, cezaları verilmemiş olması canilere cesaret vermektedir. İktidar, devleti yönetemiyor, halkımız gereğini yapacak, yönetemeyenleri bir tarafa çekip yönetenlere anahtar verecektir.

BAŞKAN – Sayın Turan...

45.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; az önceki konuşmacı konuşması içerisinde çok böyle, katılmadığımız, absürt ifadeler kullandı. Hep alıştığımız bunlara ancak “İktidarda kalmak için teröre başvuruyorsunuz” a yakın ifadeler kullanıldı; bunu, çok tehlikeli buluyoruz, çok yanlış buluyoruz. Bu dil, doğru bir dil değil bu dilin kimseye faydası yok; ülkemize, partilerimize, kimseye faydası yok. Sabahleyin bu konuda çok uzun tartıştık ve tekrar açmayacağım bu konuyu ama bu dili reddettiğimizi ifade etmek istiyorum Sayın Başkanım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Söylemediğim, hiç söylemediğim bir cümleyi... İftira yani. Cevap hakkı...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, nasıl demedi canım? Ben de kürsüye çıkacağım o zaman.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Evet, söyleyeceğim yani ne söylediğimi ben size söyleyeceğim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “Kandan besleniyor.” dediniz, “konsolide” dediniz.

O zaman Sayın Başkan, ben de çıkarım kürsüye, yapmayın Sayın Başkanım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, diyor ki sanki terör...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bir dakika Sayın Başkan, hangi maddeye göre yine söz verdiniz?

BAŞKAN – Cevap veriyor efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hangi ifademize Sayın Başkan? Bakın, bu tartışmayı geçen hafta yapmıştık.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bülent Turan sataştı mı?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, konuşsun, tamam ama hangi ifademize alındığını, sataşmanın ne olduğunu ifade etmek durumundasınız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben...

BAŞKAN – İfade edecek efendim.

Buyurunuz Sayın Bekaroğlu.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayır, siz edeceksiniz Sayın Başkan.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Dedin ki...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, geçen hafta bunu tartıştık sizinle, birbirimizi üzmeylelim bu konuda.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, Sadi Bey size direkt pas atıyor. Niye bu kadar alınıyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Arkadaş, söz aldım, söz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, hangi konudaki sözle...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sataşmadan.

BAŞKAN – Sataşmadan söz veriyorum efendim, sataşmadan söz veriyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, bir şey söyleyebilir miyim, müsaade eder misiniz?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Olmaz Sayın Başkan, bu yanlış. Bu uygulamaya isyanımız var Sayın Başkan ya!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Cumhuriyet Halk Partisinin sözcüsü kendisinin ifadesinin doğru söylenmediği, çarpıtıldığı konusunda sataşmadan söz istemiştir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu kadar.

BAŞKAN – İkinci bir sataşmaya mahal vermeyelim.

X.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Böyle bir şey söylemedim. Diyor ki: “Neredeyse bizi terörle itham etti.” Böyle bir şey demedim ki.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Ne dediniz?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Ben dedim ki, bakın, terörle ilgili kullandığım cümle şu: Siz “terör” kavramını o kadar genişlettiniz ki milletin yarısını teröre yazıyorsunuz dedim. Bu yanlıştır.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Böyle bir şey demediniz.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Böyle dedim, şeyi getirin. Ha, başka...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – “İktidarda kalmak için konsolide ediyorsunuz, terörü yayıyorsunuz.” dediniz.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Nerede dedim “Terörü yayıyorsunuz.” diye? Ya, arkadaş...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Getirsinler, tutanağa bakın.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Ya, siz... Ben Türkçe konuşuyorum.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Biz İngilizce mi konuşuyoruz?

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Ramazan Bey, Türkçe konuşuyorum.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Yapmayın ya!

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Diyorum ki, bakın, siz terörü o şekilde tanımladınız ki herkesi teröre yazabiliyorsunuz. Hâlbuki terörün tanımı bellidir.

RAMAZAN CAN (Kırkkale) – “İktidarda kalmak için terörü azdırdınız.” dediniz.

MEHMET BEKAROĞLU (Devamla) – Bir ülkede yüz binlerce, milyonlarca insanı terör kapsamı, parantezi içine alırsanız, o ülkede yaşayan toplum bir millet olmaktan çıkar. Yanlış bir şey yapıyorsunuz dedim, size söylediğim şey budur; yoksa, siz terörü yayıyorsunuz filan diye bir şey söylemedim değerli arkadaşlar.

Ha, terörü... İktidara araç olarak terörle ilgili söylemleri kullanıyorsunuz. Muhaliflerinizi “terörist” diye ilan ediyorsunuz, muhaliflerinizi “İşte, eğer bunlar kazanırsa bundan sonra su sayaçlarına teröristler bakacak.” filan diyebiliyorsunuz çekinmeden yani bu konuda da çok genişsiniz; burada bu suçlamayı yapıyorum size ama asla ve asla terörü yayıyorsunuz demedim.

Saygılarımla.(CHP sıralarından alkışlar)

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 73 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4680) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 364) (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Tamer Osmanağaoğlu.

Buyurunuz Sayın Osmanağaoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

Şahsınız adına da söz talebiniz bulunduğundan süreniz on beş dakikadır efendim.

MHP GRUBU ADINA TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine konuşmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunmaktayım.

Sözlerimin başında Taksim’de PKK/YPG terör örgütü tarafından gerçekleştirilen alçak saldırıda hayatını kaybeden vatandaşlarımıza rahmet, yaralılarımıza acil şifalar, kıymetli ailelerine de sabır diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun.

Ayrıca, Türklüğün kıtaları aşan yürüyüşünü batı denizinde devam ettiren, Türk milletinin Kıbrıs Adası’ndaki güçlü nefesi olan, Ergenekon’da dağları eriten, aklı Akdeniz’in sıcak sularında ilk günkü ferasetle yaşatan Kıbrıs Türklüğünü Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin kuruluşunun 39’uncu yıl dönümünde gurur ve coşkuyla selamlıyorum.

Hiç şüphe yok ki millî bekadan bahsedeceksek Kıbrıs Türklüğünün varlığı bekamızın yaşam pınarı, Türk asrından bahsedeceksek Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin mevcudiyeti Türk asrının en önemli sacayaklarından biri olacaktır. Ne mutlu ki dünya kamuoyu tam da Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin kuruluş yıl dönümüne rastgelen bir zamanda Türk dünyası için gurur verici bir hadiseye de şahitlik etmiştir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Türk Devletleri Teşkilatına gözlemci statüsünde kabul edilmiş, Kıbrıs’ın Türk dünyasının ayrılmaz bir parçası olduğunun Türk devlet teşkilatları tarafından da teyit edildiği tekrar ortaya çıkmıştır.

Kıymetli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 19’uncu maddesiyle birlikte hizmet ihracıyla önemli bir alanda ehemmiyetli bir yer tutan, İstanbul Finans Merkezi bölgesinde faaliyet gösteren kurumların yurt dışından satın alınan malları Türkiye’ye getirmeksizin yurt dışında satmalarından veya yurt dışında gerçekleşen mal alım satımlarına aracılık etmelerinden sağladıkları

kazancın yüzde 50'sinin kurum kazancından indirilmesine imkân vermektedir. Diğer yandan, kamulaştırılmada uyumsuzluklar sebebiyle yargı yolundan kaynaklanan ve uygulamayı uzatan bazı sorunlar da kanun teklifiyle birlikte giderilmektedir. Uyuşmazlığa konu olan arazilerin üzerinde yapı olup olmadığına bakılmaksızın düzenlemeyle birlikte bütün bu uyumsuzlukların adli mahkemelerin çalışma alanına girmesi sağlanmakta, idare mahkemelerinde bulunan dosyalar da adli mahkemelere taşınarak vatandaşlarımızın süruncemede kalan işlemlerinin hızlanmasına vesile olacaktır. Hâlihazırda adli mahkemelerde olan 8.434 dosyaya ilaveten 3.343 dava dosyası daha adli mahkemelere aktarılacak, tek elden işlemler sürdürülecektir.

Ayrıca, bu kanun teklifiyle birlikte önemli bir eksiklik daha giderilmektedir. Kömür ve linyit maden kazalarında hayatını kaybeden vatandaşlarımızın yakınlarına verilen haklar ve bu haklarla ilgili düzenlemeler bulunmaktadır. Mevcut düzenleme, 2003-2014 yılları arasında maden kazasında vefat edenleri kapsıyordu; gerçekleştirdiğimiz düzenleme hem 2003 öncesi hem de 2014 sonrasında vefat eden maden şehitlerimizin yakınlarını da kapsama alanına almaktadır. Maden şehitlerimizin varsa prim borçları terkin edilmekte, hiçbir şart aranmaksızın yakınlarına aylık bağlanması sağlanmaktadır. Bu düzenlemeden faydalanacak 1.500 maden şehidi ailemizin sorununun ortadan kaldırılması son derece yerindedir.

Bir diğer düzenleme ise Fiyat İstikrarı Komitesinin kurulmasıdır. Ekonomik dalgalanmaların tüm dünyada kendisini gösterdiği, beşeriyeti topyekûn etkilediği bir dönemde Fiyat İstikrarı Komitesinin kurulmasını önemli görmekteyiz. Fiyat istikrarını sağlamaya yönelik yapısal politika önerileri geliştirecek, istikrarı tehdit eden riskleri takip ederek alınması gereken önlemleri belirleyecek, kamu tarafından belirlenen ya da yönlendirilen fiyatların, fiyat istikrarı odağında uygulamasını sağlamaya yönelik kararlar almak gibi görevleri olacak Fiyat İstikrarı Komitesinin kurulmasını da yerinde gördüğümüzü ifade etmek isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin getirdiği en önemli düzenlemelerden biri de 15, 16, 17, 18 ve 20'nci maddelerde kendisine yer bulan, cemevleriyle ilgili düzenlemelerdir. Anadolu, milletleri öğüten, medeniyetleri eriten, kültürleri tarihin tozlu sayfalarından kaldıran ama bin yılı aşkın süredir bağrını açtığı Türk milletinin yüreğinde eşsiz bir yer edinen muhteşem bir coğrafyanın Türkçe adıdır. Hiç şüphe yok ki bu toprakların Türk'e duyduğu sahiplenmenin, Türk'ün bu topraklara duyduğu aşkın bin yıldır sürmesinin de bundan sonra sürecek olmasının da en önemli sebebi, Türk milletinin hiçbir zaman ikbalini istiklalinin önüne koymamış olmasıdır. Bu topraklar, Türk milletinin insanlık tarihindeki binlerce yılda kazandığı tecrübelerle yoğrulmuş, birlik hazinesi gibi eşsiz bir lütufla çelikleşmiş, aynı duaya amin diyen yüreklerin varlığıyla sadece Türk dünyasına değil, tüm insanlığa yol gösteren Kutup Yıldızı'nın doğduğu yer olmuştur.

Bugün, Türkistan'dan Türkiye'ye uzanan kutlu inanç halkasının gönlümüzdeki temsilcileri, Hoca Ahmet Yesevi'den el alan alperenlerin mirasçıları, Hacı Bektaş ocağında karılan manevi mayanın emanetçileri, Anadolu'dan Balkanlara kadar gönül coğrafyamızı vatan kılan ruhun asli cevherleri, ehlibeyt sevdalısı canlar için tartışmasız kıymetli olan cemevleriyle ilgili düzenlemeler de içeren teklifin görüşmelerini gerçekleştiriyoruz. Ne mutlu ki olağanüstü tarih şuurumuzun, mazi ile atiyi kavuşturacak olan mükteşabatımızın ve mensubiyet şuuruyla varlığımızı armağan ettiğimiz Türklüğün fikrî ihtişamının sorumluluğu her zaman olduğu gibi yine bu kutlu çatı altında yerine getirilmektedir.

Açık bir şekilde ifade etmem gerekir ki töresinde sosyal adaletin en yüce uygulamalarını yaşatan Türk milleti, ne soyunu ne de asırlardır kılıcı ve kalemi olduğu başının tacı İslam dinini hiçbir zaman istismar aracı olarak kullanılmamıştır. Bu irade kimi zaman bengü taşlarda anıtlanmış kimi zaman da fikrî ihtişamıyla zihinlerimizi aydınlatan beyitlerde kendini bulmuştur. Hazreti Hüseyin'in sızısı

hepimizin yüreğini sızlattırken Hazreti Ali'nin feraseti aklımıza gelmiş, yüreğimizi ferahlatmıştır. Kerbelâ'nın ateşi hepimizin yüreklerini kor gibi yakarken erenlerin bilgeliği hatıralarımıza gelmiş, yüreklerimize su serpilmiştir. Kalbimiz daraldığında Şahı Merdan Hazreti Ali imdadımıza yetişmiş, umudumuz tükendiğinde ise "Ali'ye eza eden, bana eza eder." diyen iki cihan güneşi Efendimiz Hazreti Muhammed sevgisi ruhumuzda şifa olmuştur.

Bugün burada sergilediğimiz irade de canlarımızla aynı olan kader mevkimizin kazandırdığı iradedir. Hoca Ahmet Yesevi'den Hünkâr Hacı Bektaş Veli'ye uzanan köprü bu topraklarda payidar olma inancını hiçbir zaman kaybetmeyen, insanlığa huzur için gayret göstermek kararlılığından hiçbir zaman vazgeçmeyen Türk milletinin yegâne güvencesidir. Hünkâr Hacı Bektaş Veli'nin bir yanında aslan, bir yanında ceylan olan meşhur tasviri, beşeriyete bakış açımızın kaynağı, beşere duyduğumuz muhabbetin pınarıdır. Onun bu topraklara diktığı sevgi ve hoşgörü fidanı bugün ulu bir çınar olmuş ve o çınarın gölgesi hepimizi kapsayacak kadar büyük bir alanı kapsamıştır. Bu yüzdendir ki tutumumuz istismara kapalıdır, tutarsız ve sahte sahiplenmelere karnımız toktur. Siyasetimiz bu minval üzerine inşa edilmiş, karakterimiz de bu minval üzere tanzim edilmiştir. Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli'nin ifade ettikleri gibi Alevi İslam inancına sahip kardeşlerimiz bizim canımız, can beraberimizdir, cami de cemevi de bizimdir, hepimiz Müslümanız, Kerbelâ ortak sızımız, Hazreti Ali manevi büyüğümüzdür. "Akıl gibi mal, iyi huy gibi dost, edep gibi miras, ilim gibi şeref bulunmaz." diyen Hazreti Ali'nin sözü yolunuzu aydınlatan meşaledir. "Yol boyunca kül olmadan, Yâr nezdinde kul olunmaz." diyen Hoca Ahmet Yesevi'nin sözleri azmimizin kaynağıdır. "İlim beşikte başlar, mezarda biter." diyen Hünkâr Hacı Bektaş Veli'nin sözleri yolculuğumuzun parolası. "Maksudumuz yârdır bizim, geçtik ziynet kabasından, gencinemiz erdir bizim." diyen Balım Sultan sözleri ülkelerimizin anasıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi olarak, her zaman Alevi İslam inancına sahip vatandaşlarımızın taleplerine imkânlarımız ölçüsünde kulak verdiğimiz Milliyetçi Hareket Partili belediyelerimizin de yıllardır cemevlerinin yapımıyla ilgili, giderleriyle ilgili gösterdikleri hassasiyet kamuoyunun da malumudur. Siyasetüstü bir ahlakla sergilediğimiz bu duruşumuz bundan sonra da elbette devam edecektir. Yetmiş iki millete bir nazarla bakanların, hakikati görmesine kimse engel olamayacaktır. Hazreti Ali'nin celadeti olduğuna inancımız tamdır. İnaniyorum ki Türk asrına doğru gerçekleşen büyük yürüyüşümüzde Hacı Bektaş'ın kutlu nefesi bize iman ve iştiyak aşılacaktır. Biz biliyoruz ki Alevi İslam inancına sahip vatandaşlarımız için "dost" kavramı çok mühimdir ve yine biliyoruz ki dost, birlikte yol yürünen, birlikte cefa çekilen kişidir, yol kardeşliği de bütün bağların üstünde gelir. Bu sebeple, kutlu hedeflere milletçe yürüdüğümüz bugünlerde aynı hedeflere, aynı azimle beraber yürüyecek olan dostlarımızı en kalbî duygularıyla selamlıyorum.

Yine Hünkâr'ın "Gelin canlar bir olalım." deyişinde söylediği gibi "Özü öze bağlayalım/Sular gibi çağlayalım/Bir yürüyüş eyleyelim/Tevekkeltü taalallah" diyerek Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyor, kanunun hayırlara vesile olmasını diliyorum. (MHP, AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil Oral.

Buyurunuz Sayın Oral. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL ORAL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerine aleyhte söz almış bulunuyorum.

Sözlerime İstiklal Caddesi'nde yaşanan hain terör saldırısında hayatını kaybeden kardeşlerimize, evlatlarımıza rahmet dileyerek başlamak istiyorum, acılı ailelerine ve Türk milletine sabırlar diliyorum. 3 yaşındaki bir evladı, onun babasını, başka aileleri ve insanları katledebilecek kadar canavarlaşan terörü şiddetle lanetliyorum. Teröre içeriden, dışarıdan kim destek veriyorsa, kim göz yumuyorsa ona Yüce Allah Kahhar ismi şerifiyle muamele etsin. Kim bu hainlerin elini kolunu sallayarak sınırlarımızdan geçmesine, güneyden kuzeye ülkemizde baştan sona seyahat edebilmesine kasten fırsat veriyorsa Allah onlardan da hesap sorsun.

Kıymetli milletvekilleri, bu teklifle torba kanun enflasyonunun devam ettiğini görmekteyiz. İktidar, ucube yasama sürecinde ısrar etmektedir. “Tarihî adım atıyoruz.” diye reklamı yapılan düzenlemeleri dahi alakalı alakasız maddelerin yer aldığı torbalara atmak AK PARTİ iktidarının ciddiyetsizlikler serisinin yeni halkası olmuştur. Zaten ancak AK PARTİ iktidarında kamulaştırmaz el atma, finans merkezi, cemevleri ve kayyumlar aynı torbanın içinde yer alabilirdi. Merhum Cem Karaca’nın meşhur şarkısında dediği gibi, bindik bir alamete, gidiyoruz kıyamete. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Saygıdeğer milletvekilleri, AK PARTİ iktidarı bir Anayasa değişikliği ve referandum gündemi yaratmıştır, Anayasa değişikliği için siyasi parti gruplarını ziyaret etmektedir ancak çözümü Anayasa’da arayan AK PARTİ iktidarı, Anayasa’ya dayanarak verilen Anayasa Mahkemesi kararlarını tanımamaktadır, ciddiye almamaktadır. Sırf bu torba kanun teklifinin içerisinde bunun birkaç örneği de mevcuttur. Kamulaştırmaz el atma davalarında avukatlara ödenecek vekâlet ücretleriyle ilgili madde bunun bir örneğidir. 2014 yılında aynı esaslardaki düzenleme Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Komisyonunda tekliften çıkarılan limanlar düzenlemesi de yine aynı doğrultudadır.

Yine, bu teklifin 23’üncü maddesinde iptal edilen bir madde yerine yapılan düzenleme bulunmaktadır. FETÖ’yle mücadele ederken hukuku hakıyla kullanamayan şirketlere atanacak kayyumlar açısından bile adaletsizlik yaratan bir iktidardan samimi bir Anayasa değişikliği beklemek hayaldir çünkü AK PARTİ iktidarı âdeta Anayasa Mahkemesine kafa tutmaktadır, yirmi yıldır kendi atadığı üyelerle şekillendirdiği Anayasa Mahkemesini dahi sulandıran, ciddiyetini düşüren bir iktidardır. Dün, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği düzenlemeleri bugün neden tekrar getirmektensiniz biliyor musunuz? Ben tahmin edeyim. Kamu kaynaklarını kullanarak bir seçime gitmek istiyorsunuz. Bir yandan vatandaş enflasyona ezdiriyorsunuz, diğer taraftan geçici tedbirlerle ekonomiyi ayakta tutmaya çalışıyorsunuz. Bir taraftan vatandaşa verirken diğer taraftan nereden kısabiliriz diye hesap yapıyorsunuz. Bir yandan avukatların vekâlet ücretlerine göz dikiyorsunuz, diğer taraftan da motorlu araç ticareti yapan vatandaşlarımızdan vergi teminatı istiyorsunuz. Bir yandan Deli Dumrul hesabı yapıyorsunuz, bir yandan da sosyal devletçilik rolü oynuyorsunuz çünkü devleti partinizin tapulu malı zannediyorsunuz.

Kıymetli milletvekilleri, Türkiye hızla, bir parti devleti olmaya ilerlemektedir. 2002’de “Avrupa Birliği vizyonu” diye yola çıkan AK PARTİ iktidarı, 2022’de Kuzey Kore modeline evrilmiştir; en acısı, bu modele güvenlik güçlerimiz de alet edilmektedir. Bir Türkiye Yüzyılı türküsü tutturmuş gidiyorsunuz. Dün Türk’ten rahatsız olup “Türkiyeli”yi icat ettiniz, bugün de “Türk Yüzyılı” diyemeyip “Türkiye Yüzyılı” diyorsunuz. AK PARTİ bünyesindeki AR-GE Başkanlığınızın dergisini çıkardığı Türkiye Yüzyılı Projesi’ni devlet kurumlarının basın açıklamalarına koyuyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İBRAHİM HALİL ORAL (Devamla) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Türk polisinin bandosuna seçim şarkınızı çaldırıyorsunuz. Türk polisi sizin partinizin oyuncağı asla değildir, Türk polisi sizin partinizin propaganda aygıtı hiç değildir. Peygamber Efendimiz bir hadişerifinde şöyle buyurur: “Utanmıyorsan dilediğini yap.” Yani utanmıyorsanız dilediğinizi yapınız. Şehitleri olan bir kurumu böyle hâllere sokmaktan utanmıyorsunuz. Emin olun, biz bile sizin adınıza utandırmıyoruz.

Teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Soru-cevap işlemini geçiyoruz ama arkadaşlardan bir kısmına 60’a göre söz vereceğiz.

Sayın Aygun...

Sayın Taşkın...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, yirmi yıllık AK PARTİ iktidarında yapılanlara ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AK PARTİ olarak bundan yirmi yıl önce Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde hükûmete geldiğimizde ülkemizin asırlık demokrasi ve altyapı eksiklerini gidermek için kapsamlı bir kalkınma programı başlattık. Ülkemizi geliştirmek, büyütmek, güçlendirmek, milletimizin refahını artırmak, hayatı kolaylaştırmak için çalışıp çabaladık. Eğitimden sağlığa, ulaştırmadan enerjiye, sanayiden tarıma her alanda ülkemizi baştan sona âdeta yeniden inşa eden adımlar attık. Milletimiz, bizim bu gayretimizi ve başarılarımızı gördüğü için girdiğimiz her seçimde daha yüksek oy oranıyla bizi destekledi. Önümüzdeki 2023 seçimlerinde de Cumhur İttifakı olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde, Allah'ın yardımı ve aziz milletimizin desteğiyle iktidar olacak, aziz milletimize hizmet etmeye devam edeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

47.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, yirmi yıllık AK PARTİ iktidarında yapılanlara ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemizi geliştirmek, büyütmek, güçlendirmek, milletimizin hayatını kolaylaştırmak için sadece yol, tünel, köprü, metro gibi kara ulaşımına ağırlık vermedik, 26'dan devraldığımız havalimanı sayımızı 31 ilaveyle 57'ye çıkardık, denizcilikte tersane sayımızı 37'den 84'e yükselttik, yat bağlama kapasitemiz 8.500'den 18.667'ye yükseldi. Dünyanın en güzel kıyılarına, koylarına sahip, 3 tarafı denizlerle çevrili cennet vatanımızın sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan turizm gelirini artırmak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu yıl sonunda 40 milyar dolarlık bir turizm geliri elde etmeye doğru gidiyoruz. Ülkemize kazandırdığımız eser ve hizmetleri ne kadar özetlersek özetleyelim saymakla bitiremeyiz. Beyhude uğraşmak boşuna, her zaman dediğimiz gibi, eser ve hizmet üretmek AK PARTİ'nin işi, çıtayı yükseltmek de AK PARTİ'nin işi.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer...

48.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Eskişehir'in köylerindeki sorunlara ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak haftalardır Eskişehir'imizin köylerinde hemşehrilerimizle buluşuyoruz. İktidarın beceriksiz politikaları tarım ve hayvancılığı yok ediyor. İşte süt diyarı Beylikova'mız, Okçu köyünde hayvanı olan sadece 1 kişi kalmış. Saman fiyatının, yemdeki artışın üstesinden gelemiyor kimse. Köylü artık parayla süt, yoğurt alır hâle gelmiş. Anadolu'muzun sebze deposu Sarıcakaya ve Mihalgazi'de üreticilerimiz, sebze hallerindeki esnafımız; kasa taşıyan, sebze yıkayan emekçilerimiz “Kumar oynar gibi sebze ekiyoruz, kaç liraya satacağımızı bilmeden ekiyoruz.” diyor. Sarıcakaya Düzköy'de çiftçi kadınlarımız “Mazota, gübreye, fideye çalışıyoruz; çiftçiliği bitirdiler. Çiftçi biterse Türkiye biter.” diyor. Mihalgazi Bozaniç ve Sakarınlıca; Mihallıçık Sekiören, Narlı, Saray, Ahurözü, Dümrek, Diközü, Ahur köylerinde çiftçi ayakta kalma mücadelesi veriyor, Sazak'ta da meralarına göz diken devlete karşı mücadele veriyor. Sivrihisar Sarıkavak, Elcik, Zey, Karkın, Memik köylerimizin çoğunda telefon çekmiyor, internet yok. Zey'de vatandaşlarımız elektrik hizmeti alamıyor, seslerini duyan yok...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – ...ama her ay yüzlerce liralık faturayı gönderiyorlar.

BAŞKAN – Sayın Ataş...

49.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, kamuda hizmet veren taşeron firma işçilerine ilişkin açıklaması

DURDUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kamuda çalışan ve 696 sayılı KHK'yle kamu kurumlarına ait şirketlere işçi statüsünde geçiş yapan işçiler dört gözle kadroya alınmayı bekliyor. 2018'de yapılan düzenlemeyle danışmanlık hizmetlerinde, hastanelerin bilgi işlem bölümlerinde çalışanlar, çağrı merkezleri çalışanları kadroya alınmadı; Karayollarında müşavirlik hizmetlerinde çalışan teknik personel kapsam dışı bırakıldı, 14 bin çalışan taşeron firmada kaldı. Tarım İşletmelerinde 9.600 işçi, Şeker Fabrikalarındaki şirketlerde 3.500 işçi, PTT'de 17 bin işçi, Devlet Hava Meydanları İşletmelerinde yüzlerce işçi taşeron firmada çalışmaya devam ediyor. Belediyelerde asli işleri yapan belediye şirket çalışanı, işçiler, zabıta ve itfaiyeciler kadro bekliyor. Bu kapsamda, ayırım gözetmeksizin, kamuda hizmet veren işçilerin tamamı hak kaybına uğratılmadan kadroya alınmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 73 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4680) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 364) (Devam)

BAŞKAN – İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

14'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Necdet İpekyüz

Oya Ersoy

Mahmut Celadet Gaydalı

Batman

İstanbul

Bitlis

Zeynel Özen

Ali Kenanoğlu

İstanbul

İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Cavit Arı

Cengiz Gökçel

Ömer Fethi Gürer

Antalya

Mersin

Niğde

Tacettin Bayır

Kamil Okyay Sındır

İzmir

İzmir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Zeynel Özen.

Buyurunuz Sayın Özen. (HDP sıralarından alkışlar)

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Teşekkürler Başkan.

Sayın milletvekilleri, ben bugün ansiklopedik genelgeçer bilgileri değil, bizzat yaşadığım deneyimleri paylaşacağım.

Otuz yıl, otuz yılı aşkın, Avrupa ülkelerinde ve İsveç'te yaşadım. Orada, devletin inançlara yaklaşımını size anlatacağım. Uzun yıllar Avrupa Alevi Birlikleri Konfederasyonunun Yönetim Kurulu üyeliğini yaptım. 14 ülkede örgütlü olan Aleviler -1,5 milyona hitap ediyor orada o örgütlenme- ve 300'ün üzerinde cemevi var. Demokratik, laik ve çağdaş hiçbir ülkede, devlet, inanç toplumlarının dinsel faaliyetlerini finanse etmez. Bir kilisenin, sinagogun, caminin veya cemevinin dinî ihtiyaçları devlet tarafından karşılanmaz. Ne papazın ne imamın ne hahamın ne de dedenin maaşını devlet vermez. Din adamının parasını verersen hizmet ettiği inanç toplumunun değil, parasını aldığı yerin vicdanı olur. Avrupa'da devlet dinden tamamen elini çekmiştir. Bu getirdiğiniz kanun teklifi gibi kendilerine göre bir dinî yapılanma oluşturmazlar.

Peki, Avrupa'da devletin inanç toplumlarına dair sorumlulukları nedir? Devlet, inanç topluluklarının sosyal alandaki hizmetlerini ve projelerini destekler. Örneğin, hastane, kreş, yaşlılar yurdu, öğrenci yurdu yaparlarsa destek verir ve bu yerlerden tüm yurttaşların yararlanmasını sağlar. Din dersi de aynı öyle. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi hem cemevleri hem de zorunlu din dersi hakkında karar verdi fakat ne yazık ki Türkiye bundan hiç bahsetmiyor, böyle bir yasa teklifi geliyor, bundan da bahsetmiyor. Avrupa'nın hiçbir demokratik ülkesinde din dersi yoktur arkadaşlar, dinler tarihi vardır. Bu dinler tarihinde de dinlerin kısaca tarihi öğretilir. Yoruma açık hiçbir şey orada öğretilemez. Diğer taraftan, ana dili de öyledir. Ana dili, dilini öğrenmek temel insan haklarından birisidir. Okullar açabilir bu kurumlar. Haftada kırk saat ders varsa otuz beş saatine devlet müfredatını alır, beş saatine de kendi inancını fakat kendi inancını öğretirken de bu programı devlet yetkililerine onaylatması gerekiyor. Bir imam, bir dede, bir papaz ders veremez ancak pedagojik formasyonu olan birisi bu dersleri verebilir. Ana dili de öyledir, İsveç'te git -bırak Kürtçeyi, Türkçeyi; bunlar yaygın diller- de ki: "Benim ana dilim kuş dili." Devletin görevi, sana bir öğretmen bulup o çocuğuna o dili öğretmektir arkadaşlar. Bu, ülkeyi ne böler ne de parçalar.

Fakat burada yapılan nedir? Burada yapılan, sorunu çözmek değil, sorunun arkasından dolanarak... Yani düşünün ki cemevleri, ibadethane sayılmıyor ve bir yasa teklifi geliyor, Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlanıyor. Arkadaşlar, siz, kendi kendinize Müslüman olmayın, sizin için istediğiniz şeyi başkaları için istemiyorsunuz. Nasıl? Yani devasa, 36 milyar bütçeli bir Diyanet yaratıyorsunuz. Alevilere geldi mi; Aleviler, çimento, boya, tuğla... Arkadaşlar, bu, Alevi sorununu çözmek değil; Alevi sorununu asimile etmek, manipüle etmek, Alevileri yok saymaktır. Derhâl bu yasa geri çekilmeli; tüm partilerden oluşacak bir komisyonla, Alevi kanaat önderleriyle, Alevi örgütleriyle tekrar bu teklif hazırlanmalı, Meclise öyle gelmelidir arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) - Eğer bu yapılmazsa Aleviler bu teklif karşısında... Hiç kimse bu teklifi kabul etmiyor; onur kırıcı, incitici buluyor. Sizlerin 15-20 milyon Alevi'ye böyle davranma ne hakkınız var ne de lüksünüz var. Diyorum ki: Bu teklifi geri çekin. Alevilik vardır, Alevilik haktır.

Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci konuşmacı Antalya Milletvekili Sayın Cavit Arı.

Buyurunuz Sayın Arı. (CHP sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Önceki gün İstanbul Beyoğlu İstiklal Caddesi'nde yaşanan terör saldırısını lanetliyorum, kınıyorum. Ölen vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara geçmiş olsun dilekelerimi buradan iletiyorum.

Cemevleri ibadethanedir, öncelikle olaya böyle bakmak durumundayız değerli arkadaşlar. Bu düzenlemenin şu an üzerinde konuştuğumuz 14'üncü maddesiyle 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddesine ekleme yapılarak gerektiğinde cemevleri için bina ve tesisler yapmak, bu bina ve tesislerin her türlü bakımını, onarımını yapmak ve gerekli malzeme desteğini sağlamak yönüyle büyükşehir belediyelerine bir imkân yani yetki tanınmakta. Değerli arkadaşlar, zaten belediyelerimiz benzeri destekleri bugüne kadar yapagelmışlerdi.

Şimdi, bu sorunun çözümünde önemli olan cemevlerine bakış açısının ne olduğudur ancak öncesinde ben şunu söylemek durumundayım: Bakın, önümüzde bir seçim süreci var. Son dönemlerde sizin getirmeye çalıştığımız birçok düzenleme ve işte bu, cemeviyle ilgili düzenlemeler de seçim vaadi kokan düzenlemeler. Önceki günlerde torba yasalarla geçen birçok düzenlemeler yapıldı. Örneğin, muafiyetler getirilmeye çalışıldı; işte, bazı icra dosyalarının kapanmasıyla ilgili birtakım düzenlemeler, imkânlar getirildi; işte, yine birtakım muafiyetler falan. Bunların hepsi temelde seçime dönük yapılan işler. Eğer önümüzdeki seçim süreci olmasaydı sizin bu düzenlemeleri bırakın yapmak, aklınıza dahi gelmeyecekti yani siz, esasen yapmaya çalıştığınız bu konularda samimi değilsiniz. Seçim olmasaydı bu cemevleriyle ilgili düzenleme sizin zerre kadar aklınızda yoktu, olsaydı yirmi yıldır Alevi yurttaşlarımızın haklı taleplerini bugüne kadar en azından karşılamaya çalışırdınız. Ve yine, eğer siz samimi olsaydınız... Bakın, geçen hafta Alevi derneklerinin temsilcileri Meclisin önüne geldiler, burada dediler ki: “Biz taleplerimizi buradan bir kez daha tekrar etmek istiyoruz.” Ne yaptınız? Alıp da o vatandaşlarımızı dinlediniz mi? Yani “Arkadaş, siz de ne diyorsunuz, talebiniz nedir?” diye onların fikirlerini aldınız mı? Hayır. İşte, siz, samimi olsaydınız o vatandaşlarımızı dinlerdiniz, dinleme gereği dahi duymadınız. “Biz yaparız, olur” mantığı; işte, bu, samimiyetsiz olduğunuzu ve sadece bu yapmaya çalıştığımız düzenlemelerin, efendim, seçime dönük bazı düzenlemeler içerdiğini açıkça göstermekte.

Bu konu çok hassas ve önemli bir konu değerli arkadaşlar ve bu konunun taraflarıyla birlikte üzerinde konuşulmalı, birlikte üzerinde değerlendirme yapılmalı ve birlikte çözüm üretilmelidir. Alevi vatandaşlarımız haklarda eşitlik istemekte çünkü onlar da devletimize karşı her türlü yükümlülüklerini herhangi bir ayırım yapmaksızın aynen yerine getirmekte; vergiyi onlar da vermekte, askere onlar da gitmekte yani kısacası, bir yurttaş olarak her türlü vazifesini yerine getirmekte. O zaman aynı haklara sahip olmalı. İşte, eğer dinlemiş olsaydınız, o temsilci arkadaşlarımız haklarda eşitlik yönüyle sizlere düşüncelerini anlatacaklardı.

İşte, sonuç itibarıyla şunu söyleyelim: Cemevleri ibadethanedir ve ibadethane olarak kabul edilmelidir diyorum, hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hayrettin Nuhoglu

Hüseyin Örs

Adana

İstanbul

Trabzon

Behiç Çelik

Hasan Subaşı

Aydın Adnan Sezgin

Mersin

Antalya

Aydın

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurunuz Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesi üzerinde konuşacağım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 39'uncu yıl dönümünü kutluyorum. Türk dünyasının bir parçası olan Kıbrıs, ebediyete akıp giden zaman içinde Akdeniz'in ortasında daima bir güneş gibi parlayacaktır.

Değerli arkadaşlar, Komisyona gelen teklifin içeriğine baktığımızda yine birbirinden alakasız konularda düzenlemeler yapıldığı anlaşılıyor; motorlu araç satışından kamulaştırmaya, maden kazalarından cemevlerine kadar. Hâlbuki böylesine önemli bir inanç grubunun bağımsız olarak ele alınıp özgün bir yasaya kavuşturulması gerekirdi. Görünen o ki ilk adım yanlış atılmıştır.

Değerli milletvekilleri, AKP, yirmi yıldır izlediği mezhepçi politikalarla Alevi yurttaşlarımız nezdinde güvenini kaybetmiştir. Böyle bir teklifle Genel Kurulun huzuruna çıkmış olması cürümlerinin unutulmasına da yetmeyecektir. Her şeyden önce milyonlarca Alevi vatandaşımızı ilgilendiren konunun torba yasa teklifine sıkıştırılması başlı başına bir fiyaskodur. Türk uygarlığının ayrılmaz bir parçası olan Alevi-Bektaşî düşüncesi köken itibarıyla insani ve evrensel düşüncenin en somut örneklerinin başında gelmektedir. Asya'da Hoca Ahmet Yesevi'nin alperenlerinin akın akın Anadolu'ya gelmesi ve fütuhat geleneğini yerleştirmesi Anadolu'da Avrupa'dan da önce Aydınlanma Çağı'nı başlatması açısından önemlidir. Ne yazık ki bu ileriki asırlarda değerlendirilememiş, Selefi akımlar Türk aydınlanmasını karartmıştır. Selçuklu'yu kuran bu damardır, Osmanlı'yı kuran da bu damardır. Dört yüz yıl etkinliği kaybettirilen Yesevi-Bektaşî yolu cumhuriyetle birlikte yeniden yeşermiştir. Bu itibarla, bugün biz bu vatanda asrın idrakine yeni bir medeniyet tasavvuruyla çıkmak istiyorsak kuşkusuz Hanefi-Maturidi yolu ile Alevi-Bektaşî yolunun savunamı olmalıyız. Dolayısıyla cami ve cemevi birbirinin karşıtı değil bütünleyicisidir.

Değerli arkadaşlar, AKP, yirmi yıllık iktidarında bugüne kadar hiçbir zaman birleştirici bir politika izlememiştir; etnik ve inanç temelli ayrışmaları, fay hatlarını sürekli tetikleyen çatışmacı, kıskırtıcı, karıştırmacı, ötekileştirici bir dili tercih etmiştir. Bunların başında da Alevilik, Bektaşîlik gelmektedir. Bu kesime saldırmak mahallesinde konsolidasyon siyaseti izleyen AKP, bir ölçüde başarılı olmuştur da diyebiliriz. Ancak AKP hanesine seçim kazanma bağlamında yazılan artılar, milletimizin hanesinde onulmaz yaraların açılmasının temel sebebi olmuştur. Evet, yara kaniyor arkadaşlar. Yarayı sarmamız,

millî birlik ve beraberliği güçlendirmemiz hayatidir. İktidarın yıllardır sürdürdüğü itici, aşağılayıcı dilin geldiği nokta toplumsal gerilimden başka bir şey değildir. Millî meselelerde de durum farklı değildir. Türklüğün mefahirine yapılan bütün saldırılar 85 milyonun vicdanında hâlâ bir iz olarak durmaktadır. Gelenen noktada AKP demek, Selefilik, İhvan, Bedevilik, özünden kopuş demektir, iş birlikçilik demektir.

Değerli arkadaşlar, bugün gelen noktaya bir bakar mısınız; bir torba yasayla cemevleri konusu düzenleniyor. Ne oldu da yirmi yıl sonra cemevleri, Aleviler, Bektaşiler aklınıza geldi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) - Biz İYİ Parti olarak her zaman hak olanın, doğru olanın, ahlaki olanın, samimi olanın yanında olmaya devam edeceğiz. İstikrarlı olmak, sözünün eri olmak, yalpalanamak siyaset yapmanın temeli olmalıdır.

Tekrar başa dönersek 14'üncü maddeden başlayarak toplam 5 madde söz konusu düzenlemeleri yapıyor. İYİ Parti olarak bizim yürekten hedefimiz, aziz milletimizin üstün millî ve manevî değerlerine suikast peşinde olanları etkisiz kılmaktır. Alevi yurttaşlarımızın haklı taleplerinin karşılanmasında her zaman destekçiyiz.

Sözüme son verirken hepinize tekrar saygılar sunarım.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

15'inci madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Necdet İpekyüz

Oya Ersoy

Zeynel Özen

Batman

İstanbul

İstanbul

Ali Kenanoğlu

Mahmut Celadet Gaydalı

Mahmut Toğrul

İstanbul

Bitlis

Gaziantep

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Kadim Durmaz

Cavit Arı

Cengiz Gökçel

Tokat

Antalya

Mersin

Ömer Fethi Gürer

Tacettin Bayır

Kamil Okyay Sındır

Niğde

İzmir

İzmir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul.

Buyurunuz Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, Genel Kurulu ve Genel Kurulun sevgili emekçilerini, ekranları başında bizleri izleyen sevgili yurttaşlarımızı öncelikle saygıyla selamlıyorum.

Sayın vekiller, bugün Pir Seyit Rıza'nın ve arkadaşlarının idam edilmesinin 85'inci yılı. Ben, bu vesileyle Pir Seyit Rıza'yı ve yol arkadaşlarını saygı, minnet ve özlemlerle yâd ediyorum. Pir Seyit Rıza "Ben, sizin hilelerinizle baş edemedim; bu, bana dert oldu ama ben de sizin önünüzde diz çökmedim, bu da size dert olsun." diyerek torunlarına, bize bir direniş mirası bıraktı. Bu vesileyle tekrar saygıyla anıyorum.

Değerli arkadaşlar, Alevi-Bektaşî inancı, bin yıllara sâri bir inanç ve Selçuklu'dan Osmanlı'ya, Osmanlı'dan cumhuriyete intikal etmiş bir sorunlar yumağı ve bugüne kadar kabul edilmemiş bir inanç ve bugün AKP-MHP iktidarı, bir torba yasa içerisinde Alevi sorununu çözdüğünü iddia ediyor. Şunu bilin ki o torbanın içinde birçok şey var ve siz, Alevi inancına sahip yurttaşlarımızı -evet- kırılıyorsunuz, onların gönlünü kırılıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, Alevi-Bektaşî inancına sahip bizler ne istiyoruz? Eşit yurttaşlık istiyoruz ve diyoruz ki: Cem, bizim ibadetimiz; cemevi, bizim ibadethanemiz. Bunun yasal statüye kavuşturulmasını istiyoruz. Bizim inancımızı tanımlamaktan ve çerçeve çizmekten vazgeçin diyoruz ve bizler, Aleviler, çocuklarına Hanefî inancının zorunlu dayatılmasını kabul etmiyoruz. Bakın, bu konuda çok açık AİHM kararları var ve siz uluslararası yasalara uymuyorsunuz. Yine, herkes biliyor ki bugün Alevî çocukları kamuda işe alınırken maalesef inançları karşılıklarına engel olarak çıkarılıyor ve Alevilere ait dergâhlar, ocaklar maalesef sahiplerine teslim edilmek istenmiyor.

Aleviler tüm bu sorunlarının eşit yurttaşlık temelinde çözüleceğini ifade ediyor. Bakın, Aleviler ne diyor: "İnsan olmaya giden yolun adıdır Alevilik, bu yolda ıkrarlıyız. Devletin, İslamcı ulemanın ve Şiiliğin değil, Alevilerin Aleviliğini yaşıyoruz ve yaşamaya devam edeceğiz; ıkrarımız yoludur, devlete değil. Yoluna ve ıkrarına bağlı Alevî insanıyız, devlete ise sadece vatandaş ama devletin Alevî'si asla olmayacağız, olanı da tanımayacağız. Zira yola göre, inancını ve ıkrarını devlete, makama ve maaşa satan düşkündür çünkü yolumuzda kulluğa, biate, ranta, makama ve boyun eğmeye rızalık yoktur. O yüzden, bilin ki Alevilik torbaya sığmaz ve bakanlık birimlerinin asimilasyon başkanlık odalarına da sığmaz. Siz, kadim Alevî yolunu folklorik ve turistik bir unsur mu sandınız? Nasırlaşmış siyasi vicdanlar, sağırlaşmış iktidar, kulakları körelmiş, inkâr gözleri... Bir kez daha sesleniyoruz: Aleviler eşit yurttaşlık istiyor, biz Aleviler eşit yurttaşlık istiyoruz. Sünnî ulemaların devlet terziciliğiyle biçtiği asimilasyon kefenini giymeyeceğiz ve ıkrarlıyız, Alevî, Bektaşî ve Kızılbaş hırcamızı çıkarmayacağız. Bu yüzden, ne kulluğa ne biate ne devlet makamına ve maaşına rızalığımızı yoktur."

Son olarak Nesimi babadan bir dörtlülük konuşmamı bitirmek istiyorum. "Ey Nesimi, can Nesimi ol gani mihman iken/Yarın şefaatkârım Ahmed-i Muhtar iken/Cümlemin rızkını veren ol gani Settâr iken/Yeryüzünün halifesi hünkâra minnet eylemem."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, selamlayın.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – İşte, yeryüzünün halifesi hünkâra minnet etmeyenleri siz bu torba yasalarınızla hizaya getiremeyeceksiniz; vereceğiniz betonla, boyayla Alevî halkını

kandıramayacaksınız. Evet, oy çoğunluğunuz var, bu yasa teklifini parmaklarınızı kaldırarak geçirmek isteyebilirsiniz, geçirebilirsiniz ama pratikte Aleviler bu maddeleri, bu yasalarınızı tanımayacaktır, tanımayacaktır, boyun eğmeyecektir.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Tokat Milletvekili Sayın Kadim Durmaz.

Buyurunuz Sayın Durmaz. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bizleri izleyen değerli yurttaşlarımız; önce, Taksim İstiklal Caddesi’nde lanet olası terör örgütünün saldırısıyla Hakk’a yürüten canlara Cenab-ı Hak’tan rahmet diliyorum, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Tabii, yine üzüntüyle söze başlıyoruz ama devamı da üzücü ve incitici. Burada bugün bir torba yasa konuşuluyor, içerisinde yok yok ama az önce bütün siyasi partilerin gruplarından konuşan arkadaşları dinlediğimde herkes sanki bu noktada doğru yapılmadığını sözleriyle söylüyor. Yani bu yasayı özel bir anlayışla, ortak bir anlayışla birlikte çıkarmamız gerektiğini söylüyor ama biraz sonra o niyetleri göreceğiz.

“Dört kitap yazıldı dört dine düştü

Kur’an Muhammed’in virdine düştü

Kul Himmet pirinin derdine düştü

Allah bir Muhammed Ali diyerek.” diyor.

İktidarın cemevleriyle ilgili düzenlemeleri Anayasa’ya açıkça aykırı olan bir düzenleme ve aynı zamanda bir torba yasanın içerisinde yüce Meclise getirilmesi inanıyorum Türkiye’de insanların büyük bir bölümünü vicdanen rahatsız ediyor. Torba yasa yaklaşımı Alevi inancına bir saygısızlıktır, bu, Alevi inancının temeli olan ocaklarına kayyum atamaktır. Bunu asla kabul etmiyoruz.

Baş başa değmeden taş yerinden kalkmazmış.

“Kemberbest bağlamış başında tacı

Kulağında küpe Güruh-u Naci

Gönül bir Kabe’dir, yap da ol hacı

Davut Sulari de nişan eylesin.” diyor. İşte, bu toprakların mayasından yetişen ozanlar bunların hepsini söylüyor ama maalesef kimse bir şey almıyor. Aleviliğin ibadethanesi cemevleri üzerine ve cemevlerinin nasıl ve nerede kurulacağına dair söz söylenmesini de çok doğru bulmuyoruz çünkü Alevilik, Hak Muhammed Ali; On İki İmamların, erenlerin, evliyaların, velilerin, âşıkların, sadıkların yoludur ve tam da bu nedenle Hakk’a giden bir yoldur. Kişi ya da topluluğun Hak’la nasıl bir gönül bağı kuracağına müdahale etme ve karışma hakkını kimse kendinde göremez, görmemelidir. Kimden, hangi temsil kurumundan görüş aldınız? Hiç yok. Ayrıca, hukuki bağlamda, kanun koyucunun ve bunu, kanunların uygulayıcısı olarak yürütenlerin Aleviliğin dinsel niteliğini yok sayma, reddetme ya da onun yerine karar verme yetkisi de yoktur. Kanun daha Genel Kurulda görüşülmeden Sayın Cumhurbaşkanı kararname yayımlıyor, başkanlar atıyor, birimler atıyor; bu da ayrıca bu Meclise yaşatılmış bir değişik hukuk garabetidir ama Aleviler yaşanan bütün olumsuzluklara rağmen, cumhuriyete ve bu ülkenin kurucusu, 20’nci asrın devlet adamı Gazi Mustafa Kemal Atatürk’e olan bağlılığından asla ödün dün de vermedi, bugün de vermiyor, yarın da vermeyecek. Bu konuda niteleme ve değerlendirme yapmaya yetkisi olmayan kanun teklifinin Aleviliğin dinsel niteliğini kabul etmeyip onu bir kültür olarak görmesi, bir dinsel topluluğun üyelerinin din ve vicdan hürriyetini kategorik bir şekilde inkâr ettiği anlamına

gelmektedir. Bu durum uluslararası hukuka aykırı olduğu gibi, Anayasa'mızın 24'üncü maddesine de aykırıdır. Alevi toplumunun ibadeti, ayinicemlerini nasıl kurduğu, demi nasıl sürdürdüğü, destur ve düsturlarıyla birlikte Kırklar Meclisinin ayiniceminde mevcuttur. Alevi inancı "El ele, el de Hakk'a" düsturuyla, rıza temelinde, Hak'la Hak olma gerçeğidir. Alevi inancı 72 millete bir nazarda bakar, incinse de incitmemeye dikkat eder. İnsan ve insana dair her şeyi ifade ederken Pir Hünkâr Hacı Bektaş Veli'nin şu deyişini baş tacı etmeliyiz: "Sen güzellikle sözünü söylersin, arif olan dersini alır, cahil olan da tavrı alır." Bugün tam da yaşadığımız bu değerli arkadaşlar. Hükûmet, yirmi yıllık iktidarında 7 çalıştay yaptı, katılımcı ve sözcülerin söylediklerinin hangisi hayata geçti? Hiçbiri geçmedi ama hepsinin ortak söylediği bir şey vardı "Bizim cemevlerimize ibadethane statüsü verin."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

KADİM DURMAZ (Devamla) – Demek ki iktidar yaptığı 7 çalıştayda kendi çalıp kendi söylemiş, hiç kimseyi dinlememiş, yirmi yılın sonunda gelinen sonuç bu maalesef. Alevilerin temel talebi cemevlerinin elektrik, su faturasının karşılanması ya da dedelere maaş bağlanması değil, ibadette hak eşitliği talebidir değerli arkadaşlar. Alevilerin derdi, istediği para değil, hiçbir zaman da olmamıştır, bugüne kadar cemevlerini de kendileri yaptı, cemevlerinin onarımını da bakımını da dedelerinin de zakirlerinin de hizmetlerini de kendileri yaptılar ama gelinen noktada, bir kez anlayın, elinizi vicdanınıza koyun. Tabii, iktidarın ve ortaklarının hak eşitliği gibi bir sorunu yok, bunu biz biliyoruz ama bu yanlıştan dönmelerini bekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KADİM DURMAZ (Devamla) – Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

KADİM DURMAZ (Devamla) – Yine, Âşık Sümmani'nin güzel bir dörtlüğü var, onu söyleyeceğim. "Sümmani'yem ey dil yâre niderim/Başım alır diyar diyar giderim/Yarın mahşer günü dava ederim/Siz mahşer yerine gelmez misiniz/Siz mahşer yerini bilmez misiniz?" diyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hayrettin Nuhoglu

Hüseyin Örs

Adana

İstanbul

Trabzon

Hasan Subaşı

Aylin Cesur

Aydın Adnan Sezgin

Antalya

Isparta

Aydın

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

Önerge üzerinde konuşmak isteyen Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurunuz Sayın Cesur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Taksim'deki saldırıda hayatını kaybedenlere yüce Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dileyerek başlamak istiyorum sözlerime ve terörü lanetliyorum.

Bu elim olayda da gördük ki dezenformasyon yasasına karşı dile getirdiğimiz itirazlarımızda haklıymışız. Dünya, ülkemizde patlayan bombayı konuşurken vatandaşlarımızın haber alma özgürlüğünü engellediniz, kısıtladınız. Yasak getirecekseniz, eli kanlı, kim olduğu, ne olduğu belli olmayanların ülkemize girmesine yasak getirin. Her gün şehit cenazesi kaldıran bir ülke olduk. Durdurun artık bunları, durdurmanız gerekiyor. Yeni açılım pencerelerinizi de mültecilere açtığınız kapılarınızı da kapatın artık.

“Yasaksız Türkiye” diye gelip sansürler ülkesi hâline getirdiğiniz Türkiye’de yandaş TÜİK işsizlik verilerini açıkladı ve “Tek haneye düşürdük.” dediğiniz işsizlik oranının yüzde 10,1’e yükselerek 3 milyon 482 bine çıktığını gördük. Enflasyonla mücadele yerine büyümeyi tercih ettiniz ve “Büyümeyi ve kalkınmayı biz kendisine ilke edinmiş bir partiyiz.” ancak bu enflasyonla olmaz, böyle bir büyüme olmaz. “Büyüme istihdam yaratacak.” dediniz ama istihdam kapasitemiz gitgide azalıyor.

TÜİK verileri üretilen katma değer başına yaratılan istihdamın 2000’den bu yana yarı yarıya azaldığını gösteriyor. Her 1 milyon lira millî gelir üretiminde istihdam edilen işçi sayısı 1998 ile 2002 arasında ortalaması 28-30 iken 2021’de 15’e düşmüş ve bahsettiğim 1998-2002 arasında kriz var, dikkatinizi çekiyorum.

Anadolu’nun Nabzı Anketi var. Resesyondan ve iç pazardaki durgunluktan endişeli her 3 insanından 2’sinin “İşçi çıkarmayı düşünüyor musunuz?” sorusuna “Evet.” dediğini gösteriyor. Bir yandan istihdamda yaşanan kriz büyürken diğer yandan büyüme politikasının yarattığı bölüşüm krizi de derinleşiyor. Merkez Bankasının faiz indirimlerinin başladığı ve Türkiye ekonomisi modeline geçildiğinin ilan edildiği geçen yılın son çeyreğinden bu yana ücretlilerin büyümeden aldığı pay yüzde 25,4’le son yirmi yılın en düşük seviyesi. Bu sizin ışıltılı büyümenizin sürdürülebilir bir tarafı yok değerli arkadaşlar. Yüksek enflasyon ve dolarizasyon nedeniyle çalışanın alım gücü de her geçen gün düşüyor ve refah getiremiyor yani sözün özü. Gelir dağılımı adaletsizliği büyüyor, ücretliler alım terinin hakkını alamıyorlar.

Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçe sunumunda Sayın Bakan Nebati “Avrupa Merkez Bankası tarafından uzun dönemli verilerle yapılan çalışmalara göre Tüketici Eğilim Anketi’ne katılan hane halklarının yüzde 73’ü açıklanan enflasyonun 5 katını hissediyor, bu oran ülkemiz için sadece 2 kattır.” dedi. Sayın Bakana orada sorma imkânı bulamadım, şimdi ben buradan soruyorum: Sayın Bakan, Avrupa’da enflasyon yüzde kaç acaba, sizin epistemoloji buna bakıyor mu? Bizi kıskanan Almanya’da, ben söyleyeyim, ekimde yüzde 10,4’e çıktı ve bu, Almanya için Aralık 1951’den bu yana en yüksek seviye. Almanların hissettiği enflasyon 5 katmış ya, hani diyorsunuz ya, 5 kat olsa yüzde 50,4 olur. Bakana göre bizde 2 kat artmış ya, yandaş TÜİK’e göre bile bu enflasyon 170’i geçmiş demek oluyor. Bu vesileyle, TÜİK’in gizlemeye çalıştığı enflasyon gerçeğini ortaya çıkardığı için Sayın Bakana burada, huzurlarınızda teşekkür etmek istiyorum. Ne olmuş yalnız, biliyor musunuz, ne oldu? Nöroiktisadi heterodoks epistemolojik ekonomi modeliniz ne olmuş biliyor musunuz? Nörotoksik sistematik batırma modeline dönmüş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bu teklifte Alevi vatandaşlarımızı ilgilendiren madde düzenlemeleri var. Söz aldığım 15’inci madde cemevlerinin bakım ve onarımının il özel idaresi tarafından üstlenilmesini kapsayan bir madde. Elbette, bunun olması gerektiğini düşünüyoruz, devlet eliyle tabii ki olmalı ama Alevi vatandaşlarımızın sorunlarının tamamına yönelik çözüm üreten bir şey değil, eksikliklerle dolu. Çok önemli bir konu

ve sorunların çözülmesi için belli başlı ihtisas komisyonlarında detaylı olarak ele alınması gerekiyor konunun. Alevi vatandaşlarımız bu sebeple kanun teklifini Meclis önünde protesto etmek üzere geçen hafta toparlandılar orada ve Alevi temsilcileri polis müdahalesiyle karşılaştılar. Siz muhtemelen bu müdahaleyi yaparken duymamış olabilirsiniz, ben onlardan birinin söylediğini burada aktarmak istiyorum. Dediler ki: “Alevilik torbaya sığmaz. Bu, iktidarın bir seçim yatırımıdır ve bize yapılmış bir saygısızlıktır.”

Şimdi, bir başka görmezden gelinen grup; İstiklal Savaşı, Kore Savaşı ve Kıbrıs Barış Harekâtı’na katılan, yaralanmadan dönen askerlerimiz yani muharip gazilerimiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYLİN CESUR (Devamla) – Son yıllarda yapılan düzenlemelerle gazilik tanımında değişiklikler oldu. Gazilerimiz arasında verilen haklara ilişkin bir ayrımcılık oldu. Gazilerimizin hepsi birdir. Muharip gazilerimiz Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarından harbe fiilen katılan, hayatta kalarak savaşa devam eden, hedefe ve zafere ulaşan askerlerimizdir. Cumhuriyetimizin en büyük gazisi Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün yaşayan canlı temsilcileridir. Meclisimizden geçen yasal düzenlemelerde gazilerimize ilişkin haklarda ayrımcılık yapılmasıyla eşitlik ilkesine aykırı hak dağılımına sebep olunmuştur, bunun düzeltilmesi gerekmektedir. On beş yıldan beri uygulanmakta olan 1005 sayılı Yasa ve Kore ve Kıbrıs gazilerine yönelik yapılan yasal düzenlemeyle sosyal güvencesi olan ile olmayanlar arasındaki ayrım gitgide arttı ve bu 2,75 gibi bir farka ulaştı. Muharip gaziler kendi aralarında bu eşitsizliğin giderilmesi ve bazı çevrelerde “şerefli gazi” “üçüncü sınıf gazi” gibi aşağılamanın son bulmasını istiyorlar ve çok haklılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Bir cümle sadece.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AYLİN CESUR (Devamla) – Bu sorun, sosyal güvencesi olmayanlar için gösterge rakamının artırılmasıyla pekâlâ çözülebilir değerli arkadaşlar. Bunlar muhalefet-iktidar meselesi falan değil. Bugün bunu çözmeniz gerekiyor. Gazi sayılan gruplara faizsiz toplu konut kredisi verilirken muharip gazilerimiz bu haktan da yoksunlar. 70 yaşın üstünde ve evi olmayanlara pekâlâ sağlayabilirsiniz. Vatani görevlerini er ve erbaş olarak yapan muharip gazilerin orduevleri ve askerî sosyal tesis ve kamplardan yararlanma, yeşil pasaport, çocuklarına istihdam, eğitim ve evlilik yardımı gibi istekleri de var. Bütün bu talepleri de Alevi vatandaşların haklı taleplerini de karşılamak zorundasınız. Gelin, bunları ihtisas komisyonlarında ayrı ayrı görüşelim ve buradan yüzümüzün akıyla ayrılalım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15’inci madde kabul edilmiştir.

16’ncı madde üzerinde 3 önerge vardır, ilk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Necdet İpekyüz	Zeynel Özen	Oya Ersoy
Batman	İstanbul	İstanbul
Ali Kenanoğlu	Mahmut Celadet Gaydalı	Gülüstan Kılıç Koçyiğit
İstanbul	Bitlis	Muş

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Cavit Arı	Cengiz Gökçel	Ömer Fethi Gürer
Antalya	Mersin	Niğde
Tacettin Bayır	Kamil Okyay Sındır	Fikret Şahin
İzmir	İzmir	Balıkesir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Muş Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurunuz Sayın Kılıç Koçyiğit. (HDP sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, ekranları başında bizleri izleyen değerli halklarımız; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Şimdi yine Alevilik yasasını konuşuyoruz ve aslında Alevilerden bağımsız konuşuyoruz. Ama ben bir kez daha buradan -sözlerime başlamadan önce- öncelikle, Taksim'de yaşamını yitiren bütün canları anarak başlamak istiyorum; Allah rahmet eylesin, yaralıları da acil şifalar diliyorum. Bu katliama yol verenleri, bu katliamı yapanları da lanetleyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Yine, bugün 15 Kasım, bundan seksen beş yıl önce Pir Seyit Rıza'yı ve onun yol arkadaşlarını idam ettiler. Bu vesileyle de pirimiz Şeyh Seyit Rıza'yı, onun yol arkadaşlarını ve Dersim 38'de kefeniz yatan bütün canlarımızı da saygıyla anarak başlamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye Cumhuriyeti tarihi homojen bir toplum yaratma tarihi. Bir ulus devlet yaratmak için bütün etnik kimlikleri, bütün inançsal kimlikleri yok ederek yol almaya çalışan ve Türklük, Sünnilik, Sünniliğin de Hanefi mezhebi ve erkeklik üzerine kurulu militarist, dinci bir anlayışla bir ulus devlet rejimi inşa edilmeye çalışıldı. Bu ulus devletin içerisinde en fazla dışlananlar, eşit yurttaşlık hakkından en fazla mahrum bırakılan kesimlerden biri de tabii ki Aleviler. Aleviler kâh Koçgiri'de, Dersim'de, Maraş'ta, Sivas'ta, Çorum'da olduğu gibi katledildiler; kâh, gün geldi, zorunlu din derslerinde asimile edildiler; kâh, gün geldi, sözlü sınavlarda buldukları yere, doğum yerlerine göre elendiler ama her zaman bu devletin bir Alevi politikası oldu, Alevileri dışlama ve ötekileştirme politikası oldu.

Bunu nereden mi biliyoruz? Yakın tarihe bakalım. Örneğin, bu ülkede Maraş katliamı olmadan önce Maraş'ta ne kadar Alevi nüfusu vardı, şimdi ne kadar var? Maraş'taki Alevilerin evlerine, topraklarına, dükkânlarına kim el koydu? Maraş'ın faili olan Ökkeş Kenger –sonra soyadını değiştirdi Şendiller olarak- kimin vekili oldu? Kim onu baş tacı yaptı? Kim onu o yargılamalardan kendi itirafları olmasına rağmen kurtardı? Ya da Sivas'a bakalım. Sivas'ın en önünde yürüyen ve Sivas katliamının bire bir faili olan, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan sizin Ahmet amcanızı yani Ahmet Turan Kılıç'ı kim affetti? Kim Sivas faillerini kaçırdı? Kim Sivas faillerinin sırtını sıvazladı? Kim Sivas faillerine yol verdi? Ankara'nın yanı başında kim Sivas'a yardım göndermedi? 33 canın, 33 aydının, 33 üretken insanın diri diri yanmasına kim göz yumdu? Bunlarla yüzleştiniz mi de şimdi gelmişsiniz Alevilik üzerine söz söylüyorsunuz? Önce bunlarla yüzleşeceğiz, önce bunların hesabını vereceksiniz. Bunların hesabını vermeden, bunlara söz söylemeden, bunları kınamadan, bunların faillerini açığa çıkarmadan, mahkûm etmeden kalkıp nasıl Alevilikle ilgili düzenleme yapıyorsunuz? Aleviler sizin uyduruk bir elektrik paranıza, su paranıza mı muhtaçlar? Bütün varlığını inkâr ediyorsunuz, ibadetini inkâr ediyorsunuz, ibadethanesini inkâr ediyorsunuz, inanç önderini inkâr ediyorsunuz ama sonra diyorsunuz ki: “Ya, biz sizi seviyoruz, bakın, size su parası veriyoruz.” Ya, gölge etmeyin, gölge etmeyin başka ihsan istemez. Alevilikten, Alevilerden, Alevi inancından elinizi çekin; Alevilerin sizden bir talebi yok. Aleviler bugün ne kazandırsa, Aleviler bugün kamusal hayatta “Aleviyim.” diyebiliyorsa yandıkları için, yana yana, bedel ödeye ödeye, ne olursa olsun bu yolda yol yürümeye devam ettikleri için. Siz sanıyor musunuz ki siz ihsan ettiniz Alevilere? Aleviler Sivas'ta, Çorum'da, Maraş'ta katledile katledile bugünlere geldiler ama bakın, yollarından, ikrarlarından dönmediler, dönmezler de. Niye dönsünler? Siz kendi yolunuzdan dönüyor musunuz? Buradaki herhangi biri kendi inancından dönüyor mu? Dönmüyor, dönmemeli de. Kimseye inancından dönmelerini, başka bir inancı dayatamazsınız; bu, insan haklarına aykırıdır, bu insanlık dışıdır, insanlığa karşı suçtur. Bunu görmeden, buna söz söylemeden, bütün bu katliamlar tarihi ortada dururken nasıl gelip burada Alevilere sormadan bir yasal düzenleme yapıyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Şimdi, söylenecek çok şey var ama burada, temel meselenin zihniyet meselesi olduğu açık ve net. Siz bir toplum mühendisliği yapıyorsunuz, yukarıdan aşağıya bir toplum inşa etmeye çalışıyorsunuz, tek bir etnik gruba dayalı, tek bir inanca dayalı, tek bir mezhebe dayalı bir sistem dayatıyorsunuz. Bu sistem böyle çoğulcu, böyle mozaik, böyle cennet bir ülkede tutmaz, tutmuyor da. Rejim niye krizde, sistem niye krizde? İşte, bu yüzden, siz bu tekçi yapıyı dayattığınız için. Oysaki çoğulculuğu kabul etseniz, oysaki her rengi, her dili, her ırkı, her inancı gerçek bir zenginlik olarak görseniz, eşit yurttaşlığı verseniz böyle bir sorun olmayacak ama siz böyle bakmıyorsunuz. Onun için son olarak, Sayın Başkan, bir dörtlük söyleyip hemen bitiriyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Devamla) – Şimdi, pirimiz Pir Sultan şöyle sesleniyor:

“Dönen Dönsün Ben Dönmezem Yolundan

Koyun beni hak aşkına yanayım

Dönen dönsün ben dönmezem yolundan

Yolundan dönüp mahrum mu kalayım

Dönen dönsün ben dönmezem yolundan

Kadılar, müftüler fetva yazarsa
İşte kement, işte boynum asarsa
İşte hançer, işte kellem keserse
Dönen dönsün ben dönmezem yolumdan”
Dönen dönsün biz dönmeyiz bu yoldan.

Saygılar sunuyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Mersin Milletvekili Sayın Cengiz Gökçel.

Buyurunuz Sayın Gökçel. (CHP sıralarından alkışlar)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; pazar günü İstanbul’da meydana gelen terör eyleminde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum; ulusumuzun başı sağ olsun.

Kimden gelirse gelsin, terör bir insanlık suçudur. Terörden medet umanlar, asla amacınıza ulaşamayacaksınız. Cumhuriyet Halk Partisi olarak, terörle ülkemizi dizayn etmek isteyenlere karşı duruşumuzdan taviz vermeyeceğiz. Ülkemizin birlik ve beraberliğini bozmaya çalışanlara inat huzur ve güven içinde yaşayan bir Türkiye’yi inşa etmek için demokrasi mücadelemizi her zaman her alanda sürdüreceğiz.

Değerli arkadaşlar, zor bir süreçten geçtiğimiz farkındayım. Tam da bu sürecin birlik, beraberlik içerisinde birbirimizi kucaklamamız gereken bir zaman olduğunu düşünüyorum, eşit yurttaşlık bilinciyle hareket etmemiz gerektiğini düşünüyorum. Eşit yurttaşlık temel hak ve özgürlüklerle olur. Üzerine konuştuğumuz kanun teklifi temel hak ve özgürlükler bağlamında bir teklif olsaydı içinde Vergi Kanunu, belediye İmar Kanunu olan torba kanunla değil de temel kanun olarak Genel Kurula gelirdi ama AKP temel haktan çok istismarı hedefliyor; gerçi her konuda istismarı çok iyi beceriyorsunuz. Bu saygısızlıktan derhâl vazgeçin, bu kanun teklifini geri çekin ve bu düzenlemeleri esas kanun olarak Genel Kurula getirin, istismar anlayışınızdan vazgeçin. Alevi vatandaşlarımız sizden bir lütuf beklemiyor, bunu kabul etmiyor. Protesto haklarını kullanmak isteyen ve bu kanuna karşı çıkan Alevi dedelerini ve dernek temsilcilerini Meclis kapısında coplattınız, gaz sıktırdınız.

Arkadaşlar, Aleviliği bir inanç olarak görmeyen, kültür olarak adlandıran bir iktidarın atacağı adımlar samimi olmaz. Sizin de bu teklifi samimi olarak getirdiğinizi düşünmüyorum. Kanun teklifinde cemevini ibadethane olarak kabul ettiğimizde, üzerinde konuştuğumuz 16’ncı maddeyi aslında değiştirmemize gerek yok ama size göre cemevi bir ibadethane değil. Cemevine “cümbüş evi” diyenler Alevilerden derhâl özür dileyecek. Cemevleri cümbüş evi değil, cemevleri ibadethanedir. (CHP sıralarından alkışlar)

Cemevleri ne anlama geliyor bunu bilmeniz gerekir. Aleviler her daim cemevlerini ibadethane olarak görüyor ve buna hepimizin saygı duyması gerekiyor. Alevilerin inançlarına saygı duymamız, Alevileri eşit yurttaş olarak kabul etmemiz gerekiyor. Aleviler ne istiyor biliyor musunuz?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Hak eşitliği.

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Alevi vatandaşlarımız, cemevlerinin ibadethane olduğunu ve herkesin bunu böyle bilmesini istiyor, dedelerin bir inanç lideri olduğunun kabul edilmesini istiyor, Alevi çocuklarına dayatılan zorunlu din derslerinin kaldırılmasını istiyor, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına uymanızı istiyor; Alevi köylerine cami yapmanızı istemiyor. Alevi vatandaşlarımız bunları talep ederken Erdoğan “Cemevlerine ücretsiz su, ücretsiz elektrik sağlayacağız.” diyor. Aleviler sadece eşit yurttaşlık hakkı istiyorlar, siz bedava elektrik, bedava sudan bahsediyorsunuz; her şeyi parayla halledeceğinizi düşünüyorsunuz.

Arkadaşlar, cemevi bir kültür yayma merkezi değildir. Devletin görevi her inançtan, her kimlikten vatandaşa eşit yaklaşmaktır. Alevi vatandaşlarımız cemevine “inanç merkezi” diyorlarsa cemevi inanç merkezidir, nokta. Herkes saygı duyacak, herkes buna inanacak ve Alevilerin taleplerine mutlaka karşılık verecek. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, şimdi gülen arkadaşlara sesleniyorum, buradan Yörük ve Sünni bir vatandaş olarak sesleniyorum: Alevileri ve diğer inanç mensuplarını ve bu ülkede yaşayan tüm kimlikleri eşit yurttaş olarak kabul ettiğimizde Türkiye Cumhuriyeti demokratik bir ülke olacak. Bu ülkede Türk Kürt’ün, Kürt Arap’ın, Arap Laz’ın, Sünni Alevi’nin, Alevi Sünni’nin hakkını koruduğu zaman yani tüm kimlik ve inançlar birbirinin hakkını savunduğunda ülkemize barış, huzur, kardeşlik ve bereket gelecek, ülkemiz bölgesinde lider ülke olacak, hepimiz kucaklaşıp sağlıklı bir şekilde bu ülkeyi çocuklarımıza emanet edeceğiz.

Hepinize saygılar. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 16’ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Örs

Hayrettin Nuhoglu

Hasan Subaşı

Trabzon

İstanbul

Antalya

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Aydın Adnan Sezgin

Adana

Aydın

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurunuz Sayın Çulhaoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 364 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 16’ncı maddesi üzerine İYİ Parti Grubumuzun görüşlerini ifade etmek üzere söz aldım. Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidar, bu maddeyle, Anayasa’mızın 24’üncü maddesine aykırı bu düzenlemeyi tekrar Meclisin gündemine getirerek kanunları ve anayasal koşulları umursamayan bir yasama faaliyeti gerçekleştirmeyi tercih ettiğini göstermektedir.

Cemevleriyle ilgili meselelerin bir torba kanun içerisinde değil de sadece bu konuyla ilgili 6 maddelik bir kanun olarak getirilmesi daha uygun olurdu diye düşünüyorum. Teklifte getirilen maddeler Alevi kardeşlerimize sempatik gözükmek için eklenmiş görünse de AK PARTİ bu konuya çok sığ bakmış, ilgili maddelerin gerekçe kısımlarını da son derece özensiz hazırlamıştır. Üzerinde gerekli çalışmaların yapılmadığı ilgili maddeler daha sonra başka sorunlara da zemin hazırlayacak nitelikte bir teklif hâlini almıştır.

Arkadaşlar, teklifle cemevlerinin elektrik, su giderlerinin karşılanıyor olması olumlu olmakla beraber Alevi vatandaşlarımızın talep ettiği bir konu da değildir. Kısaca, iktidar bildiğini okumaya, yanlış üstüne yanlış yapmaya devam etmektedir. Bakın, değerli arkadaşlarım, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener bu sene haziran ayında aynen şunları söylemişti: “Alevilik üzerinden yapılan her teklifi, her tarifi kim üzerinden olursa olsun şiddetle reddediyorum. İYİ Parti Genel Başkanı olarak söylüyorum, bizim gibi ailelerin her birinin evinde mutlaka Ali, Hasan, Hüseyin vardır. Ali merttir, Ali cesurdur, Ali zor zamanımızda ‘Medet ya Ali.’ dediğimiz bir büyüğümüzdür. Dolayısıyla, Hazreti Ali’yi sevenlerin üzülmesine, incinmesine asla müsaade etmeyeceğim.”

Evet, değerli milletvekili arkadaşlarım, seçim çevrem Adana ili başta olmak üzere gittiğimiz cemevlerinde ve esnaf gezilerimiz nedeniyle gittiğimiz her ilde Alevi kanaat önderleri, dernek başkanları ve Alevi canlarla yaptığımız sohbetlerimizde notlarımızı alıyor, iktidara geldiğimizde hep birlikte el birliğiyle yapacaklarımızı istişare ediyoruz. Alevi kardeşlerimizi üzecek hiçbir oluşumun, hiçbir kanunun yanında olmayacağımızı kendilerine de beyan ediyoruz. AK PARTİ iktidarlarının toplumu germe, bölme ve bundan nemalanma çabalarının farkında olduğumuzu söylemeye devam ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Alevi Bektaşî Federasyonu Başkanı Sayın Mustafa Aslan Komisyon görüşmelerinde aynen şunları söylemişti: “Demokratik taleplerimizi dile getirirken hep şunu vurguladık: Devletin görevi bir inancı tanımlama, tarif etme, nasıl olduğuna dair bir fikir üretme değil; bu inanç topluluğunun kendi talebi var, o talebe yasalar çerçevesinde düzenlenmeler getirmesini yani vatandaşın talebini yasal güvence altına alarak bu süreçte bir adım atmasını talep ediyorduk ama bu salonda da yine gördük ki bizim dışımızda, bizim inancımızı tarif etmeye hatta ne olduğumuzu dahi söylemeye çalışan sayın vekiller oldu. Niye dinlemiyorsunuz? Niye dikkate almıyorsunuz? Niye kendi tarifinizi dikte ediyorsunuz?” Buradan bir kez daha AK PARTİ iktidarını uyarıyorum; bu konunun torba kanun teklifiyle değil de bize saygı çerçevesinde daha detaylı ve özenli biçimde ele alındığı müstakil bir kanun teklifi olarak Meclise tekrar getirilmesini ve geri çekilmesini talep etmiştî.

Değerli arkadaşlar, böyle hassas bir konunun Vergi Usul Kanunu görüşmelerinde olmaması gerekirdi. Artık, milletimizin etnik kimlikleri ve inançları üzerinden siyaset yapmayı bırakıp -aç bıraktığınız, daha da yoksullaştırdığınız- yoksuldan alıp zengine veren politikalara son verin.

Çarşı pazardaki yangını görün ve milletimizin yararına kanun teklifleri getirin diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

16’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16’ncı madde kabul edilmiştir.

17’nci madde üzerinde 3 önerge vardır. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir. Bu önergeyi okutup, birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 364 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 17’nci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Necdet İpekyüz

Zeynel Özen

Dilşat Canbaz Kaya

Batman

İstanbul

İstanbul

Ali Kenanoğlu

Oya Ersoy

Mahmut Celadet Gaydalı

İstanbul

İstanbul

Bitlis

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahiplerini okuyorum:

Cavit Arı	Cengiz Gökçel	Ömer Fethi Gürer
Antalya	Mersin	Niğde
Kamil Okyay Sındır	Fikret Şahin	Veli Ağbaba
İzmir	Balıkesir	Malatya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Dilşat Canbaz Kaya.

Buyurunuz Sayın Canbaz Kaya. (HDP sıralarından alkışlar)

DİLŞAT CANBAZ KAYA (İstanbul) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Zalimlerin zulümleri karşısında boyun eğmeyenlerin tarihi tarihimizdir. Pir Seyit Rıza ve yoldaşlarını saygıyla anıyorum ve sözlerime buradan başlamak istiyorum.

Bugün bir torba yasa görüşülüyor, bu torba yasada Aleviler ve Aleviliğe dair bir düzenleme yapılıyor ama Aleviler böylesi bir düzenlemeye karşı. Geçen gün AKP sözcüleri Alevilere hitaben “Neden karşılar?” diye sormuşlardı. Çok basit bir cevabı var. Öncelikle, süreç yürütülürken Aleviler muhatap dahi alınmamıştır, düzenleme tepeden indirmeci ve bir emrivakinin ürünüdür. Yine, bu düzenleme, yüzlerce yıldır devam eden büyük bir eşitsizliğin, adaletsizliğin oldubittiye getirilmesidir. Bunun dışında, her şeyden önce, Alevilerin böylesi bir talepleri bulunmuyor; bu kadar basit. Aleviler eşit yurttaşlık mücadelesi veriyor, talepleri de ayırım gözetmeksizin, devletin, tüm inanç kesimlerine eşit mesafede durmasıdır. Aleviler ibadetlerinin cem, ibadethanelerinin de cemevleri olduğunu söylüyorlar. Devlet, Alevilere rağmen onları tanımlayamaz, böyle bir hakkı yoktur. AKP, Alevileri ve Aleviliği sadece kültürel bir duruma indirgemek istiyor, bu yanlıştır, Aleviler bir inanç sistemine sahiptir.

Aleviler, Selçuklu’dan Osmanlı’ya, Osmanlı’dan Türkiye Cumhuriyeti’ne büyük haksızlıklar ve zulümler, katliamlar yaşamış bir halktır. Özellikle Osmanlı döneminde yaşadıkları büyük acılar hâlâ Alevi toplumunun hafızalarındaki yerini koruyor. Cumhuriyet Dönemi’nde Aleviler açısından başka bir inkâr ve asimilasyon süreci olarak Osmanlı’dan bu zulüm geleneği devralındı. Koçgiri, Dersim, Maraş, Çorum, Sivas ve Gazi Mahallesi’nde Aleviler devletin ve onun resmî, gayriresmî kurumları tarafından ağır bir katliam süreci yaşadı. Birçok Alevi inanç merkezi ya Türk-Sünni İslam merkezine dönüştürüldü ya da haksız bir biçimde Kültür Bakanlığına bağlı müzelere çevrildi, bugün Hacı Bektaş Veli dergâhında olduğu gibi.

Sevgili arkadaşlar, bu açıkça bir kayyum düzenlemesidir, gerçi AKP ve ortakları kayyum atamalarına alışkıdır. Yüzlerce yıllık bir sorun oldubittiye getirilerek torba kanunlarla çözülemez. Madımak hâlâ yanarken, sorumlular ellerini kollarını sallayarak gezerken kanunla çözülemez. Bu kanun teklifi düzenlemesi ya da adına her ne diyorsanız, bu yaptığınız şey ciddi sorunları bünyesinde barındırıyor.

Yukarıda da belirttiğim gibi, bu kanun teklifiyle Alevilere rağmen Aleviliği ve Alevileri tanımlıyorsunuz. Bir inancı sadece bir kültüre indirgeyip basit bir müdürlüğe indirgiyorsunuz ve bu müdürlüğe Alevilere rağmen memurlar atamaya niyetleniyorsunuz. Aleviler, eşit yurttaşlık ve anayasal güvence istiyor; inançlarının ve inanç merkezlerinin tanınmasını talep ediyor, Alevi yerleşimlerinde

devlet destekli Sünni İslam inancının dayatılmasına karşı çıkıyor, çocuklarına Sünni İslam anlayışını dayatan zorunlu din derslerine karşı çıkıyor, köylerine cami yapılmasından vazgeçilmesini istiyor. Kısaca Aleviler eşit yurttaşlık istiyor, kısaca Aleviler eşit yurttaşlık istiyor ki tekrar tekrar bastırıyoruz. Bizler de Alevilerin bu taleplerinin taleplerimiz olduğunu belirtmek istiyoruz.

İnançlar konusunda yaklaşımımız şudur: Devlet, Türk Sünni İslam anlayışını dayatmaktan vazgeçmelidir. Bu anlayış ülkemizde büyük sorunlara, ayrıştırmalara, acılara ve eşitsizliklere neden oldu. Ülkemiz birçok milleti, inancı, kimliği bağrında barındıran bir coğrafyadır. Bu nedenle devlet bir inançtan ya da milletten yana taraf olmamalıdır. Din ile devlet işlerinin kesin olarak ayrılması gerekiyor. Devlet inançlar ve inançsızlık konusunda tarafsız olmalıdır. Bir inancı hedef gösteren, ötekileştiren nefret diline son verilmelidir. Bu vesileyle tekrar etmek istiyorum; bizler tüm inançlar konusunda tam hak eşitliği ilkesiyle hareket ediyoruz, bir inancın diğer bir inanç üzerindeki baskısını ve ayrımcılığını reddediyoruz. Bu anlamıyla Aleviler veya başka ezilen ve ötekileştirilen inançların demokratik muhtevalı bütün taleplerini destekliyoruz, mücadelemizin bir parçası olarak görüyoruz.

Sözlerime son verirken tekrar ifade etmek istiyorum. Cemevlerinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DİLŞAT CANBAZ KAYA (Devamla) – Cem, Alevilerin ibadeti; cemevleri de ibadethaneleridir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Malatya Milletvekili Sayın Veli Ağbaba.

Buyurunuz Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Alevilerle ilgili bir düzenlemeyi görüşüyoruz, şimdi bu kanun teklifini yapanlara sormak istiyorum: Değerli arkadaşlar, elinizi vicdanınıza koyun, bir düşünün; Alevilerle ilgili bir düzenleme yapılıyor ama bu değişiklik yapılırken hiçbir Alevi örgütünün düşüncesi alınmıyor. Bunun bu inancın sahiplerine büyük bir saygısızlık olduğunu ifade etmek istiyorum. Aleviler yıllardan beri çeşitli zulümlere uğrayarak kendi inançlarını yaşadılar ve yaşamaya devam ediyorlar. Sizler istesenez de istemesenez de Aleviler -bedeli ne olursa olsun- bu inançlarını yaşamaya devam edecekler.

Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; keşke birazcık Alevileri dinleseydiniz. Geçtiğimiz hafta Aleviler Meclisin önüne geldiler ve maalesef AKP'nin açılımını aşında o gün gördüler. Meclisin önüne gelen Alevi temsilcileri copla, kalkanla, biber gazıyla susturulmaya çalışıldı. Bunun da AKP'nin ve Cumhuriyet İttifakı'nın Alevi örgütlerine bakışımı göstermiş olduğunu düşünüyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir de bir konuyu söylemek istiyorum: “Alevilerin katli vaciptir.” diyen Ebussuut'u yere göğe sığdıramayanlar bu kanunu nasıl yapacak? Ya da “Alevilerin katli vaciptir.” diyen Ebussuut'u yere göğe sığdıramayanlara Aleviler nasıl inanacak, bunu da sizin vicdanlarınıza havale etmek istiyorum.

Ayrıca, değerli arkadaşlar, Alevilikte rızalık vardır; rıza olmadan ne meydana girilir ne lokma yenir. Bu, aynı zamanda gönül rızalığıdır. Alevilikte rızasız lokma haramdır ve Alevilerin de bu konuda rızası yoktur.

Ayrıca, değerli arkadaşlar, devletin bir inancı tarif etme hakkı, evrensel bir dünyada da yeri yoktur. Alevilerin beklentisi, yıllardan beri ifade ettikleri gibi eşit yurttaşlıktır. Sadece insanların, Alevilerin inanç tarifini yapmaya çalışanlara ya da inançhanelerine, cemevlerine bir tarif yapmaya çalışanlara

seslenmek isteriz: Siz, Alevileri yaşamda, siyasette, bürokraside ya da devletin kademesinde eşit yurttaş olarak görüyor musunuz, görmüyor musunuz? (CHP sıralarından alkışlar) Bu soru kocaman bir sorudur ve Türkiye'yi yıllardan beri yönetenlerin ayıbıdır. Bir insan Alevi olduğu için kaymakam olamıyorsa, bürokrat olamıyorsa; bir Alevi başarılı olmasına rağmen, her türlü liyakati olmasına rağmen devletin organlarında bir yere gelemiyorsa sorulması gereken soru ve yapılması gereken ilk iş odur ve bir soru daha sormak lazım burada: Bir siyasi partinin liderinin inancını miting meydanlarında yuhalatanlardan Aleviler ne bekler, ne umar, bunu da tekrar sizin vicdanlarınıza havale etmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, sizden kimsenin başka bir beklentisi yoktur, beklenti sadece eşit yurttaşlıktır. Ayrıca, bu meselenin çözümü hakikaten çok zor değildir, İbrahim Kaboğlu bu konuyla ilgili çok ciddi bir şerh koymuştur. Bakın, bir virgülle Alevilik meselesi çözülebilir, bir virgülle. O kanunda yazıyor ya “cami, kilise, sinagog” virgül “cemevi” diyeceksiniz, başka bir şey istemiyor Aleviler sizden. Bir virgülle bu mesele çözülürken Alevilik sadece demire, çimentoya ya da suya havale edildi.

Değerli arkadaşlar, bu düzenlemeyle birlikte, geçtiğimiz günlerde Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığı resmî olarak kuruldu. 11 kişilik Danışma Kurulunun üyelerini kim atayacak? Cumhurbaşkanı atayacak. Sayın Cumhurbaşkanının bu konuda geçmiş deneyimleri göstermiştir ki liyakate acayip önem verir(!) Bakın, onun okumuş olduğu en önemli kitap Fesli Kadir'in tarihidir; fesli meczup, deli Kadir'in kitabıdır. Deli Kadir'i tarihçi olarak gören birinin bu kurula atayacağı insanları sorgulamak Alevilerin hakkı değil midir? Kim atayacak Allah aşkına? Verseydiniz, kendinize güveniyorsanız Alevi kurumları seçseydi ya bu insanları. Ona izin verir misiniz? Vermezsiniz. Şimdi, yakında semahın nasıl dönüleceğine de karar vermek istersiniz ama buna Aleviler izin vermez.

Değerli arkadaşlar, Kültür Bakanlığına bağlı bir kurum kuruluyor ve değerli arkadaşlar, tekrar söylüyorum, elinizi vicdanınıza koyun, hepinizin inancı var, sizin inancınız da böyle tarif edilse sizin zorunuza gitmez mi, isyan etmez misiniz ya? Alevilik bir tiyatro mu? Alevilik bir halk oyunu mu? Alevilik tarihî ya da turistik bir eser mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Alevilerin ibadeti kültürel veya turistik bir aktivite mi değerli arkadaşlar? Kendi inancınızla düşünün ve elinizi vicdanınıza koyun ya. Bu, insanlara en büyük hakarettir; bir inancın Kültür Bakanlığına bağlanması büyük hakarettir. Aleviliği dinî inanç olarak görmeyip, reddedip, folklorik kültürel bir zemine oturtup yirmi yılın ardından Alevilere daire başkanlığı vermek Alevilerle, en hafif deyişle, dalga geçmektir. Ezelden beri hiçbir boyunduruk altına girmeyip zalime, zalim iktidarlara boyun eğmeyen, “Başım gitsin ama dik durayım.” diyen Alevilerin bu buyruklarımızı da dinlemeyeceklerini bilmenizi isteriz.

Değerli arkadaşlar, çok uzun bir mesele değil, çok ciddi bir mesele değil, çözülecek bir şey.

Ayrıca, şunu bilin ki -belki bilmeyen arkadaşlarımız olur- bu memlekette, Anadolu'da dokuz yüz yıldan beri bir cemevi var, dünyanın en eski cemevi Malatya Arapgir Onar Mahallesi'nde hâlâ yaşamaya devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) – Başkanım, bir dakikam daha var mı?

BAŞKAN – Normalde yok ama buyurun.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Ayrıca, değerli arkadaşlar, bu inancın önderleri yüzyıllar önce bu topraklara barış ve kardeşlik tohumları ekmışlerdir. Bakın, hatırlayın, Avrupa’da din uğruna insanlar birbirlerini katlederken, idamlar gerçekleşirken bu inancın hünkârı bu topraklarda barışın ve kardeşliğin tohumlarını ekmıştır. Bir elinde aslanı, bir elinde ceylanı taşıyarak dünyaya hoşgörü tohumlarını eken bu inancın hünkârıdır, Hacı Bektaş Veli’dir.

Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; o inancın, o hünkârın yolundan yol yürüyenlerin, yol erenlerinin düşüncelerini lütfen dinleyin. Bilin ki bugün bu topraklarda Müslümanlık varsa, İslam varsa en çok da bu inancın önderleri, hünkârları sayesinde bu inançları yaşamaktasınız. Lütfen Alevileri kendinize benzetmeye, devletin yeni bir Alevi tanımı yapmasına izin vermeyin diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba’nın 364 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 17’nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bir klasik Veli Ağbaba konuşması dinledik, her şeye rağmen teşekkür ediyoruz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çok sakın konuştu.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hayır, sakın konuştu.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, zapta geçsin diye söylüyorum, konuşmacının özellikle iki cümlesiyle ilgili söz almak durumunda hissettim kendimi. Bir: “Hiçbir Alevi’nin fikri alınmadı.” dedi. İki: “Aleviler eşit vatandaş değil mi?” dedi. Sayın Başkanım, bakınız, bu çok hassas bir konu, çok kıymetli bir konu aynı zamanda. Sayısız çalıştay yapıldı konuyla ilgili, sayısız görüşme yapıldı konuyla ilgili; yazın Çanakkale’de bizzat kendim sayısız cemeviyle görüştüm, dedeleriyle görüştük, bir araya geldik; Bakanlığımız çok çalıştı. Tabii ki ortada bin yıldan beri, daha fazla yıldan beri süren bir tartışma konusu var, farklı statüler tartışılıyor. Bin yıllık konunun bir kanunla, bir maddeyle çözülmesi tabii ki mümkün değil ancak önemli bir adım atılıyor, kıymetli bir adım, değerli bir adım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bin yıllık bir meselenin bir kanunla çözülmesini hiç kimse bekleyemez, herkesin “Evet.” demesini hiç kimse bekleyemez ama Alevi kardeşlerimizle ilgili devlet nezdinde bu adımın atılıyor olmasını çok önemsiyorum, önemli buluyorum. Göreceksiniz, Türkiye’de 85 milyonun kardeşliği adına, her sosyal kesimin sorunları adına daha çok adımı inşallah hep beraber atacağız.

Sayın Başkan, ben daha hassas bir dil beklerdim; daha kucaklayıcı, daha sorunları ortaya koyan bir dil beklerdim. Bu dil, kötü bir dil Sayın Başkan. Bu dil, Alevilere de faydası olmayan bir dil; bu dil, Mevlâna’nın dili değil, Yunus’un dili değil, Hacı Bektaş’ın hiç değil. O yüzden tüm konuşmacıların bu hassas konuda daha nezaketli bir dil kullanmasını bekleme hakkımız var ancak -üzülerek söylüyorum- uzun yıllardan beri beraber Meclisteyiz, çalışıyoruz, Veli Bey böyle, yapacak bir şey yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Son cümlem.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İnsan dilinin altında gizlidir; gönül deniz, dil kıyıdır; denizde ne varsa sahile o vurur Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ettim Başkanım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – 60’a göre söz istiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Yerinizden efendim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Buradan konuşayım Başkanım.

BAŞKAN - Yerinizden Sayın Ağbaba.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım, ne dedim de sataştım, söylerseniz sevinirim.

BAŞKAN - Size teşekkürle söze başladı, Sayın Başkan.

Buyurunuz Sayın Ağbaba.

51.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VELİ AĞBABA (Malatya) – Başkanım, ben Sayın Bülent Turan'ın zoruna gidecek neyi yanlış söyledim, bilmiyorum.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Bölücü bir dil kullandı, çok bölücü.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu, hakikaten Alevi kurumlarının içindeki bir yara. Ben bunu da ifade etmek istedim.

Bakın, değerli arkadaşlar, Aleviler aslında bu kanunla birleştiler -sağ olsunlar- ilk kez bütün Alevi kurumları bu kanunun yapılma şeklini, yapılmasını doğru bulmuyorlar. Tekrar söylüyorum: Devletin Alevilerin inancını tarif etmesine bütün Aleviler karşı. Alevilik meselesini sadece su meselesi, elektrik meselesi ya da çimento meselesi olarak görürseniz bu, doğru bir yaklaşım olmaz yani yirmi yılın ardından Bülent Turan'ın cemevi ziyaret etmesinden çok memnun oluruz, gitsin, daha çok gitsin yani cemevleri ziyaretinde kimse bir şikâyet görmez ve cemevleri hiçbir siyasi partinin, hiçbir kimsenin de arka bahçesi değildir, cemevleri Alevilerin yüzyıllardan beri ibadet yaptığı bir yerdir. Bu rahatsızlıkları ifade etmeye çalıştım ben.

Aleviler bir fetva makamı istemiyorlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sataşmanın cevabını bekliyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, çok teşekkür ediyoruz. Nezih diliniz için tekrar sizi kutluyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, 60’a göre söz...

BAŞKAN - Sayın Özkoç...

52.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Değerli arkadaşlar, şimdi şöyle söylüyorsunuz, diyorsunuz ki: “Biz bu konuyla ilgili çalıştaylar yaptık, bu konuyla ilgili cemevlerine gittik.” Şu soruya cevap vermenizi istiyorum: Gittiğiniz cemevlerinde ve çalıştayda bir tek Alevi “Cemevleri ibadethane olmasın.” diye sizden bir talepte bulundu mu? (CHP sıralarından alkışlar) Ya da bir tek Alevi “Cemevleriyle ilgili konuyu Turizm Bakanlığımıza bağlayın, Diyanete bağlamayın.” diye sizden bir talepte bulundu mu; bir tek kişi? Bunun cevabını istiyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, konu uzamasın diye söz istemeyeceğim ama madem kayda geçsin; Sayın Başkanın sorusuna da söylüyorum. Bir konuyla ilgili çok farklı değerlendirmeler olabilir, herkesin kanaati farklı olabilir. Bir daha söylüyorum: Bu çok kıymetli bir adım, özel bir adım. Eğer konunun çözümü bir kelimeyse ifade ettiği gibi, bir statüye ilişkin sadece “ibadethane” demek ise yıllarca CHP iktidardaydı, niye bunu yapmamış şimdiye kadar?

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Hangi yıllarda?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hangi yıllarda?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ne zaman iktidar oldu?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Söyleyeceğim.

CHP kapattı, Osmanlı çözemedi, biz adım atıyoruz. Bunu anlatıyorum Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Turan.

Aynı mahiyette...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Müsaade eder misiniz efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Engin ağabey, ne oldu yine?

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özkoç.

53.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kimin ne yapıp yapmadığı değil, bugün ne yapacağımız...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Biz yapıyoruz, daha iyisini yapacağız.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bugün milletin karışışındayız. Samimiyseniz, bugün ne yapacağımızı söyleyin. Onun için, diyoruz ya geçmişte şöyle oldu, böyle oldu; bu, konuyu görmezlikten gelmektir. Bugün ne yaparsak birlikte yapalım, buradayız. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, çok önemli bir adım atıyoruz bugün...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ya, ne adımı atıyoruz?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bir dakika...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Size göre önemli, size göre önemli ya, bize göre değil.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne adımı, nereye adım atıyoruz? Alevilerin istemediği bir adım atıyorsun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Konuşmayayım mı?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Konuş, konuş canım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Alevi kardeşlerimizin devlette bir muhatabı yoktu, artık var olacak; birçok faturasını ödemesine imkân sağlanacak, kendi statüsüyle ilgili tanımlama olacak...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – İnanç olarak tanıyor musunuz? Cemevini ibadethane olarak tanıyor musunuz? “İbadethanedir.” yaz oraya, yasaya.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – ...imar düzenlemesinde cemevi yoktu şimdiye kadar, şimdi var olacak; cemevi artık tanınan bir statü hâline gelecek gibi bir sürü konu var Sayın Başkan.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) - Tamam, yazın yasaya; “İbadethanedir.” diye yazın. Niye yazmıyorsunuz?

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 73 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4680) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 364) (Devam)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Usul Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hüseyin Örs

Hayrettin Nuhoglu

Adana

Trabzon

İstanbul

Aydın Adnan Sezgin

İmam Hüseyin Filiz

Hasan Subaşı

Aydın

Gaziantep

Antalya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Gaziantep Milletvekili Sayın İmam Hüseyin Filiz.

Buyurunuz Sayın Filiz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Vergi Usul Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Öncelikle, pazar günü İstiklal Caddesi'ni kana bulayan hain terör örgütünü nefretle kınıyorum. Saldırıda yaşamlarını yitiren vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı ve sabır, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifin üzerinde konuştuğum 17'nci maddesiyle cemevlerinin içme ve kullanma suyu ihtiyaçlarının indirimli veya ücretsiz olarak karşılanabilmesi amaçlanmaktadır. Bu maddenin lafzını uygun bulduğumuzu ve desteklediğimizi ifade ediyorum.

Değerli milletvekilleri, cemevlerinin imar sorunlarının giderilmesi ve bakım ve onarımlarının yapılması konusundaki diğer düzenlemelerin de uygun olduğunu düşünüyoruz. Ancak cemevleri konusunun detaylı olarak görüşülmesi gerekirken konunun elektrik, su, paralarının ödenmesi gibi basite indirgenmesinin toplumsal açıdan bir yararı olmamıştır. Milyonlarca Alevi-Bektaşî vatandaşımızın temsilcileriyle yaptığımız görüşmede, Sayın Cumhurbaşkanının Alevi dergâh ve cemevlerine ziyaretleri öncesinde camiada oluşan beklentilere böyle bir torba kanunla yanıt verilmiş olmasının onları şaşırttığını belirtmişlerdir.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, uğultudan hatibi dinleyemiyoruz efendim, lütfen uyarır mısınız.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Cemevleri konusunun 23 maddelik bir kanun teklifi içerisinde 6 madde hâlinde sıkıştırılmış olmasını içlerine sindiremediklerini ve üzüntü duyduklarını

da ifade etmişlerdir. Eğer cemevleriyle ilgili bir düzenleme yapılacaksa bir torba kanun içinde değil de Alevi-Bektaşî inancı ve cemevleri konusunda daha kapsamlı ve camianın düşünceleri ve görüşlerini de dikkate alan bir kanun çıkarılması talepleri vardır. Bizim de bu düşüncelere katıldığımızı ifade etmeliyim.

Yapılan genel değerlendirmelerde ise bu aceleciliğin yaklaşan seçimler dolayısıyla Alevi-Bektaşî camiasını maddi olarak memnun etmeye yönelik ve iktidarın yanlış ekonomi politikaları sonucu ortaya çıkan tepkileri önlemek adına tedbirler almaktan başka bir şey olmadığı ileri sürülmektedir.

Değerli milletvekilleri, Anayasa'mızın 24'üncü maddesindeki "Herkes, vicdan, dini inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir." ifadesinden hareketle Aleviliği, Bektaşîliği Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde kültür, sanat kurumu gibi bir tanımlama yapmak yerine Alevi-Bektaşî canlarımızın kendilerini nasıl tanımladıklarına bakmak gerektiğine inanıyoruz. Eğer bir insan ya da bir grup "Benim inancım şudur, ben böyle inanıyorum, ibadet yerim şurasıdır." diyorsa Anayasa gereğince ona saygı duymalıyız. Haksızlıkların, adaletsizliklerin karşısında, eşit vatandaşlık ilkesi gereğince, milyonlarca Alevi'yi temsil eden Alevi-Bektaşî önderlerini ve bu konularda ehil olan bütün grupları dinleyerek, taleplerin bütün detaylarıyla ortaya konularak siyasi mülâhazaların dışında çözülmesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, vatanın bağımsızlığının tehlikeye düştüğü günlerde biz, Alevi'si, Sünni'si, hepimiz birdik, birlikte öldük, birlikte kovduk işgalcileri, cumhuriyeti de beraber kurduk; Allah'ın izniyle de sonsuza dek bir ve beraber olacağız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bizi böyle yapan ortak değerlerimizdir. İster Alevi ister Sünni olsun, inancımız bir, peygamberimiz bir, kutsal kitabımız birdir. Allah'ın Arslanı, ilmin kapısı Hazreti Ali de bizim, oğlu Hasan da, Yezid'in zulmüne biat etmeyen, hakkın ve adaletin savunucusu, Kerbela'da şehit edilen İmam Hüseyin de bizim; acımız ortak, tepkimiz aynı, ehlibeyt bizimdir, 12 İmam da bizim. Geriye dönüp baktığımızda, manevi dünyamızın mimarları var. Pir-i Türkistan Ahmet Yesevi, Hacı Bektaş Veli, Tapduk Emre, Yunus Emre, Ahi Evran, Mevlâna, Pir Sultan Abdal ve daha niceleri; hepsi bizim ortak değerlerimiz. Geçmişte de birdik, geleceğimizde de bir ve beraberiz. Biz birlikte olursak demiyoruz, birlikteyiz diyoruz, buna bütün kalbimle inanıyorum. Yeter ki Hacı Bektaş Veli'nin "Nefsine ağır geleni kimseye tatbik etme. Her ne arar isen kendinde ara, insanın kemali ahlak güzelliğidir." sözlerini kendimize düstur edinelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, asıl yapmamız gereken şey taşıdığımızı söylediğimiz sıfatlar yerine davranışlarımızı sorgulamaktır. Alevi dedesi ve büyük halk ozanı rahmetli Âşık Daimi'nin dizelerinde ifadesini bulan değerlerimize ne kadar uygun hareket ediyoruz, ona bakmalıyız. Şöyle diyor Âşık Daimi:

"Eğer göremiyorsam gerçek varlığı

Alevi olsam ne çıkar, Sünni olsam ne çıkar

Sanat ediniysem sahtekârlığı

Dede olsam ne çıkar, hoca olsam ne çıkar."(İYİ Parti sıralarından alkışlar)

"İnsanlık giderken daima ileriye

Bizler inadına kaldık geriye

Gelmedikçe cahillikten beriye

Alevi olsam ne çıkar, Sünni olsam ne çıkar.

Kemâletin hidayetinin olmazsa

Marifet suyundan kabın dolmazsa

Benden insanlığa eser kalmazsa

Dede olsam ne çıkar, hoca olsam ne çıkar?"

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Başkanım, iki kıta kaldı.

“Gayet inatçı isem, gayet zorbacı

Gündüz tespihli isem, gece kavgacı

Olmadıkça insanlığa faydacı

Alevi olsam ne çıkar, Sünni olsam ne çıkar?

Daimi’yim nefse galip olmazsam

İlme fazilete talip olmazsam

Ele, dile, bele sahip olmazsam

Alevi olsam ne çıkar, Sünni olsam ne çıkar?"

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

17’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17’nci madde kabul edilmiştir.

18’inci madde üzerinde 3 önerge vardır, ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 364 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 18’inci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Oya Ersoy	Zeynel Özen	Necdet İpekyüz
İstanbul	İstanbul	Batman
Mahmut Celadet Gaydalı	Ali Kenanoğlu	Muazzez Orhan Işık
Bitlis	İstanbul	Van

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurunuz Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; torba yasada yapılan şimdiki düzenlemeyle, maden kazalarında yaşamını kaybedenlerle ilgili bir ek düzenleme geliyor; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’na yapılan ek bir düzenlemeyle, yaşamını kaybedenlerin emeklilik düzenlemesi, varsa prim borçlarını ödemek veya diğer primlerle ilgili bir kısım düzenlemeleri yapmak, yaşamını kaybedenlerin eşi, çocukları, yoksa kardeşlerini bir kamu kurumuna yerleştirmek gibi. Cinayete seyirci mi kalınacak? Cinayetten sonra bunlar mı konuşulacak? Her cinayetten sonra bu konuşuluyor.

Bakın, arkadaşlar, madenlerle ilgili “kaza” denilmiyor, “fitrat, kader” hiç denilmiyor; “cinayet” deniliyor, hatta “katliam” deniliyor ve bu katliamlarda yaşamını yitirenlerle ilgili her seferinde bir düzenleme geliyor; başsağlığı dileniyor, düzenlemelerle yetiniliyor. Eğer siz bir şeyi önlemezseniz, korumazsanız aslında bunun devamından yanasınız, madenlerde olan olay kaza değil.

Bir diğeri, ayın 11’inde Plan ve Bütçe Komisyonunda Çalışma Bakanı Vedat Bilgin konuşuyor, ne diyor? “Türkiye’deki iş kazaları en önemli sorunumuzdur.” Tutanaklarda. Başka ne diyor? “Öyle bir sorun hâline gelmiş ki örgütlenmemiz yetersiz, teknoloji yetersiz.” Yirmi yıllık iktidarın bir Bakanı bunu söylüyorsa işte bu cinayettir, katliamdır. Bir diğeri, ne diyor? Bakan diyor ki: “Madende patlama olmadan önce bir fan bozulmuş, bu fan bozukluğuyla beraber orada anında işlemin durması lazım.” Devam etmiş. Ne diyor Bakan? Diyor ki: “Daha önce de buna benzer olaylar oldu ama işçi sağlığı ve güvenliğiyle ilgili yaptığımız düzenleme kamuda idareciye, özelde patronun ağzına bağlı. Orada denetlemeye gidenler, biz özelleştirdiğimiz için şirketler buluyor, bunu belirliyor ve patron parayı veriyor.” Patronun belirlediği bir yerde, kamunun yönetici olduğu bir yerde siz denetim yapamazsınız, siz önleme yapamazsınız. Ne yaparsınız? Ölümlere seyirci olursunuz.

Nedir diğer bir sorun? Siz, getirdiğiniz aşamada, bunların her ölümünden sonra bir düzenleme yaptığınızda kamu ceza almıyor, bilirkişiler belirlese bile bir ceza almıyor, tam tersine bunlarla ilgili işlem yapıldığında kamu veya özel sektör korunuyor. Nasıl mı? Daha önce birçoğunu gördük ve Soma’da... Şu anda buradan selamlamak lazım sevgili Selçuk Kozagaçlı’yı ve sevgili Can Atalay’ı, avukat olarak Soma’da savundular, “katliam” dediler, onlar cezaevinde, Soma davasından hiç kimse içeride yok. Bir diğer konu nedir? Arkadaşlar, bir diğer konu şu: Tekrar Mecliste bir araştırma komisyonu kuruluyor, araştırma komisyonu Soma’yla ilgili 111 tane tespit yapıyor, Meclis adına yapılan denetimlerin sonucunda uygulamaya geçilmesi lazım, hiçbiri uygulamaya geçmiyor. Siz bu Meclisi sadece konuşmak üzerine düzenliyorsunuz, Meclisin kendi saptadığı konuları bile yasal bir düzenlemeyle yaşama geçiremiyorsunuz. Bakan öyle bir hâle geliyor ki Plan ve Bütçe Komisyonunda diyor ki: “Bu yasa yetersiz. Bu yasa olduğu sürece iş cinayetleri devam eder, işçilerin kazaları devam eder.” Bunu söyleyen bir Bakan varsa, o zaman bu teklifle beraber -sadece prim, emeklilikle ilgili düzenleme değil- bunu önlemek üzerine bir düzenleme yapmak lazım; emekten yana bir düzenleme yapmak lazım, işçiden yana bir düzenleme yapmak lazım. Niçin işçiden yana? Siz işçileri madenlerde sensör olarak kullanıyorsunuz. İşçiler oraya girdiğinde eğer atletini, fanilasını sürekli değiştiriyorken “Boğuluyorum!” dediğinde siz bunu dikkate almak istiyorsunuz ama iş isten geçmiş oluyor. Madenciler yıllardır feryat ediyor, yıllardır söylüyor. Siz zaten sendikal mücadeleyi yok ettiniz, var olan sendikalar da valinin, patronun sendikası; işçilerin sesini duyan, işçilerle konuşan, işçilerle görüşen bir sendika değil, tümüyle patronun ağzına bakan, valinin ağzına bakan, kaymakamın ağzına bakan bir sendikaya dönüşmüş ve işçiler bir sensör vazifesi görüyor, yaşamını yitiriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Hiçbir düzenleme, hiçbir koruma, hiçbir önleme yok ama işçilerin sorunları çok. İşçilerin bu konuda çok teklifi var; işçiler sendikalı olmak istiyor, işçiler örgütlenmek istiyor, işçiler bir daha kaza olmaması için çaba harcamak istiyor. Bunlar dikkate alınmadığında, seyirci kaldığında tümüyle bir keyfiyete dönüşüyor. Nasıl ki işkencede cezasızlık varsa, nasıl ki birçok faili meçhul cinayette seyirci kalınıp cezasızlık varsa ve süreç boşa geçiyorsa maden kazalarında da yapılan düzenlemeler genellikle boşa geçendir. Sorun onların emekliliği, prim borçları değil; sorun ölmemeleridir, yaşamalarıdır, yaşamdan yana olmaktır. Siz işçinin yaşamından yana olmadığınız sürece yaptığınız düzenlemeler geçersiz olacaktır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hasan Subaşı

Fahrettin Yokuş

Adana

Antalya

Konya

Hüseyin Örs

Hayrettin Nuhoğlu

Aydın Adnan Sezgin

Trabzon

İstanbul

Aydın

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Cavit Arı

Cengiz Gökçel

Ömer Fethi Gürer

Antalya

Mersin

Niğde

Kamil Okyay Sındır

Fikret Şahin

Tacetin Bayır

İzmir

Balıkesir

İzmir

Deniz Yavuzylmaz

Zonguldak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş.

Buyurunuz Sayın Yokuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Pazar günü Taksim İstiklal Caddesi'nde bir terör saldırısıyla 6 vatandaşımız şehadet şerbeti içmiş, onlarca vatandaşımız da yaralanmıştır. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize şifa diliyorum.

Başta PKK terör örgütü olmak üzere bütün terör örgütlerini bir kere daha bu kürsüden lanetliyorum.

Bugün, ayrıca Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'mizin 39'uncu kuruluş yıl dönümü, Kıbrıs Türk halkının bayramını kutluyorum. Kıbrıs'ımızın bağımsızlığı için mücadele edip şehadet şerbeti içen bütün soydaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Kıbrıs'ımızın kurucu Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş ve kahraman liderlerinden Fazıl Küçük Bey'i bir kez daha rahmetle anıyorum.

Kasım ayları bizim için önemli aylar, acılı tatlı aylar. Kasım ayı biliyorsunuz Ahıska sürgününün 78'inci yıl dönümü. Hani o vagonlarda şehit olan 15 bini aşkın dindaşımız, soydaşımız; onları da unutmadık, bir kez daha rahmet ve minnetle anıyoruz. Yine, 12 Kasım 1933, 12 Kasım 1944 tarihleri Doğu Türkistan'da kurulan iki cumhuriyetin kuruluş yıl dönümleri. Bugün, Doğu Türkistan kan ağlıyor, Doğu Türkistan'da Çin zulmü devam ediyor. Bu vesileyle de Doğu Türkistan'ın bağımsızlığı için mücadele veren ve rahmete kavuşan bütün soydaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Doğu Türkistan'ın bağımsızlığı için buradan dua ediyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz madde aslında güzel bir madde. Elbette ki maden şehitlerimizin geride kalanlarını öksüz bırakamayız. Onlar için elbette ki yapılanlar az bile ancak keşke artık 42 şehitler vermesek, keşke bu acıları bir daha yaşamamak, bunların tedbirini alsak.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ iktidarı 2011 yılı Haziran ayında “Cumhuriyetin 100’üncü yılı” diye bir hedef göstermişti, 2023 hedefi. Hatırlayınız, dönemin Sayın Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan bu hedefleri büyük bir mutluluk içerisinde anlatmıştı. Neydi bu hedefler? Yıllık gayrisafi yurt içi hasıla 2 trilyon dolara çıkacak ve dünyanın ilk 10 büyük ekonomisi arasına girilecekti. Bırakınız ilk 10’u, ilk 20’ye bile giremedik, 2021 yılı itibarıyla 21’inci sraya geriledik. Yine, ihracatta ileri ve yüksek teknoloji ürünlerin payı yüzde 20’leri aşacaktı ama bu da hayal olmaktan öteye gitmedi. Hele bir enflasyon hesabı vardı, tek haneye düşecekti; tam aksi oldu, enflasyon çift haneli, hatta üç haneli rakamlara çıktı. İşsizlik oranı yüzde 5’lerde olacaktı ama bu da gerçekleşmeyen hayallerin ötesinde kaldı. Kişi başına düşen millî gelir 25 bin dolar olacaktı ancak hedefin bugün üçte 1’ine bile ulaşamadık. İhracatımız 500 milyar dolara varacaktı, bu hedefin de yarısı bile gerçekleşmedi. Kayıt dışı istihdam engellenecek, ilk etapta yüzde 15’e düşecek, sonra da daha aşağılara çekilecekti ama ne oldu? Kayıt dışı istihdam hâlâ yüzde 30’larda. Kıyılarımız dünyanın en temiz denizleri arasına taşınacaktı, bu da gerçekleşmedi, Marmara Denizi ve Ege’nin bir bölümü müsülajla kaplandı. Atık dönüşümü yapılacaktı ancak tam tersi oldu Türkiye Avrupa’nın çöplüğü oldu. Çöp ithalatıyla birlikte birçok şehrimizde çöplük yığınları oluştu. “Geri dönüşüm” lafta kaldı. 2021’de Avrupa Birliği ülkelerinin 14,7 milyon ton çöpü Türkiye’ye getirildi.

Yeni bir kamu personel sistemi oluşturulacaktı; tam tersi yapıldı. Kamu personel sistemi içinden çıkılmaz bir hâle getirildi. Kamuda 35 farklı istihdam modeli icat edildi, çalışma barışı bozuldu, liyakat, adalet rafa kaldırıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Yenilenebilir enerji kaynakları en az yüzde 30 olacaktı; bu da hayalden öteye gitmedi.

Kent ulaşım sistemleri Avrupa Birliği standartlarına uyumlu olacaktı; bu da hayaller âleminde yerini aldı.

Tüm sulanabilir arazilerimiz, tarım arazilerimiz sulanacaktı; öngörülen sulama projeleri bile hayata geçirilemedi.

Enerjide dışa bağımlılığımız ortadan kalkacaktı fakat dışa bağımlılığımız iyice arttı.

İhracatta, sosyal güvenlikte, yoksullukta öyle vaatler vardı ki -sürem bitmek üzere- bunları bir dahaki konuşmama, inşallah, eklerim.

Şimdi, bu hayaller ne oldu? Suya düştü. Bu yalan rüzgârları artık esmiyor. Şimdi, yeni bir rüzgâr lazım, yeni bir yalan lazım, “Türkiye Yüzyılı” yalanı lazım. “2053 Türkiye Yüzyılı.” Hayal satmaya devam, yalan satmaya devam ama artık az kaldı. (İYİ Parti sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz Yavuzyılmaz.

Buyurunuz Sayın Yavuzyılmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yıl 2014, cumhuriyet tarihinin en büyük maden faciası gerçekleşmiş, Soma’da 301 madenci hayatını kaybetmişti. Bu maden faciasının ardından Mecliste çıkarılan bir kanunla maden kazalarında hayatını kaybeden

madencilerin ailelerine devlette istihdam hakkı tanındı ancak sadece 2003 ve 2014 yılları arasındaki maden kazaları bu kapsama alındı. Oysaki partilerin mutabakatı farklıydı, kanunda bir süre sınırlaması olmayacaktı ama AK PARTİ son dakika değişikliğiyle hangi yıllarda, hangi kazalarda kaç madencinin hayatını kaybettiğinin sayısını hesapladı; topladı, çıkardı, çarptı, böldü ve artık bir cana ne kadar bedel biçtiyse son anda 2003 öncesi ve 2014 sonrası maden şehitlerinin ailelerini kapsam dışında bıraktı. Bu bir ayıptı, utançtı, bunun adı maden şehitleri arasında yapılan ayrımcılıktı.

Değerli milletvekilleri, 2019 yılında bu ayrımcılık son bulsun, bu süre sınırlaması kalksın diye bir kanun teklifi verdim. Bu teklifle, tüm maden şehit ailelerine devlette istihdam hakkı tanınacaktı ve aylık bağlanacaktı. AK PARTİ bu kanun teklifini ilgili komisyonun gündemine dahi almadı. Ancak mücadeleyi bırakmadık, 2020 yılında Cumhuriyet Halk Partisi olarak kanun teklifimizi Meclisin Genel Kuruluna getirdik ve ne oldu dersiniz? AK PARTİ milletvekilleri el kaldırdı, el indirdi, bu kanun teklifinin görüşülmesini reddetti. 2021 yılında ise KİT Komisyonu Başkanlığına dilekçe verdim bakanlıklar harekete geçsin diye, bu utanç ortadan kalksın diye; AK PARTİ yine reddetti. Biz pes etmedik ama AK PARTİ kulaklarını tıkamaya devam etti, ta ki Amasra'ya kadar. Sayın AK PARTİ milletvekilleri, şimdi size soruyorum: Babası 2003 öncesi veya 2014 yılı sonrası maden şehidi olanların çocuklarının acılarını duymanız için Amasra'da büyük bir maden faciasının yaşanması mı gerekiyordu? Şimdi, nihayet bu büyük haksızlık düzeltilecek. Neticede daha önce verdiğimiz ve 17 Ekim 2022'de tekrar bir kez daha verdiğimiz kanun teklifini kopyala yapıştır yaparak önümüze getirdiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Madem verdiğim kanun teklifini aynen getirecektiniz, üç yıl neden beklediniz? Bunca kardeşimizi neden mağdur ettiniz ve hakkına girdiniz?

Sayın milletvekilleri, bakın, daha önce kapsam dışı bırakılan Zonguldaklı maden şehidi Fevzi Dereli'nin oğlu Emre ne diyor? Diyor ki: "Sayın Vekilim, bugün bu yasa geçerse eğer bizde hafif de olsa baba özlemi diner ve devleti baba olarak görürüz."

Kanun maddesini destekliyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler.. 18'inci madde kabul edilmiştir.

19'uncu madde üzerinde 3 önerge vardır, önermeleri ayrırlık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 364 sıra sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Madde 19 – 5510 sayılı Kanunda bulunan geçici 59 ve geçici 66'ncı maddeler yürürlükten kaldırılmıştır.

Cavit Arı	Ömer Fethi Gürer	Tacetin Bayır
Antalya	Niğde	İzmir
Cengiz Gökçel	Kamil Okyay Sındır	Fikret Şahin
Mersin	İzmir	Balıkesir
	Aysu Bankoğlu	
	Bartın	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Bartın Milletvekili Sayın Aysu Bankoğlu.

Buyurunuz Sayın Bankoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, görüştüğümüz kanun teklifinin 18’inci ve bu 19’uncu maddeleriyle aslında nihayet iki yüzlü bir ayıba son verilecek. Ayıp diyorum çünkü daha önce maden şehitlerimizin yakınları ancak 2003 ve 2014 tarihleri arasında madenci vefat ettiyse bazı haklardan yararlanabiliyordu ve biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak maden şehitlerimizin ölüm tarihlerine göre yapılan bu ayrımcılığın bir ayıp olduğunu defalarca, yıllardır dile getirdik. “İki yüzlü” diyorum çünkü sözünüle şehitlik makamını yüceltenler maden şehitlerini yıllardır ayrımcılığa tabi tutanların ta kendisidir. Türkiye’de her tanının olduğu gibi şehitlik makamının da ayrımcılıklarla içini boşaltan bu iktidar, maden şehitlerinin ayrımcılığa uğradığını ve birçok şehitlik hakkından aslında faydalanmadığını pekâlâ biliyordu. Bu ayrımcılığın mimarları şimdi madencilere bir hak bahşediyormuş gibi bir algı yaratmaya çalışıyor. Bu teklif güzel ama geç bir teklif değerli milletvekilleri.

Burada iki konuyu tartışmak zorundayız: Birincisi, bu gibi bir mevzuat değişikliğinin neden ve nasıl bu kadar geciktiğidir. İkincisiyse bu gibi bir düzenlemenin aslında sorunun temeline ilişkin bir çözüm sunmadığıdır. Bakın, maden şehitlerine ancak Soma faciasından sonra bazı haklar tanındı; o da zaman sınıryla. Bu hakların verilmesi için bile bizim 301 madencimizi kaybetmemiz gerekti. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak defalarca ama defalarca bu zaman sınırlamasının kaldırılmasına ve maden şehitleri arasında ayırım yapılmamasına ilişkin kanun teklifleri verdik ama hepsi iktidar tarafından reddedildi. Şimdi, Çalışma Bakanı diyor ki: “Cumhurbaşkanının talimatıyla maden şehitleriyle ilgili bir çalışma yaptık.” Ama o Cumhurbaşkanının şehitlik haklarını eşitlemek ancak 42 madencimizi kaybedince aklına geliyor. Bir hakkın alınmasının koşulu toplu can kayıpları mı olmalıydı değerli milletvekilleri, soruyorum size? İktidarın bu ayıba son vermesi için, bizim sesimizi duyması için 42 canımızı kaybetmemiz mi gerekiyordu değerli milletvekilleri?

Diğer bir sorun, bu sorunun kökenine inmemek. Amasra’da bir sürü ihmalin olduğu, kazaların öngörüldüğü ama önlemlerin alınmadığı ortada. Öngörülebilir ve önlenebilir bir şey kaza ya da kader değil cinayettir, cinayet. Alınmayan önlemler, yapılmayan denetimler, şaibeli amirlerinizin liyakatsiz atamaları oldukça yitirdiğimiz her madencinin vebali, sorumluluğunu yerine getirmeyen bir yönetimin yani iktidarınızın üzerindedir. (CHP sıralarından alkışlar) AKP’nin artık bir gelenek hâline getirdiği bir yama siyaseti var, günü kurtarmak; hedefiniz bu. Bir sorun olunca, neden bir sorun var, nasıl çözülür, araştırmak, araştırılmalı okumak, politika üretmek; böyle bir şey yok sizde. Önlem almak yerine ancak iş isten geçtikten sonra yapacaklarınıza odaklanıyorsunuz; Bartın’da da işte aynı durum var.

Enerji Bakanınız güya geldi buraya, bu kürsüden açıklama yapıyor ama açıklamasında “Ya, biz bunu neden yaşadık? Sorunun temelinde ne var?” buna dair hiçbir sorgulama, hiçbir açıklama, söylediği hiçbir şey yok. Sonra da geliyor burada “Tazminat vereceğiz, ödeme yapacağız.” diyor ya; içler acısı gerçekten, durumunuza üzülüyorum. Ya, arkadaşlar, 42 can gitti, 42 canımızı kaybettik. Hangi ödeme geri getirecek bu insanları ya?

Bakın, Uluslararası Çalışma Örgütü diyor ki: “İş cinayetleri artıyor. İş denetimleri azalıyor.” Türkiye Taşkömürünün faaliyet raporunda var, 2021’de kuruma ait müessesede 2.960 işçinin yaralandığını söylüyor rapor. Yine, Sayıştay “Sorun var.” diyor, uzmanlar “Bilim ve teknoloji takip edilmemiş.”

diyor, bilirkişiler “Havalandırmada sıkıntı var.” diyor. Peki, tüm bunlara karşılık ne yapılıyor? Tüm bunlara karşılık araştırma komisyonu kuruldu, değil mi? Üç ay çalışacak. Peki, Soma’da da kurulmuştu aynı komisyon. Raporu nerede? Tozlu raflarda ve hükümsüz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bankoğlu.

AYSU BANKOĞLU (Devamla) – 111 öneri boşluğa söylenmiş bir laf gibi öylece ortada duruyor. Keşke Soma raporundaki bu öneriler dikkate alınsaydı, Amasra’da gerekli önlemler alınmış olsaydı da kimse ölmeseydi değerli milletvekilleri.

Bugün eşitlenen haklar giden hiçbir madenciyi geri getirmiyor; bunu unutmamanız lazım. Biz kalıcı bir çözüm istiyoruz. İş kazasını önlemek bedelini ödemekten ucuzdur. Biz alınmayan önlemlerin bedelini canımızla, canlarımızla ödemek istemiyoruz artık. (CHP sıralarından alkışlar) Bu olayları bir daha yaşamamanın tek yolu önlemleri almaktır. Yaşananlar kader değil, sorumlulukların yerine getirilmemesinin birer sonucudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

AYSU BANKOĞLU (Devamla) – Siz, önlemleri almaz, denetimleri yapmazsanız; liyakatsiz kişileri siyasi amaçlarla kilit mevkilere atar, cezasızlığı bir kültür hâline getirirseniz; taşeronluk, özelleştirme ve redevansla kamu madenciliğini öldürür, kısa sürede kâr sağlamak için üretim baskısı yaparsanız ne gidene geri getirebilir ne de acıları tazmin edebilirsiniz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 19’uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yürürlükten kaldırılmıştır” ibaresinin “mülga edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Örs

Aydın Adnan Sezgin

Dursun Ataş

Trabzon

Aydın

Kayseri

Hasan Subaşı

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Antalya

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs.

Buyurun Sayın Örs. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinin 19’uncu maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifine baktığımızda, maden ocaklarının yer altı işlerinde meydana gelen iş kazaları sonucunda hayatlarını kaybeden işçilerimizin geride kalan ailelerine aylık bağlanması ve bir yakınının kamuda istihdam edilmesi hakkında birtakım düzenlemeler yapılmaktadır; bunu görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, Amasra'daki maden faciası sonrasında görüşülen ilk torba kanuna bir ek madde ihdas edilmesi için tarafımızdan, İYİ Parti tarafından verilen önergede benzer bir düzenlemenin yapılması Komisyona teklif edilmişti. Yaşanan felaket henüz sıcaklığını korurken, yapmış olduğumuz bu teklif neredeyse görüşmekte olduğumuz bu teklifle aynı olmasına rağmen maalesef Cumhuriyet İttifakı tarafından reddedilmiştir. AK PARTİ Grubunun muhalefetten gelen her önergeyi toptancı bir mantıkla reddetme alışkanlığı burada da kendini göstermiştir. Bu tavır doğru değildir arkadaşlar, bu tavır milletin hayrına değildir. Unutmayalım ki iktidarı ve muhalefetiyle bu yüce çatı altında aziz milletimizin sıkıntılarını gidermek, dertlerine derman olmak için vazife yapıyoruz. Bakın, biz, sizin yaptığınız gibi yapmıyoruz değerli arkadaşlar. Hayırlı olacağına inandığımız, gerekli olduğunu düşündüğümüz için Komisyonda bu maddelere kabul oyu verdik çünkü bizim sorumlu muhalefet anlayışımız da onu gerektirir. Milletin hayrına olan teklif, düzenleme, iktidardan geldiğinde de ona biz "Evet." demesini de biliriz. Nasıl eksiklerinizi burada söylüyorsak milletin hayrına getirdiğiniz düzenlemelere de "Evet." deriz.

Değerli arkadaşlar, fırsat buldukça bu yüce Meclisin kürsüsünde vatandaşlarımızdan bize gelen sıkıntıları, talepleri dile getiriyor, milletin sesi olmaya çalışıyoruz. İktidar mensuplarına buradan sesleniyorum: Bizim her söylediğimize tepki gösterme alışkanlığınızdan vazgeçin, bizi bir dinleyin, bizim uyarılarımıza kulak verin çünkü siz "Kimsesizlerin kimsesi olacağız." diyerek iktidara gelmediniz mi? Siz "Yoksulluğu ortadan kaldıracacağız." demediniz mi? İşte, o, kimsesizlerin kimsesi olarak burada bugün biz konuşuyoruz, o yoksulların sesi olarak biz konuşuyoruz arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, İYİ Parti olarak hazırladığımız sorumlu madencilik gözetin, uluslararası standartlara ve sürdürülebilirlik ilkelerine uygun, kıt kaynakların en verimli şekilde değerlendirilmesini ön plana alan, ham madde arz güvenliğini hedefleyen madencilik eylem planımız var, bununla ilgili bir önerimiz var. Bununla ilgili bir iki hususu da arz etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, biz iktidarımızın ilk yüz gününde maden izinlerinin Cumhurbaşkanının onayına sunulmasını öngören 2018/8 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'ni yürürlükten kaldıracamız. Ülkenin büyük bir bölümünde madencilik yapıldığı şeklindeki yanlış kamuoyu algısının oluşmasına yol açan, gerçekte ise maden aramalarının yapılabileceği alanları fiil olarak daraltan, terk edilmiş ruhsat alanlarının ihale edilmesi uygulamasını öncelikle arama ruhsatları için yürürlükten kaldırarak, arama ruhsat aşamasında terk edilmiş alanları herhangi bir işleme tabi tutmadan, herhangi bir işleme gerek kalmadan açık alan hâline getireceğiz. Ruhsat güvenliğini tehdit eden, ruhsatlandırma ve izin süreçlerinin uzamasının yanı sıra, risk ve maliyet artışlarına yol açan siyaset ve bürokrasi kaynaklı keyfi müdahalelere son vereceğiz. Maden izinleri ve lisanslarını şeffaflık, öngörülebilirlik ve fırsat eşitliği ilkelerine göre vereceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Madencilikte devletin, kamuoyunun ve yatırımcıların beklentilerine ortak bir çözüm üretmek üzere tüm ilgili tarafların temsilcilerinden oluşan bir komisyon oluşturarak, bir madencilik acil eylem planı hazırlayarak uygulamaya sokacağız.

Değerli arkadaşlar, madencilik eylem planımızda orta ve uzun vadede yapacaklarımız da var. İnşallah başka bir konuşmada onları da size anlatmak, onları da sizinle paylaşmak üzere hepinize teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinde yer alan “ve” ibaresinin “ile” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Necdet İpekyüz

Zeynel Özen

Serpil Kemalbay Pekgözegü

Batman

İstanbul

İzmir

Ali Kenanoğlu

Mahmut Celadet Gaydalı

Oya Ersoy

İstanbul

Bitlis

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay.

Buyurunuz Sayın Kemalbay. (HDP sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sayın Başkan, bugün hepimiz Aleviyiz. Öncelikle birkaç şey söylemek istiyorum. Alevi toplumunun eşit yurttaşlık talebi ortadayken, Alevilerin “Cemevleri ibadethanedir.” beyanı ortadayken getirdiğiniz bu torba yasa pespaye bir yasadır. Seçim motivasyonu ile getirilen bu torba asimilasyon politikalarınızın ve devletin Alevisini yaratma planının bir parçasıdır. Buradan Alevi toplumuna seslenmek istiyorum: Bizler gökkuşağıyız ve bütün renklerimizle, inançlarımızla, kimliklerimizle, farklılıklarımızla eşit ve özgür bir ülkeyi birlikte yaratacağız.

Sayın vekiller, bu maddeyle, madenlerde meydana gelen iş cinayetlerinde yaşamını yitirenlerin prim borçlarının terki ve hak sahiplerine aylık bağlanması düzenlenmektedir. Elbette düzenlensin, çok daha önce gelmesi gerekiyordu. Ancak şunu da iyi bilmemiz lazım, burada birçok arkadaşımız söyledi, çalışırken ölmek işçilerin kaderi değildir. Neden işçiler ölüyor, bunu sorgulamamız lazım. Soma'dan Ermenek'e, Şirvan'a, Kozlu'ya, Bursa'ya, son yirmi yılda en az 1.980 maden işçisi yaşamını yitirdi. Her maden katliamından sonra bu Mecliste taziyeler sunuldu, her defasında “Gerekli önlemleri alacağız.” denildi, “İhmali olanlar araştırılacak.” denildi. Hatta Soma'da Araştırma Komisyonu kuruldu. Peki ama neden ölümler durdurulmuyor? Mademki ihmaller araştırılıyor, mademki ihmali olanlar araştırılıyor, o hâlde söyleyin: 1.980 madencinin cinayetinden sorumlu kaç kişi cezaevinde şu anda, kaç maden kapatılmıştır? Hiç kimse içeride değil, hiçbir maden de kapalı değil. Neden madenciler ölmeye devam ediyor diye sormak gerekiyor.

Amasra'daki madende kaza “Geliyorum.” diyordu, Sayıştay raporlarına rağmen durduramadınız. Onun yerine, yandaşlara yüzlerce maden ruhsatı dağıtmaya devam ettiniz, hatta maden sahalarını parsel parsel, ayrı ayrı firmalara verdiniz ki bu yandaşlar kazansınlar. Neden “Bir madende en güvenli şekilde nasıl üretim yapılabilir?” meselesine odaklanmadınız da madenleri parçalayarak yandaşlara dağıttınız? Bari bunu yapmasaydınız. Neden işçinin canını korumayı, ekolojiji korumayı öncelermiyorsunuz, madenden çıkmaya odaklanmıyorsunuz da bu şekilde hareket ediyorsunuz; bunu sorgulamak gerekiyor. Bu soruların cevabı elbette ki kârı merkezimize aldığınız için. Siz, yandaşlara sermaye aktarmaya odaklanmış bir partisiniz, işçiyi yaşatmaya odaklanamıyorsunuz. O yüzden, Soma'da yaşadıklarımızı hepimiz biliyoruz ve Erdoğan dedi ki Soma'da: “Kaza, kader, fitrat.” ve Amasra'da döndü, tekrar aynı şeyi söyledi “Kader planı.” dedi. Bu açıklamalar son derece bilinçli yapılan açıklamalardır ve işçi ölümlerini normalleştirmeye çalışmaktadır Sayın Erdoğan. Soma'da olduğu gibi Amasra'da da zarar ederiz, madenleri kapatmak zorunda kalırız bahanesiyle iş güvenliği önlemleri almadınız ancak havalandırmayı doğru yapsaydınız, metan drenajı yapsaydınız, kömür tozuyla mücadele etseydiniz bu iş cinayeti yaşanmayacaktı.

Ne hazindir ki iş cinayetlerinde yaşamını yitirenlerin ailelerine, yakınlarına verilecek destekler bu gerçeğin üstünü örtmek için partiniz tarafından kullanılmaktadır. Kadınlara 3 çocuk siparişi veren Erdoğan iktidarında, Türkiye’de gençler savaşta, emekçiler iş cinayetlerinde, kadınlar kadın cinayetlerinde yaşamlarını yitiriyorlar. Çocuklarımızın iktidarın, sermayenin, erkeğin kölesi değildir. İşçi katliamlarını normalize eden anlayışı bir kez daha burada kınıyoruz. Bilimin ve tekniğin gereklerini yerine getirerek işçilerin hayatını koruyacak politikalar izlemenin mümkün olduğunu burada bir kez daha halkımızla paylaşmak istiyoruz. Bu işçilerin kanından beslenen nekolitikalara karşı işçilerin birleşmesinden başka çare yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Örgütsüz halk, köle halktır. İşçileri, kölelik düzenine karşı örgütlenmeye, sendikalaşmaya, mücadeleye davet ediyorum. Üretimden gelen gücümü zü kullanabilelim ve yaşasın işçilerin örgütlü mücadelesi, direne direne kazanacağız diyorum.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

19’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 19’uncu madde kabul edilmiştir.

20’nci madde üzerinde 3 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 364 sıra sayılı Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 20’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Cavit Arı	Nazır Cihangir İslam	Ömer Fethi Gürer
Antalya	İstanbul	Niğde
Cengiz Gökçel	Kamil Okyay Sındır	Fikret Şahin
Mersin	İzmir	Balıkesir
	Orhan Sarıbal	
	Bursa	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekili Sayın Orhan Sarıbal.

Buyurunuz Sayın Sarıbal. (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 364 sıra sayılı bir Kanun Teklifi geldi. Kanun teklifinin içerisinde, Adalet ve Kalkınma Partisinin, saray iktidarının Alevilere dönük asimilasyon, inkâr, yok etme, kazanılmış değerleri itibarsızlaştırma modeli.

Biraz önce AKP Grup Başkan Vekili aynen şunu söyledi: “Bir dil kullanıyorsunuz, incitiyorsunuz.” Soruyorum: 30 milyon insanın “Alevi” olarak kendini tanımladığı Türkiye Cumhuriyeti’nde, siz,

gelecek yüzyıllara konu olacak bir Alevi meselesini yanında sigorta kanunuyla, yanında vergi kanunuyla, yanında araç ticareti yapanların kanunuyla aynı noktaya getirmekten utanmıyor musunuz? Bundan daha incitici ne olabilir ki? (CHP sıralarından alkışlar)

Çok net söylüyoruz, yaptığınız iş aynen şöyledir: Alevi toplumunun değerleriyle oynuyorsunuz, Alevi toplumunun inancıyla oynuyorsunuz; Alevi toplumunun geleneklerini, göreneklerini, inancını âdeta kendinize göre tarif ediyorsunuz. Size ne Alevi inancını tarif etmek ne Alevi ritüellerini belirlemek ne Alevi inanç merkezlerini başka bir hâle sokmak anlayışı yakışır; siz sadece Alevi inancını tanıyacaksınız, başka yapabileceğiniz hiçbir şey yok. Bin beş yüz yıllık bir tarihsel süreçten geçiyoruz, bin beş yüz yıl. Bugüne kadar bütün fiziksel tahribatlara, bütün fiziksel müdahalelere, bütün fiziksel yok etmelere rağmen Aleviler dimdik bu topraklarda mücadelelerini sürdürüyorlar; ne için? Yolları için, inançları için, değerleri için, kültürleri için. Siz ne diyorsunuz? “Alevi-Bektaşî Kültür ve Cemevi Başkanlığı kuracağız.” Gerekçe ne? E, zapturapta alalım. Olmuyor böyle, başka türlü kontrol edemiyoruz. “İnanç özgürlüğü” denen bir kavram var; inanç, kişiyle inandığı değerleri arasındadır, siz niye araya giriyorsunuz, sizin başka işiniz mi yok? Yoksulluk, açlık, sefalet, toplumun bütün kesimleri ciddi bir sıkıntı içerisinde sizin derdiniz Alevi toplumunun yaşam biçimini, öğretisini, kültürünü dizayn etmek, olacak şey değil! Elbette bunu kabul etmemiz mümkün değil. Yapacağınız iş çok açık, çok net. Bu kanun teklifi Alevi toplumunun sorunlarını gideren bir kanun olmaktan çıkmıştır; tam tersi, hukukla, mahkemelerle Alevi toplumunun kazanmış olduğu cemevleri ibadethane meselesini aslında burada geriye döndürerek cemevlerinin ibadethane olmasına engel oluyorsunuz. Getirdiğiniz kanun teklifi içerisinde Alevilerin gerçek talebi olan ne var? Örneğin Aleviler, kendi dernekleri ve kendi cemevlerinin Kültür Bakanlığına ait olmasını istediler mi istemediler mi, cevap var mı? Yok. Bir başka konu, Alevilerin talebi çok açık ve net: Eşit yurttaşlık meselesi, var mı yok mu? Sorduğunuz zaman, sorduğunuz soruya şu cevap geldi, dediniz ki: “Biz bunu halledemeyiz.” Peki. Aleviler için başka önemli bir konu “Cemevleri ibadethane, cem ibadetimizdir.” dendiğinde ne dediniz? “Biz buna bir şey yapamayız.” Başka... “Zorunlu din dersleri kaldırılınsın.” Alevi toplumu inancını evinden, ailesinden, öğretilerinden alır. Zorunlu din dersleri Alevi toplumu için kesinlikle bir baskı ve dayatmadır, bunu çok açık bir şekilde reddetmektedirler. Bununla ilgili bir çözümünüz var mı? Kesinlikle ve kesinlikle yok. İnanç özgürlüğü istiyoruz. Eğer siz inanç özgürlüğüne razı olsanız aslında başka inançların da özgür olmasına olanak açacaksınız. Bu da elbette rahatsız edecek. Oysa inanç özgürdür, birey kendisi nasıl istiyorsa öyle davranır, bunu sizin tarif etmenize gerek yok; siz sadece kendi inancını, kendi ritüellerini, kendi değerlerini ortaya koyan toplumların inancını sadece ve sadece kabul edeceksiniz. Eğer, gerçekten, Kültür Bakanlığı Alevi toplumu için bir şey yapmak istiyorsa Madımak’ı utanç müzesi yapacak; dönüp Koçgiri, Dersim, Maraş, Çorum, Sivas, Gazi, bütün buralarla ilgili bir daha bu topraklarda toplumsal çatışma olmasın, ağır acı olaylar yaşanmasın diye toplumsal barışı önceleyen gerçekten önemli uygulamalar yapabilirdi, bu mümkündü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Sarıbal.

ORHAN SARIBAL (Devamla) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Yine, çok açık ve net, bu getirdiğiniz kanunla aslında yapmak istediğiniz şu: Cumhurbaşkanlığı kararnamesi bir kayyum dayatmasıdır. Ne demek? Söyledi, gittiği yerde dedi ki: “Dernekler, bakanlık ve diğer kurumlara bağlı bütün cemevlerini biz yöneteceğiz.” Sen kimsin, işin ne, neyi yönetiyorsun? Ama tabii, öyle bir hava var ki kadının ne kadar doğum yapacağına karar veren, fındık parasının ne olacağına karar veren, her türlü konuda karar veren bir adam onda da karar vermek istiyor; bu, yanlış, buradan bir adım ileri atamazsınız.

Anlamadığınız bir şey var: Anlamadığınız şey, bir seçim yatırımı yapmak istiyorsunuz ama yanlış noktadan geliyorsunuz. Alevilere kıymet verdiğinizizi, değer verdiğinizizi söylüyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN SARIBAL (Devamla) – Son, Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz.

ORHAN SARIBAL (Devamla) – “Alevi derneklerini gezdik, 1.585 derneği gezdik.” diyorsunuz. 1.585 derneğin temsilcileri buraya geldiler geçen hafta salı günü. Neyle karşılaştılar? AKP ve saray zulmüyle, faşizmle, baskıyla; yaralandılar, işkence gördüler, hastanelere gittiler; sizin Alevilere bakışınız sadece bu kadar. Dolayısıyla yaptığınız iş çok net; Aleviliği tamamen zapturapta almak; inancından, değerlerinden uzaklaştırmak; kayyumla cemevlerine müdahale etmek. Aleviler çok net, açık söylüyor: Bizim dinimiz sevgi, Kâbe’imiz insan; insanı okursanız en önemli bir değere sahip olursunuz; aslolan insana sahip olmaktır, insanı iyi okumaktır.

Ve elbette son söz: Yalanlarınızı, inkârlarınızı, yok saymalarınızı; hepsini görüyoruz ve farkındayız ama biliniz; biz farkındayız, siz de farkındasınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN SARIBAL (Devamla) - Bugüne kadar nasıl geldiysek bundan sonra Alevi toplumu olarak her türlü çatışmaya karşı, her türlü inkârâ karşı, her türlü yalana karşı direneceğiz, mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğiz.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Usul Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesiyle 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10'uncu maddesinin birinci fıkrasına eklenen (i) bendinin aşağıdaki şeklide değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“i) Kurumların, yurt dışından satın alınan malları Türkiye'ye getirilmeksizin yurt dışında satmalarından veya yurt dışında gerçekleşen mal alım satımlarına aracılık etmelerinden sağladıkları kazancın % 50'si,

Bu indirimden yararlanılabilmesi için kazancın elde edildiği hesap dönemine ilişkin yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmiş olması, aracılık faaliyetine ilişkin malların satıcısı ve alıcısının Türkiye'de olmaması şarttır. Cumhurbaşkanı, bu bentte yer alan oranı, yarısına kadar indirmeye veya % 50'sine kadar artırmaya yetkilidir.”

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hayrettin Nuhoğlu

Dursun Ataş

Adana

İstanbul

Kayseri

Bedri Yaşar

Aydın Adnan Sezgin

Hasan Subaşı

Samsun

Aydın

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurunuz Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, özellikle İstanbul’da Taksim’de İstiklal Caddesi’nde bir terör saldırısı sonucu hayatını kaybeden değerli hemşehrilerim başta Adem Topkara, Elif Topkara olmak üzere Yağmur Uçar, Arzu Özsoy, Yusuf Meydan ve Ecrin Meydan’a Allah’tan rahmet diliyorum, yaralanan vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum. Yüce Türk milletinin başı sağ olsun.

Tabii, Türkiye öyle bir hâle geldi ki yol geçen hanına döndü. İşte, dağda şu kadar terörist kaldı, bu kadar kaldı, ayakkabı numarasına kadar biliyoruz derken, bugün, İstanbul’un göbeğinde, dört aydır bir konfeksiyon atölyesinde çalışacak, devletin bundan haberi olmayacak, İstanbul’un en bilinen yerinde bu terör eylemini gerçekleştirecek. Artık, lafın, sözün bittiği ve icraatın olması lazım gelen bir noktadayız. Sayın İçişleri Bakanı, lütfen, konuşmayı bırakın artık, gerçeklerle yüzleşin ve işin gereğini yapın.

Bu madde üzerinde de belli imkânlar sağlanıyor. Siz zaten finans merkezini İstanbul’a taşımaya çalışıyorsunuz, bu İstanbul’daki finans merkezinin de şirketler tarafından artık bir miktar kullanılmasını istiyorsunuz ve bununla ilgili de bazı ayrıcalıklar oluşturmaya çalışıyorsunuz. Bunu sadece İstanbul ölçeğinde değil, Ankara’da da yapabilirsiniz, İzmir’de de yapabilirsiniz, Antalya’da da yapabilirsiniz, bunun bir önemi yok. Diyorsunuz ki: “Yurt dışında alıp sattığınız mallardan elde ettiğiniz gelirlerden doğan vergileri yüzde 50’ye kadar ödersiniz. Sayın Cumhurbaşkanımız da eğer arzu ederse bunu şifra kadar çeker.” Bakın, yurt dışında -yani bugün bu rakamları- bunların önünü açmaya çalışırken Türkiye’de neler cereyan ediyor, bunlardan, gerçeklerden, acı gerçeklerden biraz size söz etmek istiyorum. Bugün bankalardan ne oluyor biliyor musunuz? Banka size kredi kullanmakta belli zorluklar çıkardığı gibi, siz o bankadan kullandığınız krediyi sadece ve sadece o bankadan olan borçlarınıza ödeyebiliyorsunuz yani A bankasındaki paranızla B bankasındaki borcunuzu ödeyemiyorsunuz. Bakın, ticaretin bugünkü yani Türkiye’deki şu anki durumundan bahsediyorum, geçmişten veya gelecekten bahsetmiyorum. Aynı şekilde, vergiyi öderken bile soracaksınız “Ödenir mi, ödenmez mi?” diye veyahut kullandığınız krediyle sadece ve sadece bir fatura varsa, bir çek varsa bunun karşılığında belli ödemeler yapabilirsiniz. Bunun anlamı şu: Ticaretin dışında, ticareti daraltmak için, ticaret alanını daraltmak için bankaların, bugün, özellikle Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu marifetiyle verilen talimatlar doğrultusunda adım atmaları mümkün değil. Cebinizde plastik kartlar var. İşte tek haneye düşürmeye çalışıyoruz faiz oranını; bugün, en düşüğü 1,5 -en düşüğü- 2’ye kadar olanlar var, kümülatife vurduğunuz zaman bunların tamamı da 20’nin üzerinde. Mesela şöyle söyleyebilirsiniz, çok da rahat uygulanabilir: “Bugün kredi kartlarına politika faizinin 2-3 puan üzerinden daha fazla faiz uygulayamazsınız.” Mesela bunu söyleyebilirsiniz, bunu çok rahat söyleyebilirsiniz veyahut da ticaretle ilgili, özellikle ihracatla ilgili, ithalatla ilgili belli avantajları -yabancılara getirdiğiniz gibi- Türk şirketlerine de getirebilirsiniz. Aynı şekilde, özellikle yabancı yatırımcıların borsa üzerinden değil, getirdikleri finansmanla üretime, istihdama yönelik yaptığı bütün yatırımları sonsuz destekleyebilirsiniz. Ama ne şartla? Türkiye’de yapılan üretimlerin dışında, daha çok Türkiye’nin ithal ettiği ürünlere yönelik üretim yaptığı takdirde vergi indirimi de getirin, elektrik indirimi de getirin, hangi indirimleri istiyorsanız getirin. Ama şunu da unutmayın: Önce içeride kendi yatırımcınızın, kendi üreticinizin, kendi ticaret erbabınızın hak ve hukukunu koruyamadığınız sürece bunun hiçbir anlamı yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Bunun anlamı şu: İthalat ile ihracat arasındaki rakam bugünkü gibi açılır gider. Aynı şekilde, dünya ticaretindeki toplam ihraç rakamlarının içerisinde Türkiye’nin payı

yüzde 1'in altında, aynı rakamlar da geçer gider. Artık konuşmaktan daha çok, ben Hükümeti icraat yapmaya davet ediyorum. Bugün üreticisini, ticaret erbabını, bugün yatırımcısını desteklemeyen bir iktidarın ne enflasyonu aşağı çekme şansı var ne de işsizlik oranını aşağıya çekme şansı var. Kaldı ki bugün özel sektör sizden belli hedefler bekliyor, hedefler veriyorsunuz, bunların hiçbir tanesi tutmuyor. Yarını görebilen var mı? Bilmiyorum. Bugün bankalar altı ay vadenin üzerinde kredi vermiyor. Bırakın sağla solla uğraşmayı -bankacı arkadaşlarımız var, Tamer ağabey sen de bunlardan birisin- gereğini yapın diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.(İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 364 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinde yer alan "ilişkin" ibarelerinin "hakkında" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Necdet İpekyüz	Zeynel Özen	Oya Ersoy
Batman	İstanbul	İstanbul
Mahmut Celadet Gaydalı	Ali Kenanoğlu	Muazzez Orhan Işık
Bitlis	İstanbul	Van

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Sayın Oya Ersoy.

Buyurunuz Sayın Ersoy.(HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERSOY (İstanbul) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, bu ülkede Alevilerin eşit yurttaşlık sorunu vardır. Bu, AKP döneminde başlayan bir sorun değil, bu, bu ülkenin tarihsel bir sorunudur. Bu yasa teklifi ve daha önceki dönemlerde, AKP'nin açılım dönemlerinde Alevi konusunda söylediği her şey bizzat Aleviliğe bakış açısını göstermektedir. Tamamen bir elektrik, su sorununu bile lütuf olarak gören ve adından bile nasıl baktığınızı gösteren bir yasayla karşı karşıyayız. Evet, biz bu torba yasanın ve finans değerlerini, hani finansı düzenleyen, vergiyi düzenleyen bir torbanın içine Alevilik maddelerinin sokuşturulmasının karşısındayız ve Alevilerin eşit yurttaşlık hakkının ve bu doğrultudaki bütün mücadelesinin, acil taleplerinin, hepsinin de yanındayız.

Evet, üzerine söz aldığım madde maalesef, yine şirketlere yeni bir vergi indirimi getiriyor. İstanbul Finans Merkezi Kanunu hükümlerine göre katılımcı belgesi alan ve İstanbul Finans Merkezi bölgesinde faaliyette bulunan kurumlara yurt dışında aracılık hizmetlerinden ya da yurt dışına mal satıp elde ettikleri kazançlarını ülkeye getirdiklerinde yüzde 50 vergi indirimi sağlanacak. Katılımcı belgesini kim veriyor? Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi yani sarayın onayından geçen şirketlere vergi indirimi getiriyorsunuz. Tabii, burada asıl başka bir amaç daha var, "Döviz getir, vergini yüzde 50'ye indireyim." diyorsunuz. Bu iktidar tarihi boyunca şirketlere verdiği indirimlerin binde 1'ini halka vermiş olsaydı, bu teşviklerin binde 1'ini halka vermiş olsaydı bugün bu kadar yoksulluk krizi içerisinde olmayacaktık.

Evet, yoksulluk ve açlık, şirketlerinizin daha fazla kâr elde etmesi için kamu kaynaklarının ve halkın ödediği vergilerin şirketlere aktarılması sonucu bu ülkede yaşanan gerçek bir sorundur. Ülkeyi, Dünya Sefalet Endeksi'nde üst sıralara taşıdınız; gerçekten, 2021 yılında 21'inci sırada yer alırken

bugün 156 ülke arasında, Arjantin'in bile önüne geçerek 1'inci sıraya yerleşti. Hani, hep yirmi yılda yaptıklarımızdan övünerek bahsediyorsunuz ya -o iktidara geldiğinizde- 2001 krizinin etkilerinin görüldüğü 2002 yılında bile yüzde 40 seviyesindeyken Sefalet Endeksi şimdi yüzde 93,3 seviyesine çıktı, hatta bu verilerle Türkiye, Güney Afrika'yı 2'ye, Brezilya'yı da 3'e katladı. "Kur korumalı mevduat" adı altında bir sistem yarattınız; dolar garantili faiz sistemi; zengini daha da zengin ettiniz; sadece hazineden aktardığınızı söylediğiniz miktar 91,6 milyar lira, Merkez Bankasından aktarılanı bilmiyoruz, açıklamıyor Başkan. Sadece 2022 yılında 276,8 milyar lira vergiden şirketlere verdiğiniz istisna ve muafiyetlerle vazgeçtiniz, bu vergileri toplamadınız. Siz rahat rahat şirketlerinize, döviz zenginlerine hazineden para aktarıırken, dağıtırken, paraları saçarken halk krediyile yaşamaya zorlanıyor bu ülkede. Sadece 2022 yılının ilk beş ayında borcunu ödeyemediği için yasal takibe girenlerin sayısı geçen yıla göre yüzde 83 arttı, borcunu ödeyemeyen ve icralık olan yurttaş sayısı yine siz iktidara geldiğinizde, 2002 yılında 8 milyon iken, son bir yılda 1 milyon 466 bin daha arttı ve 24 milyon 53 bin oldu, bu verilerde eylül ve ekim ayları yok, bir de onları katarsak daha da hesap edin siz. Şimdi, halkın vergi yükü artarken, ne kadar çalışırsa çalışsın millî gelirden aldığı pay da sürekli azalıyor. Nereye gidiyor bu millî gelir? İşte, hep tekrar ettiğimiz, sürekli söylediğimiz ama sizin bir türlü yapmaktan bıkmadığınız, şirketlere dağıtmakla gidiyor ve bütün bu veriler, TÜİK bile, sizin TÜİK bile emekçilerin giderek yoksullaştığını gösteren veriler açıklıyor. 2021 raporunda hanelerin yüzde 38,3'ü iki günde bir et, tavuk ya da balık içeren yemek masrafını karşılayamaz durumda bu ülkede. Elektriksiz hane sayısı 35 bine yükseldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

OYA ERSOY (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

Gelelim işsizlik verilerinize. Bakan Nebati daha geçen hafta Plan ve Bütçe Komisyonunda işsizlik oranının tek haneye düştüğünün bilgisini veriyordu, bu halkın vekilleriyle paylaşıyordu. O dakikalarda TÜİK açıklama yaptı, işsiz sayısının bir önceki aya göre 120 bin kişi artarak 3 milyon 482 bin kişi olduğunu açıkladı yani yüzde 10,1 seviyesine çıktığını açıkladı. DİSK-AR'ın işsizlik verisine göre bu ülkede 7 milyon 515 bin kişi işsiz.

Evet, sizin ekonomi politikalarınız halk için işsizlik, yoksulluk ve açlık demek ve bu sorunların; halkın işsizlik sorununun da açlık sorununun da gıdaya erişim sorununun da yoksulluk sorununun da çözümü ancak bu iktidarın gitmesiyle mümkündür diyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 20'nci madde kabul edilmiştir.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.09

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 22.10****BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ****KÂTİP ÜYELER: Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 20’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

364 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

366 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlayacağız.

2.- Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve 69 Milletvekilinin Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4674) ile İçişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 366)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 16 Kasım 2022 Çarşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.11

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 6

**20'NCİ BİRLEŞİM
15 KASIM 2022 SALI
SAAT: 15.00**

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun 15, 16, 17, 22, 23, 24, 29 ve 30 Kasım 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve 16, 22, 23, 24, 29 ve 30 Kasım 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde saat 24:00’e kadar çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 04.10.2022 tarihli 2’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 364 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 13 üncü maddelerden, ikinci bölümünün 14 ila 25 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 01.11.2022 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun,

15 Kasım 2022 Salı günkü Birleşiminde 366 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

15 Kasım 2022 Salı günkü Birleşiminde 366 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanamaması halinde 16 Kasım 2022 Çarşamba günkü Birleşiminde 366 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

17 Kasım 2022 Perşembe günkü Birleşiminde 365 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

çalışmalarını sürdürmesi,

365 ve 366 Sıra Sayılı Kanun Tekliflerinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

365 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 6 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 7 ila 11 inci maddelerden oluşması;

366 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 8 inci maddelerden, ikinci bölümünün 9 ila 16 ncı maddelerden oluşması;

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 10.11.2022 tarihli 19’uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*Plan ve Bütçe Komisyonu

15.11.2022 Salı - Saat:10.00

16.11.2022 Çarşamba - Saat:10.00

17.11.2022 Perşembe - Saat:10.00

18.11.2022 Cuma - Saat:10.00

*Amasra Maden Kazasını Araştırma Komisyonu

16.11.2022 Çarşamba - Saat: 14.00

*Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon

17.11.2022 Perşembe - Saat: 11.00

*Dışişleri Komisyonu

17.11.2022 Perşembe - Saat: 14.30

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

20'NCİ BİRLEŞİM

15 KASIM 2022 SALI

SAAT: 15.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin (2/2139) İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

3 – SEÇİM

* * *

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

1.- (S. Sayısı: 364) İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 73 Milletvekilinin Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4680) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.11.2022) (*) (**) (X)

2.- (S. Sayısı: 366) Antalya Milletvekili Kemal Çelik ve 69 Milletvekilinin Polis Yüksek Öğretim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4674) ve İçişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.11.2022) (**)

3.- (S. Sayısı: 365) Bursa Milletvekili Osman Mesten ve 66 Milletvekilinin Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkol Piyasasının Düzenlenmesine Dair Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4672) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.11.2022) (**)

4.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

5.- (S. Sayısı: 313) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4161) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

6.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

7.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

8.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

9.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

10.- (S. Sayısı: 309) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

11.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İçtüzüğü'nün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

12.- (S. Sayısı: 291) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

13.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

14.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

15.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

16.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

27.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

28.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

29.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

30.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

31.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

32.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

33.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

34.- (S. Sayısı: 290) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2058) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) (X)

35.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 258) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

38.- (S. Sayısı: 307) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.03.2022) (X)

39.- (S. Sayısı: 326) 2021 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/9) (Dağıtma tarihi: 13.04.2022)

40.- (S. Sayısı: 329) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma'da Yapılan Değişiklikler ve İlevelere İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4159) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

41.- (S. Sayısı: 330) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü'nde Yapılan Değişiklikler ve İleveler ile İlgili Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4160) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

42.- (S. Sayısı: 331) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Milli Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İş Birliği Protokolünün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4292) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

43.- (S. Sayısı: 332) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2783) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

44.- (S. Sayısı: 333) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

45.- (S. Sayısı: 334) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.04.2022) (X)

46.- (S. Sayısı: 347) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasını Değiştiren Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

47.- (S. Sayısı: 348) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

48.- (S. Sayısı: 349) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1584) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

49.- (S. Sayısı: 350) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4293) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022) (X)

50.- (S. Sayısı: 351) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/912) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

51.- (S. Sayısı: 352) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1368) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

52.- (S. Sayısı: 353) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1422) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

53.- (S. Sayısı: 354) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1693) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

54.- (S. Sayısı: 355) Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1965) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (Dağıtma tarihi: 01.10.2022)

55.- (S. Sayısı: 356) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesinde Değişiklik Yapan Guadalajara Tam Yetkili Temsilciler Konferansı Sonuç Belgelerinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2400) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

56.- (S. Sayısı: 357) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Avrupa Haberleşme Ofisi (ECO) Kuruluş Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

57.- (S. Sayısı: 358) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Hükümetlerarası Kuru Limanlar Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3540) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

7 - KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

58.- (S. Sayısı: 359) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Spitsbergen ile İlgili Olarak 9 Şubat 1920 Tarihinde Paris'te İmzalanan Antlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

59.- (S. Sayısı: 360) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hükümetlerarası Kalkınma Otoritesi (IGAD) Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2818) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.10.2022) (X)

TBMM Basımevi/2022